

דוחות כספיים מאוחדים ביניים

ליום 30 ביוני 2010

תוכן העניינים

3	דוח הדירקטוריון
38	סקירת ההנהלה
54	הצהרת (certification) המנהל הכללי
55	הצהרת (certification) החשבונאי הראשי
57	דוח סקירה של רואי החשבון
	תמצית הדוחות הכספיים המאוחדים ביניים (לא מבוקרים)
58	• מאזן
59	• דוחות רווח והפסד
60	• דוחות על השינויים בהון העצמי
62	• דוחות על תזרימי המזומנים
64	ביאורים לדוחות הכספיים

עיצוב: סטודיו 'שחר שושנה' מקבוצת 'סקורפיו 88'
נדפס בדפוס העיר העתיקה, ירושלים.

דוח הדירקטוריון ליום 30 ביוני 2010

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 15 באוגוסט 2010 הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים של בנק ירושלים בע"מ (להלן: "הבנק" או "בנק ירושלים") והחברות הבנות שלו לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010 (להלן: "התקופה הנסקרת"). הדוחות ערוכים על פי הנחיות המפקח על הבנקים, והנתונים מבוססים בסכומים מדווחים.

◀ מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות מהווה מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו, במידה ונכללו, במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה מאירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים בשיעורי הריבית, פיחות/תיסוף המטבע והאינפלציה וכן אירועים מדיניים/ביטחוניים בלתי צפויים אשר יכולים לשנות את התנהגות הציבור הן מהיבט של היקף לקיחת האשראי, פירעונו המוקדם, מיחזורו או קשיים בפירעונו השוטף בכל מגזרי הפעילות של הבנק והן מהיבט של יכולת גיוס המקורות. כמו כן, שינויים ברגולציה או בהוראות חקיקה, הוראות גורמי פיקוח והתנהגות מתחרים עשויים להשפיע על פעילות הבנק.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", "צפוי", "עשוי", "עלול", "הערכה" - וביטויים דומים להם.

ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר כוללים בין היתר:

- מיזוגים ורכישות במערכת הבנקאית והשפעתם על מבנה התחרות בענף.
- השפעת שינויים בהוראות רגולטוריות על טעמי הלקוחות ואו על היקף הפעילות במערכת הבנקאית ומבנה התחרות בה ואו על רווחיות הבנק.
- יכולת התממשות של תוכניות הבנק על פי היעדים שנקבעו בהתאם לאסטרטגיה שלו.
- תגובות לא חזויות של גורמים נוספים (לקוחות, מתחרים ועוד) הפועלים בסביבה העסקית של הבנק.
- התממשות בעתיד של תחזיות ענפיות ושל תחזיות מאקרו-כלכליות בהתאם להערכות מוקדמות של הבנק.
- תוצאות אפשריות של הליכים משפטיים.
- שינוי בטעמי הצרכנים ואו בהתנהגותם.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר על הערכות מקצועיות של הבנק, על תחזיות מאקרו כלכליות של חזאים בדבר מצב המשק והסביבה העסקית, על פרסומים והערכות של גורמים בענף ועל ניתוחים סטטיסטיים שעורך הבנק לגבי התנהגות לקוחותיו.

הבנק אינו מתחייב לפרסם עדכון למידע צופה פני עתיד הכלול בדוח זה, לרבות בגין השפעת נסיבות או אירועים שיקרו לאחר פרסום הדוח על מידע כאמור.

פעילות התאגיד הבנקאי ותיאור התפתחות עסקיו

הבנק

בנק ירושלים נוסד בשנת 1963 כחברה ציבורית, כהגדרתה על פי פקודת החברות נוסח חדש התשמ"ג - 1983, בשם בנק ירושלים לפיתוח ולמשכנתאות בע"מ. בשנת 1992 הנפיק הבנק לראשונה מניות לציבור והפך בכך לחברה שמניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב. בשנת 1996 שונה שם הבנק לשמו הנוכחי, בנק ירושלים בע"מ.

הבנק פועל כבנק מסחרי משנת 1998 והוא נשען על בסיס לקוחות רחב של משקי הבית - תושבי ישראל ותושבי חוץ - ופועל בתחומי המשכנתאות, החסכונות והפיקדונות, שוק ההון, מימון בניה למגורים, מימון אשראי לרכישת רכב ואשראי מסחרי אחר. שילוב עסקי זה של בנקאות מסחרית ובנקאות למשכנתאות, מאפשר לבנק להציע ללקוחותיו מגוון של שירותים, תוך שמירה על רמת רווחיות ופיזור הסיכון.

בימים אלה שוקד הבנק על הכנת תכנית אסטרטגית אשר תקבע מה יהיו המיקודים העסקיים של הבנק לשנים הקרובות. יודגש כי טרם אומצה תוכנית אסטרטגית ובשלב זה נבחנות מספר חלופות ונבדקת מידת הישיומות שלהן. על פי התוכנית המתגבשת, בכל אחת מהחלופות ירחיב הבנק במידה ניכרת את פעילותו הקמעונאית ויגוון את סל המוצרים הקמעונאיים שלו. הרחבה זו כרוכה בהשקעות כספיות הן בתשתיות מערכות המידע של הבנק והן בתשתיות אחרות.

המידע המפורט לעיל הינו "מידע צופה פני עתיד" העשוי שלא להתממש כולו או חלקו או להתממש באופן שונה מכפי שנצפה. מידע זה מתבסס על הערכות הנהלת הבנק בדבר התממשות התוכנית האסטרטגית שתיקבע. יתכן והתוכנית לא תתממש במלואה, בין היתר, כתוצאה מאירועים כלכליים, שינויים בטעמי הלקוחות והתגברות התחרות.

התפתחויות כספיות רווח והפסד

הרווח הנקי בששת החודשים הראשונים של 2010 הסתכם ב- 18.3 מיליוני ש"ח, לעומת 38.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - קיטון של 52%, תשואת הרווח הנקי על ההון העצמי הממוצע הייתה 6.0% לעומת 14.4% בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הקיטון ברווח הנקי נובע מקיטון ברווח מפעילות מימון שעיקרו ירידה ברווח עודף מניירות ערך זמינים למכירה ומניירות ערך סחירים ובהכנסות ממרווח, וכן מגידול בהוצאות התפעוליות והאחרות שעיקרו גידול בהוצאות שכר בעל מאפיינים חד פעמיים.

הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים בששת החודשים הראשונים של 2010 הסתכם ב- 84.2 מיליוני ש"ח, לעומת 108.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - קיטון של 22%. עיקר הקיטון חל בסעיפים: רווח עודף מניירות ערך זמינים למכירה ומניירות ערך סחירים (12.3 מיליוני ש"ח בששת החודשים הראשונים של 2010 לעומת 31.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד) ובהכנסות ממרווח (ירידה של כ- 8.8 מיליוני ש"ח).

ההפרשה לחובות מסופקים בששת החודשים הראשונים של 2010 הסתכמה ב- 0.7 מיליוני ש"ח, לעומת 4.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הקיטון בהפרשה הינו בגין קיטון בהפרשה לדיור לפי עומק הפיגור והפרשה ספציפית לקבלנים ואחרים.

ההכנסות התפעוליות והאחרות בששת החודשים הראשונים של 2010 הסתכמו ב- 43.2 מיליוני ש"ח, לעומת 41.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 5%.

ההוצאות התפעוליות והאחרות בששת החודשים הראשונים של 2010 הסתכמו ב- 98.8 מיליוני ש"ח, לעומת 85.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 16%. עיקר הגידול נובע מגידול בהוצאות שכר (61.6 מיליוני ש"ח בששת החודשים הראשונים של 2010 לעומת 52.6 מיליוני ש"ח אשתקד) והוצאות אחרות

(22.5 מיליוני ש"ח בששת החודשים הראשונים של 2010 לעומת 18.9 מיליוני ש"ח אשתקד). עיקר הגידול בהוצאות השכר הינו בגין מאפיינים חד פעמיים.

בהוצאות השכר בששת החודשים הראשונים של 2010 נכללו הוצאות בגין פיצויי פרישה מוגדלים למנכ"ל הבנק שפרש ולבכירים נוספים בסך 4 מיליוני ש"ח והוצאות בגין תכנית אופציות למנכ"ל הבנק הנוכחי בסך 1.5 מיליוני ש"ח.

ההתפתחויות בסעיפי המאזן

סך כל המאזן ליום 30 ביוני 2010 הסתכם ב- 9,491 מיליוני ש"ח, לעומת 9,301 מיליוני ש"ח בתום שנת 2009 - גידול של 2%.

יתרת המזומנים והפיקדונות בבנקים ליום 30 ביוני 2010 הסתכמה ב- 348 מיליוני ש"ח, לעומת 765 מיליוני ש"ח בתום שנת 2009 - קיטון של כ- 55%.

יתרת ניירות הערך ליום 30 ביוני 2010 הסתכמה ב- 1,366 מיליוני ש"ח, לעומת 1,083 מיליוני ש"ח בתום שנת 2009 - גידול של 26%.

להלן הרכב ניירות הערך:

יתרות ליום		
31 בדצמבר 2009	30 ביוני 2010	
במיליוני ש"ח		
872.1	1,153.9	אגרות חוב ממשלתיות
52.0	59.0	אגרות חוב בנקאיות
159.1	153.5	אגרות חוב קונצרניות ואחרות
1,083.2	1,366.4	סה"כ ניירות ערך

יתרת מזומנים ופיקדונות בבנקים וניירות ערך הסתכמה ביום 30 ביוני 2010 ב- 1,714 מיליוני ש"ח, לעומת 1,848 מיליוני ש"ח בתום שנת 2009 - קיטון של 7%. הקיטון מוסבר על ידי עליה ביתרת האשראי כמפורט להלן.

יתרת האשראי לציבור הסתכמה ביום 30 ביוני 2010 ב- 7,673 מיליוני ש"ח, לעומת 7,349 מיליוני ש"ח בתום שנת 2009 - גידול של 4%. הגידול ביתרות האשראי נבע בעיקרו מגידול ביתרת אשראי למשתכנים שהסתכמה ביום 30 ביוני 2010 ב- 5,789 מיליוני ש"ח, לעומת יתרה של 5,407 מיליוני ש"ח בתום שנת 2009.

להלן טבלת נתוני ביצועי אשראי לדיור ולרכב:

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני			
	2009	2010	
שינוי באחוזים	במיליוני ש"ח		
	114	411	881
	135	49	115
	117	460	996
			סה"כ אשראי לדיור (כולל מיחזורים)
	69	123	208
	107	583	1,204
			סה"כ אשראי לדיור (כולל מיחזורים) ורכב

יתרת ההלוואות מפיקדונות לפי מידת גביה הסתכמה ביום 30 ביוני 2010 ב- 2,775 מיליוני ש"ח, לעומת 2,975 מיליוני ש"ח בתום שנת 2009 - קיטון של כ-7%.

יתרת פיקדונות הציבור הסתכמה ביום 30 ביוני 2010 ב- 7,075 מיליוני ש"ח, לעומת 7,116 מיליוני ש"ח בתום שנת 2009 - קיטון של כ-1%.

יתרת תעודות התחייבות וכתבי התחייבות נדחים הסתכמה ביום 30 ביוני 2010 ב- 1,607 מיליוני ש"ח (מזה - יתרת כתבי התחייבות נדחים בסך של 450 מיליוני ש"ח) לעומת 1,392 מיליוני ש"ח בתום שנת 2009 (מזה - יתרת כתבי התחייבות נדחים בסך של 449 מיליוני ש"ח) - גידול של 15%, הנובע בעיקרו מגיוס באמצעות חברת ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ כמפורט להלן בפרק "אירועים מהותיים בתקופת הדו"ח".

סה"כ יתרת פיקדונות הציבור, תעודות התחייבות וכתבי התחייבות נדחים הסתכמו ביום 30 ביוני 2010 ב- 8,682 מיליוני ש"ח לעומת 8,508 מיליוני ש"ח בשנת 2009.

< אירועים מהותיים בתקופת הדוח

ביום 24 במרץ 2010, הנפיקה חברת "ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ" (חברה בת של הבנק) על פי דוח הצעת מדף מיום 23 במרץ 2010, שפורסם על פי תשקיף מדף מיום 17 ביוני 2009, אגרות חוב (סדרה ז') בע.ג. כולל של 250 מיליוני ש"ח בתמורה ל- 250 מיליוני ש"ח.

ביום 7 באפריל 2010, ביצעה חברת "ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ" (חברה בת של הבנק) הנפקה פרטית למשקיע מסווג של אגרות חוב (סדרה ז') בע.ג. של 40 מיליוני ש"ח, בתמורה ל- 39.9 מיליוני ש"ח.

בישיבת הדיקטוריון מיום 1 במרץ 2010 החליט דירקטוריון הבנק על סיום העסקתו של מנכ"ל הבנק מר אבי בזורה ועל מינויו של מר אורי פז, לתפקיד מנכ"ל הבנק. ביום 14 באפריל, 2010 החל מר אורי פז (להלן: "מר פז" או "המנכ"ל") בכהונתו כמנכ"ל הבנק. לפרטים בדבר תנאי העסקתו של המנכ"ל ראה ביאור 10 לדוחות הכספיים.

< אירועים לאחר תאריך המאזן

ביום 12 ביולי 2010 הוגשה תביעה בבית המשפט המחוזי בירושלים כנגד הבנק, וכן הוגשה בקשה להכיר בתביעה זו כתובענה ייצוגית בסך כולל של כ- 10.7 מיליוני ש"ח. לפרטים בדבר התביעה ראה ביאור 6 לדוחות הכספיים.

< מכירת מבנה הבנק

בישיבת דירקטוריון הבנק מיום 15 ביולי 2010, נתקבלה החלטה עקרונית למכור את בניין משרדי הנהלה של הבנק ברחוב הרברט סמואל 2, בירושלים, בשטח כולל של כ- 2000 מ"ר, אשר בבעלות תומר ירושלים, חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, ולהזמין הצעות לשם כך. על פי הערכת הבנק, מכירת הבניין, ככל שתושלם, עשויה להניב לו רווח של כ- 30 מיליון ש"ח (לפני מס).

המידע המפורט לעיל הינו "מידע צופה פני עתיד" העשוי שלא להתממש כולו או חלקו או להתממש באופן שונה מכפי שנצפה. מידע זה מתבסס על הערכות הנהלת הבנק בדבר התממשות התוכנית האסטרטגית שתיקבע. יתכן והתוכנית לא תתממש במלואה, בין היתר, כתוצאה מאירועים כלכליים, שינויים בטעמי הלקוחות והתגברות התחרות.

< נתונים עיקריים מתוך הדוחות הכספיים

נתונים עיקריים מתוך הדוחות הכספיים של הבנק ופרטים אחרים שפורסמו בדוח הדיקטוריון מצורפים בנספח לדוח הדיקטוריון.

◀ השקעות בהון התאגיד הבנקאי ועסקאות במניותיו

ההון העצמי

ההון העצמי של הבנק ליום 30 ביוני 2010 הסתכם ב- 628.8 מיליוני ש"ח, לעומת 605.9 מיליוני ש"ח בתום השנה הקודמת, גידול של 4%. גידול זה נבע בעיקרו מרווחי הבנק בששת החודשים הראשונים של 2010, בסך 18.3 מיליוני ש"ח, ומגידול בקרן ההונית בגין התאמת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן בסך כ - 4.6 מיליוני ש"ח (נטו לאחר השפעת מס). התנועה החיובית בקרן ההונית בגין התאמת ניירות ערך זמינים למכירה נובעת מעלית ערך באגרות חוב קונצרניות בסך 2.1 מיליוני ש"ח, מעליית ערך באגרות חוב ממשלתיות בסך 3.1 מיליוני ש"ח, ובניכוי ירידת ערך באגרות חוב בנקאיות בסך 0.6 מיליוני ש"ח.

הבנק בוחן מעת לעת את צרכי ההון שלו ומגייס באופן שוטף פיקדונות נדחים בהתאם לצרכיו. התוכנית העסקית של הבנק מביאה בחשבון גיוס אפשרי של פיקדונות נדחים לצורך פעילותו השוטפת.

יתרת תעודות ההתחייבות וכתבי התחייבויות נדחים שגויסו ממשקי בית ומלקוחות מוסדיים, הנכללת בהון לצורך חישוב יחס ההון לרכיבי הסיכון, הסתכמה ב-30 ביוני 2010 ב- 272 מיליוני ש"ח, לעומת 296 מיליוני ש"ח בתום שנת 2009.

להלן מידע לגבי ירידת הערך של אגרות חוב זמינות למכירה (ממשלתיות, בנקאיות וקונצרניות) שנרשמה לקרן ההונית בחלוקה לטווחים של משך הזמן ושיעור הירידה:

סכום ירידת ערך (במיליוני ש"ח)						שיעור ירידת ערך לתאריך הדוח הכספי
סה"כ ירידת ערך ליום		משך הזמן בו השווי ההוגן של הנכס היה נמוך מעלותו				
31 בדצמבר 2009	30 ביוני 2010	מעל 12 חודשים	9-12 חודשים	6-9 חודשים	עד 6 חודשים	
13.4	8.3	5.0	-	-	3.3	20% עד
2.1	0.8	-	-	-	0.8	20%-40%
-	-	-	-	-	-	מעל 40%
15.5	9.1	5.0	-	-	4.1	

← התפתחויות מהותיות

עסקי הבנק מושפעים מרמת הפעילות הכלכלית במשק. לפיכך, שינוי לטובה או לרעה בפעילות המשק, עשוי להשפיע על עסקי הבנק. הבנק עוקב מקרוב אחר ההתפתחויות המופיעות בפרק זה ונערך להשפעה שלהן על פעילותו. לפרטים בדבר היערכות הבנק ראה להלן בפרק של דיון בגורמי סיכון.

התפתחויות עיקריות במשק

מגמת הצמיחה שאפיינה את מרבית שנת 2009 נחלשה במהלך המחצית הראשונה של שנת 2010. האינדיקטורים הכלכליים שפורסמו לאחרונה מצביעים על כך כי המשק ממשיך להתרחב אך קצב התרחבות הפעילות התמתן והוא נמוך מהתחזיות המוקדמות. התמתנות קצב ההתרחבות נתמכת באינדיקטורים החודשיים לצריכה הפרטית (נתוני אפריל-מאי), מהירידה ביצוא בחודשים אפריל ובמאי, מהירידה בהזמנות ליצוא בענפי השירותים והתעשייה לרביעי השלישי של 2010, ומהירידה במדד מנהלי הרכש עבור התעשייה לחודש מאי.

בחודש יוני פורסם כי המדד המשולב למצב המשק לחודש מאי עלה ב 0.1 אחוז, לאחר עלייה של 0.1 אחוז במדד לחודש אפריל. קצב הגידול המתון של המדד המשולב בחודשיים האחרונים מחזק את ההערכות בדבר ההתמתנות בקצב ההתאוששות של הפעילות במשק.

שיעור האבטלה ירד במהלך חמשת החודשים הראשונים של השנה מרמה של 7.3% עד לרמה של 6.5%. מדד המחירים לצרכן עלה במהלך המחצית הראשונה של 2010 בשיעור של 0.7 אחוז. המדד ללא דירור עלה בשיעור נמוך של 0.2 אחוז בלבד. במהלך שנים עשר החודשים האחרונים עלה המדד בשיעור של 2.4 אחוז, כאשר סעיף הדיור מהווה רכיב מרכזי בעליית המדד.

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2010 המשיך בנק ישראל בתהליך העלאה מתונה והדרגתית של הריבית. כך הועלתה הריבית ב-0.25 אחוז ל-1.25 אחוזים בינואר 2010 ול-1.5 אחוזים באפריל 2010. המניעים להעלאות הריבית היו קצב האינפלציה השנתי, שבמהלך חלק מהתקופה היה מעל לגבול העליון של היעד, ציפיות האינפלציה, המשך ההתבססות של הצמיחה ועלויות מתמשכות של מחירי הנכסים, ובכללם המניות והדירות. ראוי להדגיש כי קצב העלאות הריבית היה בפועל נמוך מהציפיות המוקדמות של השוק.

בששת החודשים הראשונים של 2010 נרשם פיחות קל בשערו של השקל בשיעור של 2.7%. שערו של הדולר עמד בסוף חודש יוני על 3.88 בהשוואה ל-3.78 בסוף שנת 2009. מנגד, רשם השקל תיסוף חד של כ-12.5% מול האירו. היחלשותו של האירו בישראל תאמה את המגמה העולמית אשר נבעה מחששות לאיתנותו של גוש האירו וקושי בהחזר חוב של מספר מדינות באיחוד.

התפתחויות בכלכלה העולמית

המחצית השנייה של שנת 2010 בכלכלה העולמית הושפעה מחששות ביחס לחוסנו של גוש האירו. משבר החוב ביוון וחשש מפני התפשטות המשבר אל מדינות נוספות בגוש ליוו את הפעילות הכלכלית העולמית והביאו לירידות חדות בשערו של האירו.

בעוד שנתוני הצמיחה לרביעי הראשון של 2010 הצביעו על המשך התאוששות גלובאלית ואף האצה בקצב הצמיחה, הצביעו אינדיקטורים שונים הרביעי השני, על האטה בקצב ההתרחבות של הכלכלה העולמית. בתי ההשקעות בעולם צופים כי קצב הצמיחה הגלובאלי יואט במחצית השנייה של 2010. קצב הצמיחה הגבוה יחסית למחצית הראשונה של 2010 הושפע מתוכניות הסיוע הפיסקליות וההרחבה המוניטארית המתמשכת במספר מדינות ובראשם ארה"ב.

משבר החוב ביוון ובחינת היקף החוב והגירעון של מדינות שונות ע"י סוכנויות הדירוג, הביאו מספר מדינות באירופה, כולל אנגליה, לנקיטת צעדים לצמצום הגרעון. עם זאת, הצורך בתיקון פיסקאלי במספר מדינות מובילות וביצוע רפורמות ושינויים ברגולציות, מותרים מידה רבה של אי ודאות בשווקים.

רמות הריבית בארה"ב ובאירופה נותרו על רמה נמוכה מאוד. רמת ריבית זו לא צפויה להשתנות גם בחודשים הקרובים.

אינפלציה ושערי חליפין

מתחילת השנה ועד חודש יוני עלה מדד המחירים הכללי ב-0.7 אחוז, המדד ללא אנרגיה עלה באחוז אחד, המדד ללא ירקות ופירות עלה ב-0.6 אחוז והמדד ללא דיור עלה ב-0.2 אחוז. בשנים עשר החודשים האחרונים (יוני 2010 לעומת יוני 2009) עלה המדד הכללי ב-2.4 אחוזים, המדד ללא ירקות ופירות ב-2.3 אחוזים, המדד ללא אנרגיה ב-2.6 אחוזים והמדד ללא דיור ב-1.7 אחוזים. סעיף הדיור המשיך להוות גורם דומיננטי בעלויות המחירים במשק. במהלך חמשת החודשים הראשונים של השנה רשם מדד מחיר הדירות בבעלות עלייה חדה יחסית של כ-5.2%, זאת בהמשך לעלייה תלולה של 19.8% בשנת 2009.

על פי הדיווחים של בנק ישראל, קצב הגידול המתון של המדד המשולב בחודשיים האחרונים מחזק את ההערכות בדבר ההתמתנות בקצב ההתאוששות של הפעילות במשק. האינפלציה בהסתכלות ל-12 חודשים אחורה נמצאת בירידה, הצפויה להימשך, ובחודשים הקרובים תמצא בסביבת מרכז היעד ואף מתחתיו. לפי צפיות החזאים והצפיות הנגזרות משוק ההון, האינפלציה צפויה לשוב ולעלות ובעוד שנה להימצא שוב בחלק העליון של יעד האינפלציה השנתי.

במחצית הראשונה של השנה נחלש השקל מול הדולר בשיעור של 2.6%, והתחזק מול האירו בשיעור של 12.6%. היחלשותו של האירו התרחשה על רקע החששות העולמיים מעתידו של גוש האירו. במספר מדינות החברות באיחוד (יון, ספרד, פורטוגל) התגלו גירעונות כבדים, וחוסנם הפיננסי התערער. רמת הריבית בגוש האירו נשארה נמוכה במהלך התקופה הנסקרת, זאת במסגרת הצעדים הננקטים לעידוד הצמיחה בגוש.

נכון לסוף המחצית, שער הדולר עמד על 3.88 ושער האירו היה 4.76 שקל לאירו.

המדיניות הפיסקלית והמוניטארית

במהלך התקופה הנסקרת קצב העלאת הריבית של בנק ישראל היה נמוך מהצפיפות המוקדמות. לאחר העלאת הריבית ב-0.25% לרמה של 1.5% שבוצעה באפריל 2010, בחודשים מאי ויוני הריבית נותרה ללא שינוי. בין הסיבות לאי-העלאת הריבית היו ירידה בקצב האינפלציה, שצפויה להימשך בחודשים הקרובים, עלייה ברמות אי-הוודאות ביחס להמשך קצב הצמיחה המהיר במשק, זאת עקב חולשה בקצב הצמיחה במשק העולמי ובעיקר באירופה. בנוסף, רמות הריבית הנמוכות של הבנקים המרכזיים במשקים המובילים בעולם, מקשים על העלאת ריבית בישראל.

מתחילת השנה מסתכמת הפעילות התקציבית בגירעון של 10.0 מיליארד שקלים מתוך כ-42.9 מיליארד בתכנון התקציבי השנתי המקורי, ולעומת גירעון של 18.8 מיליארד בתקופה המקבילה אשתקד. הגירעון המצטבר ב-12 החודשים האחרונים (יולי 2009 עד יוני 2010) ירד לכ-31.2 מיליארד שקלים לעומת 33.5 בחודש הקודם.

מתחילת השנה הסתכמו הוצאות משרדי הממשלה בסך של כ-95.0 מיליארד שקלים, עלייה של כ-4.1% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בתקציב השנתי 2010 תוכננה עלייה של 3.1% בהוצאות המשרדים הכלכליים מסתמנת ירידה לעומת אשתקד. שיעור הביצוע של הוצאות המשרדים מתקציב מקורי הנו 45.4% - בטווח הנורמטיבי של ביצוע התקציב בחצי שנה.

מתחילת השנה הסתכמו הכנסות המסים בכ-95.5 מיליארד שקלים שהם כ-52.1% מהתכנון התקציבי המקורי, ולעומת 84.6 מיליארד בתקופה המקבילה אשתקד.

שוקי ההון והכספים

בסיכום המחצית הראשונה של 2010 נרשמו ירידות שערים במרבית המדדים המובילים, ותנודתיות רבה אפיינה את המסחר. מדדי ת"א 25 ות"א 100 ירדו בששת החודשים הראשונים של 2010 בכ-7%. מדדי הפיננסים-15

ונדלין-15 בלטו עם ירידה של כ-15% ו-12%, בהתאמה. מדד התל-טק רשם ירידה מתונה של כ-4.5% ומדד היתר רשם עלייה של כ-9.5%.

מדד חברות ושותפויות הנפט עלה מתחילת השנה בכ-11%, מזה 9% בחודש יולי. עליות אלו הינם המשך לגל העליות החזק שאפיין סקטור זה בשנת 2009, במהלכה זינק המדד בכ-660%. התעוררות תחום האנרגיה בישראל באה בעקבות גילויי מרבצי הגז הגדולים בקידוח "ליוויתן" ובקידוחים קרובים לו.

המסחר בשוק איגרות החוב התאפיין בעליות שערים בכל איגרות החוב לסוגיהן. בלטו איגרות החוב הממשלתיות צמודות המדד, לטווח ארוך, עם עליה של כ-3%, כאשר איגרות החוב הממשלתיות הלא צמודות עלו בכ-1.1%. מדדי התל-בונד לסוגיהם עלו בכ-2%-1.5%, להוציא את מדד תל-בונד שקלי שעלה ביוני בכ-0.6% בלבד, עלייה דומה נרשמה באיגרות החוב הלא-ממשלתיות צמודות המדד.

סך גיוס ההון בשוק המניות בהנפקות והקצאות פרטיות הגיע לכ-7.1 מיליארד ש"ח, גבוה בכ-10% מהסכום שאגרוס בכל שנת 2009. סך פדיונות נטו של הממשלה הסתכמו בכ-5.5 מיליארד ש"ח.

הסקטור העסקי גייס מתחילת שנת 2010 כ-20 מיליארד ש"ח, לעומת כ-36.5 מיליארד ש"ח בכל שנת 2009. בשוק אגרות החוב בלטו הגיוסים בקרנות האג"ח אשר הסתכמו בכ-5.5 מיליארד ש"ח. בקרנות הכספיות התמתנו הגיוסים והסתכמו בכ-1.8 מיליארד ש"ח. בקרנות השקליות התגברו הפדיונות לקראת סוף המחצית והסתכמו בכ-1.1 מיליארד ש"ח, מזה כ-0.8 מיליארד ש"ח בחודש יוני בלבד. בקרנות המשקיעות בחו"ל ובקרנות המנייתיות לא נרשמה פעילות מהותית וסך היצירות מתחילת השנה הגיע לכ-0.8 וכ-0.2 מיליארד ש"ח, בהתאמה.

ענף הבנייה

בראשית 2010, בהמשך לשנת 2009, נמשכה מגמת ההתאוששות הדרגתית בפעילות בענף. מספר העסקאות בדירות (כולל יד שנייה) ומכירות דירות חדשות גדלו בהדרגה באופן משמעותי. שנת 2009 וראשית שנת 2010 אופיינו ע"י גידול במשקל הדירות החדשות בסך העסקאות במשק בהשוואה ל-2008. מנתוני התאחדות הקבלנים עולה כי בחמשת החודשים הראשונים של 2010 בוצעו יותר מ-42 אלף עסקאות למכירות דירות, כאשר כ-9.7 אלף מתוכן היו לרכישת דירה חדשה. עם זאת, עדיין מרבית העסקאות (76%-77%) היו בדירות יד שנייה.

מחירי הדיור ממשיכים לעלות. ע"פ נתוני הלמ"ס, עד חודש יוני נרשמה מגמת ההתמתנות בקצב עליית מחירי הדירות בבעלות (לפי נתוני מס שבח): 2.2% במדד מרץ, 1.1% באפריל ו-0.6% במאי. במדד יוני מחירי הדיור זינקו ב-1.2% (נתוני מרץ ואפריל גם תוקנו).

רמת המחירים הגבוהה הביאה את בנק ישראל לפרסם התייחסות מיוחדת לנושא אשר ממנה עולה כי הבנק מעריך שכשליש מעליית מחיר הדיור מראשית 2009 (30%) נגרמה כתוצאה ממדיניות מוניטארית מרחיבה (כלומר 10%).

כחלק מהתמודדות בנק ישראל עם עליית מחירי הדירות, יצאה הוראה לבנקים על החמרת תנאי האשראי לנטילת משכנתא בשיעור העולה על 60% מערך הדירה, צעד שעשוי לייקר את הריבית בעיקר לרוכשי דירה ראשונה שבדרך כלל הינם בעלי הון נמוך, וכן לצמצם את היקף נטילת המשכנתאות. כמו כן, יצאו הנחיות מגבילות ביחס למתן אשראי לקבוצות רכישה. ההצהרות המוקדמות על הצעדים הנ"ל תרמו כנראה לגידול משמעותי בהיקפי ביצוע משכנתאות בחודש מאי ויותר מכן ביוני 2010.

ענף הרכב

מתחילת השנה נמסרו בישראל 103,936 אלף כלי רכב - עליה של 33% לעומת מחצית השנה הראשונה של שנת 2009 בה נמסרו 78,055 מכוניות בלבד. בחודש יוני האחרון היה שיא שנתי לענף הרכב, עם מסירות של 21,592 כלי רכב - עליה של 33% לעומת חודש יוני אשתקד.

גורמים בענף הרכב מעריכים שהשיא במספר המסירות בחודש יוני נובע גם בגלל עלייה בדרישה למכוניות מצד חברות ההשכרה המתכוונות לקיץ שאמור להיות מבחינתן מוצלח.

◀ תיאור עסקי התאגיד הבנקאי לפי מגזרי פעילות

הפעילויות העיקריות

בששת החודשים הראשונים של 2010 המשיך הבנק במימוש תוכניתו העסקית.

קבוצת בנק ירושלים פועלת באמצעות מטה הבנק, חברות בנות וסניפי הבנק. החלוקה למגזרי הפעילות של הבנק מבוססת על סוגי הלקוחות הנכללים בכל אחד מהמגזרים. הקבוצה פועלת ומספקת מגוון שירותים בנקאיים בארבעה מגזרי פעילות עיקריים:

- מגזר משקי הבית
- מגזר בנקאות פרטית (בעיקר לתושבי חוץ)
- מגזר עסקי
- מגזר ניהול פיננסי

פירוט בקשר לתוצאות הפעילות לפי מגזרי פעילות, ההכנסות והרווח הנקי, ראו ביאור 9 לדוחות הכספיים.

להלן תיאור מורחב של המגזרים:

מגזר משקי בית

פעילות המבוצעת מול משקי בית - יחידים תושבי ישראל בכל סניפי הבנק. מגזר זה הינו מגזר הפעילות העיקרי של הבנק והכנסותיו מהוות כ- 63% מכלל הכנסות הבנק. הפעילות מחולקת לשלושה תחומי משנה: משכנתאות, בנקאות ופיננסים ופעילות בשוק ההון.

הפעילות במשכנתאות כוללת מספר מוצרים ושירותים:

- מתן הלוואות לדיור כנגד שעבוד דירת מגורים לתושבי ישראל בבסיסי הצמדה שונים ועל פי מגוון מסלולי ריבית. ההלוואות נחלקות לשני סוגים: הלוואות מכספי בנק והלוואות מכספי ממשלה ובאחריותה לזכאי משרד הבינוי והשיכון.
- שירותים נלווים להלוואות הקשורים בביטוח חיי לווים ובביטוח נכס אגב משכנתא, המבוצעים באמצעות עיר שלם סוכנות לביטוח (1996) בע"מ, חברה בבעלות ובשליטה מלאה של הבנק.

הפעילות בבנקאות ופיננסים כוללת בעיקר מתן אשראי לצורך רכישת כלי רכב, אשראי לזמן קצוב כנגד בטחונות וכן אשראי באמצעות הנפקת כרטיסי אשראי. כמו כן כוללת הפעילות גיוס פיקדונות וחסכונות ממשקי בית.

בשוק ההון מוצעים ללקוחות המגזר המוצרים הבאים: שירותי ברוקראז' - ביצוע ותפעול של עסקאות בניירות ערך ובנגזרים בארץ ובחו"ל; ייעוץ בהשקעות - מתן שירותי ייעוץ בניירות ערך; ניהול תיקי השקעות - ניהול נכסים פיננסיים עבור לקוחות באמצעות ירושלים ניהול תיקי השקעות, חברה בת בעלות ובשליטה מלאה של הבנק.

הרווח הנקי במגזר משקי הבית הסתכם במהלך התקופה הנסקרת ב- 5.8 מיליוני ש"ח, בהשוואה לרווח של 6.4 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. עיקר הקיטון ברווח נובע מגידול בהוצאות התפעוליות.

הכנסות המגזר בששת החודשים הראשונים של 2010 הסתכמו ב- 79.7 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 73.8 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. עיקר הגידול נובע מעליה ביתרות האשראי ובהכנסות מעמלות פרעון מוקדם המשוויכות למגזר זה וכן מעליה בהכנסות מהון פיננסי המיוחסות למגזר זה.

ההפרשה לחומ"ס הסתכמה בששת החודשים הראשונים של 2010 ב- 2.1 מיליוני ש"ח, לעומת 4.9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה בהפרשה נובעת מקיטון בהפרשה לדיור לפי עומק הפיגור.

האשראי לדיור מכספי הבנק שבוצע במגזר בששת החודשים הראשונים של 2010 הסתכם בכ- 620 מיליוני ש"ח (לא כולל מיחזורים), בהשוואה ל-306 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

יתרת האשראי לדיור במגזר, מכספי בנק, לסוף התקופה הנסקרת הסתכמה ב- 5,789 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 5,407 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2009. יתרת אשראי מפיקדונות לפי מידת גביה (הלוואות מכספי תקציב) הסתכמה ב- 2,775 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 2,975 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2009.

ב- 25 במרץ 2010 הוציא המפקח על הבנקים הנחיה בנושא שינוי אופן סיווג האשראי אותו נותנים הבנקים לקבוצות רכישה, החל מדוחות יוני 2010. לפרטים נוספים ראה בפרק "עדכוני חקיקה והוראות בנק ישראל". חלקו של המגזר בסך רווחיות הבנק מפעולות רגילות בששת החודשים הראשונים של 2010 הסתכם בכ- 32% לעומת 17% בתקופה המקבילה אשתקד.

מגזר בנקאות פרטית

פעילות המבוצעת מול לקוחות בעלי עושר פיננסי בינוני עד גבוה בעיקר באמצעות סניף המתמחה בבנקאות פרטית בעיקר לתושבי חוץ. הכנסות מגזר זה מהוות כ- 10% מכלל הכנסות הבנק. הפעילות מחולקת לשלושה תחומי משנה: משכנתאות, בנקאות ופיננסים ופעילות בשוק ההון.

הרווח הנקי במגזר הסתכם בששת החודשים הראשונים של 2010 ב- 1.1 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 1.5 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. עיקר הקיטון ברווח נובע שחיקת המרווח בשל הריבית הנמוכה.

יתרת האשראי לדיור במגזר לסוף התקופה הנסקרת הסתכמה ב- 992 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 899 מיליוני ש"ח בתום שנת 2009.

הפעילות במשכנתאות כוללת מתן הלוואות מכספי בנק ללקוחות פרטיים, תושבי חוץ ותושבי ישראל, בעלי עושר פיננסי גבוה, למימון רכישת דירות בארץ, וכן אשראי אחר בשעבוד דירת מגורים. האשראי לדיור מכספי הבנק שבוצע במגזר בששת החודשים הראשונים של 2010 הסתכם בכ- 261 מיליוני ש"ח, בהשוואה לביצועים של 105 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

פעילות בנקאות ופיננסים כוללת מתן אשראי ופעילות בחשבונות עו"ש גם ללקוחות המגזר השלישי. כן כוללת הפעילות גיוס פיקדונות במט"ח בעיקר מיחידים תושבי חוץ.

בשוק ההון מוצעים ללקוחות המגזר, כמו ללקוחות יתר המגזרים, המוצרים הבאים: ברוקראז' וייעוץ בהשקעות. חלקו של המגזר בסך רווחיות הבנק מפעולות רגילות בששת החודשים הראשונים של 2010 הסתכם בכ- 6% לעומת 4% בתקופה המקבילה אשתקד.

מגזר עסקי

פעילות המבוצעת מול לקוחות עסקיים ותאגידיים בסניפים מוגדרים של הבנק. הכנסות מגזר זה מהוות כ- 22% מכלל הכנסות הבנק. הפעילות מחולקת לשלושה תחומי משנה: בניה ונדל"ן, בנקאות ופיננסים ופעילות בשוק ההון. פעילות הבנק במגזר זה הינה בעיקר מתן אשראי לזמן קצוב המגובה בביטחונות מוחשיים (נדל"ן, כלי רכב ופיקדונות כספיים).

הנחיית בנק ישראל בנוגע לקבוצות רכישה, כפי שצוין בפרק עדכוני חקיקה, גרמה לגידול בנכסי הסיכון של המגזר. סך השפעת השינוי על יחס הלימות ההון של הבנק (באזל 2) היא כ- 0.3%.

הרווח הנקי במגזר הסתכם בששת החודשים הראשונים של 2010 ב- 9.0 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 8.8 מיליוני ש"ח אשתקד.

הכנסות המגזר בששת החודשים הראשונים של 2010 הסתכמו ב- 28.6 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 28.5 מיליוני ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

פעילות בניה ונדל"ן כוללת מתן אשראי לחברות בניה ונדל"ן, ליווי פרויקטים בשיטת הליווי הסגור והנפקת ערבויות לפי חוק המכר (דירות) וערבויות אחרות.

יתרת האשראי בתחום הנדל"ן ליום 30 ביוני 2010 הסתכמה ב-687 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-670 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2009.

פעילות בנקאות ופיננסים כוללת מתן אשראי למימון פעילות שוטפת, מימון רכישת נכסים מסחריים לשימוש עצמי, כגון חנויות או משרדים ומתן שירותים נלווים לעסקים, כדוגמת ערבויות, המרות מט"ח וסחר חוץ. הבנק מתמקד בעיקר בתחום המסחר הסיטונאי ושירותים עסקיים שונים ואשראי לחברות ליסינג. כן כוללת הפעילות גיוס פיקדונות מגופים מוסדיים וחברות באמצעות מגוון הפיקדונות הקיים בבנק.

בשוק ההון מוצעים ללקוחות המגזר, כמו ללקוחות יתר המגזרים, המוצרים הבאים: ברוקראז', ייעוץ בהשקעות וניהול תיקי השקעות.

חלקו של המגזר בסך רווחיות הבנק מפעולות רגילות בתקופה הנסקרת, הסתכם בכ-49% בהשוואה ל-23% בתקופה מקבילה אשתקד.

מגזר ניהול פיננסי

המגזר כולל תחומי פעילות של הבנק שאינם נובעים מפעילות מול לקוחות, ובכלל זה ניהול ההון הפיננסי הפנוי של הבנק והפוזיציות, ניהול תיק הנוסטרו של הבנק, פעילות מול בנקים בארץ ובחול"ל ומול בנק ישראל וכן ביצוע עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים.

הרווח במגזר הסתכם בששת החודשים הראשונים של 2010 ב-2.1 מיליוני ש"ח, בהשוואה לרווח של 21.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הקיטון נובע מקיטון בהכנסות המימוניות של המגזר, כמפורט להלן.

הכנסות המגזר בששת החודשים הראשונים של 2010 הסתכמו ב-5.8 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-36.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הקיטון בהכנסות נובע מקיטון של כ-19 מיליוני ש"ח ברווח ממימוש ניירות ערך זמינים למכירה בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד וקיטון של כ-6 מיליוני ש"ח בגין רווחי פוזיציות ועסקאות שווי הוגן בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד.

חלקו של המגזר בסך רווחיות הבנק מפעולות רגילות בתקופה הנסקרת, הסתכם בכ-12% בהשוואה ל-57% בתקופה מקבילה אשתקד.

← גיוס מקורות המימון

הבנק נוקט לאורך שנים במדיניות החותרת להרחבת הפעילות מול משקי בית במטרה להרחיב את בסיס גיוס המקורות. מדיניות זו תרמה בשנים אלו לגידול ניכר במשקלם של משקי הבית בסך פיקדונות הציבור. יתרת פיקדונות הציבור הסתכמה ביום 30 ביוני 2010 ב- 7,075 מיליוני ש"ח לעומת 7,116 מיליוני ש"ח בתום שנת 2009. העלייה הצפויה בריבית תביא לחידוש מגמת הגידול במשקלם של משקי הבית בסך פיקדונות הציבור. פיקדונות הציבור כוללים חסכונות ופיקדונות ממשקי בית ופיקדונות שגויסו מגופים מוסדיים ומחברות.

להלן הרכב מקורות המימון של הבנק הכוללים את פיקדונות הציבור, תעודות התחייבות וכתבי התחייבות נדחים:

שינוי	יתרות ליום		
	31 בדצמבר 2009	30 ביוני 2010	
	מיליוני ש"ח		
51	3,232	3,283	1. פיקדונות שקליים וחשבונות עו"ש
(45)	2,745	2,700	2. תוכניות חסכון ופיקדונות צמודים למדד
(29)	1,045	1,016	3. פיקדונות במט"ח
(18)	94	76	4. פיקדונות צמודי מט"ח
(41)	7,116	7,075	סה"כ פיקדונות הציבור
215	1,392	1,607	5. תעודות התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
174	8,508	8,682	סה"כ מקורות המימון

הסכמים מהותיים שלא במהלך העסקים הרגיל

במהלך התקופה הנסקרת לא נחתמו הסכמים מהותיים, שלא במהלך העסקים הרגיל של הבנק.

◀ דיון בגורמי סיכון

המידע המפורט בפרק זה בנושא גורמי סיכון להם חשוף הבנק הינו "מידע צופה פני עתיד" העשוי שלא להתממש כולו או חלקו או להתממש באופן שונה מכפי שנצפה. מידע זה מתבסס על הערכות הנהלת הבנק בדבר התממשות בעתיד של תחזיות ענפיות ושל תחזיות מאקרו-כלכליות בהתאם להערכות מוקדמות של הבנק. יתכן והערכות אלה לא יתממשו, בין היתר, כתוצאה מאירועים כלכליים, אירועים מדיניים/ביטחוניים, שינויים בטעמי הלקוחות והתגברות התחרות.

פעילות הבנק ורווחיותו חשופים לשינויים בסביבה העסקית ומושפעים מהמצב הכלכלי, מההתפתחויות בשוקי הנדל"ן וההון ומשינוי גולציה. האטה כלכלית או משבר אפשרי בשוק הנדל"ן ו/או בשוק ההון עלולים להשפיע על פעילותו של הבנק בכלל ועל פעילותו במגזרי המשכנתאות והנדל"ן בפרט.

להלן יתוארו עיקרי השינויים בסביבה העסקית העלולים להשפיע על פעילות הבנק ורווחיותו (פירוט נוסף ניתן למצוא בדוחות הכספיים השנתיים שפורסמו לשנת 2009):

- התפתחות משבר פיננסי והעמקת האטה כלכלית עלולים להשפיע על יכולת ההחזר של הלווים בבנק, על גידול בהיקף הפיגורים של לווים בשל ההרעה ביכולת ההחזר, על יכולת הגיוס של הבנק ועל המרווחים של פעילותו הבנקאית.
- שינויים מהותיים בשוק הנדל"ן למגורים העלולים להשפיע הן על ירידה בשווי הבטוחות לאשראי שהעמיד הבנק ועל גידול בחובות בעיתיים והן על היקפי מתן אשראי למשקי בית בשעבוד דירת מגורים. שינויים אלו עלולים להשפיע על האשראי שניתן לפרויקטים המלווים על ידי הבנק.
- משבר בשווקים הפיננסיים בעולם עלול להשפיע על יכולת ההחזר של לווים תושבי חוץ, על הקטנת הביקושים לאשראי חדש למימון רכישת נכסי מגורים בארץ ועל פגיעה ביכולת גיוס מקורות למימון הפעילות במט"ח.
- האטה בשוק ההון עלולה לפגוע בעסקי הבנק בתחום שוק ההון. אולם מאחר ופעילות הבנק בתחום זה אינה מהווה חלק גדול מעסקיו, הערכת הבנק הינה כי אין ביכולתו של מימוש סיכון זה כדי לפגוע בבנק באופן מהותי.
- כמו כן האטה בשוק זה עלולה להשפיע על אפשרויות גיוס מקורות לבנק דרך הנפקות סחירות.
- התממשות בעתיד של תחזיות מאקרו-כלכליות של המשק באופן התואם או שונה מהערכות הבנק בדבר תחזיות אלו עלול להשפיע על תוצאות מגזר הניהול הפיננסי.

פעילות הבנק כמתווך פיננסי חושפת אותו למגוון סיכונים, ובהם סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכוני נזילות. כמו כן לבנק חשיפות הנובעות מסיכונים תפעוליים, מסיכונים משפטיים, ומסיכונים סביבתיים, סיכונים אלו מנוהלים בכפוף לחברי הנהלה כמפורט להלן:

סיכון האשראי הקמעונאי מנוהל על ידי מר מ. בן-ישי, מנהל אגף אשראי קמעונאי. סיכון האשראי העסקי מנוהל על ידי מר ב. אדירי, סמנכ"ל ומנהל אגף עסקי. סיכוני הנזילות מנוהלים על ידי גבי ר. שוורץ, סמנכ"ל ומנהלת אגף שוק ההון והמט"ח. הסיכון התפעולי, למעט הסיכון המשפטי, מנוהל על ידי מר ר. שגיא, סמנכ"ל ומנהל אגף תפעול ותשתיות בנקאיות. הסיכון המשפטי מנוהל על ידי עו"ד ש. ויסטוך, היועצת המשפטית של הבנק. סיכונים סביבתיים מנוהלים על ידי מר נ. לוי מנהל אגף בקרת ניהול סיכונים.

על פי הנחיות המפקח על הבנקים, הבנק נדרש להסדיר את קיומה של פונקציה ניהול סיכונים בלתי תלויה אשר בראשה עומד מנהל סיכונים ראשי (CRO). בתחילת 2010 מונה מנהל אגף בקרת ניהול הסיכונים, מר נ. לוי, כמנהל הסיכונים הראשי בבנק. המטרות בהקמת פונקציה זו ובביסוסה הינן חיזוק היכולת להבנת מכלול הסיכונים בפניהם ניצב הבנק והבטחת ניהולם הזהיר. ההנחיות מגדירות את עקרונות הפעילות של מנהל הסיכונים הראשי

ושל פונקציית ניהול הסיכונים, ומפרטות את מעמדם, תפקידם ותחומי אחריותם.

במסגרת האחריות של פונקציית ניהול סיכונים והעומד בראשה, יהיה עליהם לספק, באופן ישיר ובלתי אמצעי, לדירקטוריון הבנק ולהנהלתו הבכירה את כל המידע הרלוונטי לשם פיקוח הולם על פרופיל הסיכונים של הבנק באופן שיסייע בהכוננת פעילותו.

תכלית תפקידו של ה-CRO הינה לייצר ראייה רחבה וחוצת ארגון של מכלול הסיכונים הטבועים בפעילות הבנק, בין היתר, באמצעות יצירת תרבות ניהול סיכונים המשפיעה על כלל הפעילויות של הבנק. תפקידיו כוללים תיאום הפעילות של כלל היחידות הקשורות לניהול הסיכונים, ועליו לאתגר את תהליכי קבלת ההחלטות בבנק לאור האסטרטגיה ומדיניות ניהול הסיכונים שנקבעה. על מנת לחזק את אי תלותו, יהיה מנהל הסיכונים הראשי מנוע מקבלת החלטות עסקיות הכרוכות בנטילת סיכונים.

הבנק גיבש מסגרת עבודה לניהול ובקרת סיכונים ומתאים את מדיניות הבנק בניהול הסיכונים השונים לעקרונות המופיעים בהוראות באזל II.

מדיניות ניהול הסיכונים, שאושרה על ידי הדירקטוריון, נועדה לסייע להנהלה בהשגת יעדיה העסקיים, תוך הגבלה של ההפסדים (החשבונאיים או הכלכליים) העלולים להיווצר עקב החשיפה לסיכונים המוזכרים. אומדן החשיפה לסיכונים מתבסס על תחזיות והערכות שוטפות של ההתפתחויות הצפויות במשק ובשוקי הכספים וההון. הבנק מנהל את סיכוני השוק תוך התייחסות להגבלת החשיפה החשבונאית הנובעת מסיכונים אלו. יחד עם זאת, החשיפה החשבונאית במרבית הסיכונים איננה שונה מהותית מהחשיפה הכלכלית, ומדיניות הסיכונים וקביעת המגבלות נעשית תוך כדי התייחסות גם לחשיפה הכלכלית.

דירקטוריון הבנק בכל ישיבה מקבל סקירה על התפתחויות מהותיות בחשיפה לסיכוני שוק ואחת לרבעון דן במסמך חשיפות המרכז את כל נתוני החשיפה לסיכוני שוק. כמו כן מאשר הדירקטוריון, לפחות אחת לשנה, את מדיניות ניהול סיכוני השוק והנזילות ואת מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים והמשפטיים. במסגרת הדיון על המדיניות, קובע הדירקטוריון את מגבלות החשיפה לסיכונים השונים. דירקטוריון הבנק הסמיך את ההנהלה לביצוע מדיניות זו.

כן פועלת ועדה דירקטוריונית לניהול סיכונים, המפקחת על מדיניות ניהול הסיכונים. הועדה דנה בכל ישיבה בהתפתחות החשיפה לסיכוני השוק השונים, והיא מקבלת דיווח על כל חריגה מהמדיניות או מהמגבלות שקבע הדירקטוריון. פורומים נוספים, דוגמת פורום פנימי לניהול סיכונים, או הועדה לניהול נכסים והתחייבויות המתכנסת פעמיים בשבוע, דנים ופועלים באופן שוטף, בנושאים המשפיעים על החשיפה של הבנק לסיכוני השוק ולסיכוני הנזילות.

היערכות ליישום המלצות באזל II

בנק ישראל פרסם ב-20 ביוני 2010 הוראת ניהול בנקאי תקין העוסקת במדידה והלימות הון. ההוראה מגדירה את אופן חישוב הלימות ההון והיא מבוססת על המלצות ועדת באזל, בנושא ההתכנסות הבינלאומית למדידת הון ותקני הון (באזל II) שפורסמו ביוני 2006.

המלצות באזל II מתחלקות לשלושה נדבכים:

נדבך ראשון - דרישות הון מזעריות בגין סיכון אשראי, סיכון שוק ולראשונה גם בגין סיכון תפעולי.

נדבך שני - תהליך סקירת הפיקוח.

נדבך שלישי - משמעת שוק.

הנדבך הראשון מאפשר, לצורך חישוב דרישות ההון, שימוש במספר גישות למדידת רכיבי סיכון בגין סיכונים אשראי, שוק וסיכונים תפעוליים: הגישה הסטנדרטית (Standardized Approach) או גישות מתקדמות יותר, המבוססות על מודלים פנימיים של דירוג לקוחות ואמידת סיכונים תפעוליים. הגישות המתקדמות כפופות לאישור מפורש של המפקח על הבנקים.

הנדבך השני שם דגש על ניהול סיכונים אינטגרטיבי. במסגרת זו נדרשים הבנקים לקבוע מתודולוגיות, תהליכים ונהלים אשר נועדו להבטיח את הלימות ההון בטווח הארוך, תוך בחינת כל הסיכונים המהותיים להם חשוף כל בנק. הבנקים נדרשים להוכיח את יישום המתודולוגיות הנדרשות להבטחת הלימות ההון. הפיקוח על הבנקים נדרש להעריך תהליכים אלו, ולהטיל אמצעי פיקוח בהתאם לצורך ולתוצאות ההערכה.

הנדבך השלישי מתייחס לרמת שקיפות ודרישות גילוי שתיושמנה בדיווח לציבור של תאגידים בנקאיים, כחלק משלים לנדבך השני. דרישות אלו נועדו לסייע למשתמשים בדוחות הכספיים להעריך את הלימות ההון של הבנק ואת המידע הנוסף הכלול בדוחות אלו לגבי ההון של הבנק, החשיפה לסיכונים השונים ותהליכי הערכתם.

המפקח על הבנקים פרסם הוראת שעה בדבר יישום דרישות הגילוי של נדבך 3 של באזל II. הדרישות האמורות מפורטות כולן, כנדרש בהוראה, בפרק זה (דיון בגורמי סיכון) למעט דרישות אשר אינן רלוונטיות לבנק (כגון נושא האיגוח) ולמעט הדרישות המפורטות על פי האמור להלן:

דרישה	נושא	סיקום
טבלה 2	מבנה ההון	ביאור 4 (הלימות הון) לדוח הכספי ביאור 16א (הון עצמי) לדוחות הכספיים לשנת 2009 (עמ' 170)
טבלה 4	סיכון אשראי	תוספת ג' לסקירת ההנהלה ביאור 18 לדוחות הכספיים לשנת 2009 (עמ' 176)
טבלה 8	סיכון אשראי של צד נגדי	ביאור 27

להלן יתרות נכסי סיכון של הבנק על פי הנדבך הראשון (אלפי ש"ח) (1):

נכסי סיכון	סיכון אשראי
-	חשיפות של ריבוניות
1,007	חשיפות של סקטור ציבורי
113,045	חשיפות של תאגידים בנקאיים
1,474,219	חשיפות של תאגידים
67,746	חשיפות בביטחון נדל"ן מסחרי
558,188	חשיפות קמעונאיות ליחידים
278,179	חשיפות של עסקים קטנים
2,767,113	חשיפות בגין משכנתאות לדיור
88,632	חשיפות בגין נכסים אחרים
14,728	סיכון שוק
488,938	סיכון תפעולי
5,851,795	סך הכל

(1) על פי הנחיית הפקוח על הבנקים בבנק ישראל לא מוצגת עמודת דרישת ההון בגין יתרות נכסי הסיכון.

להלן הרכב חשיפות (לפני המרה לאשראי של חשיפות חוץ מאזניות) לפי משקלי סיכון על פי הנדבך הראשון (אלפי ש"ח):

חשיפה אחרי הפחתת סיכון אשראי	חשיפה לפני הפחתת סיכון אשראי	משקל סיכון
1,298,245	1,298,245	0%
25,517	25,517	20%
3,960,840	3,962,838	35%
219,669	219,669	50%
2,957,802	3,015,924	75%
2,254,778	2,281,443	100%
78,224	78,437	150%
10,795,075	10,882,073	סה"כ

להלן יתרות החשיפות המכוסות בביטחונות וערבויות על פי הנדבך הראשון (אלפי ש"ח):

יתרת החשיפה שמכוסה על-ידי ערבויות	יתרת החשיפה שמכוסה על-ידי בטחון פיננסי כשיר	סוג החשיפה
-	-	חשיפות של סקטור ציבורי
-	-	חשיפות של תאגידים בנקאיים
24,413	26,871	חשיפות של תאגידים
-	-	חשיפות בביטחון נדל"ן מסחרי
-	52,042	חשיפות קמעונאיות ליחידים
-	5,245	חשיפות של עסקים קטנים
-	2,840	חשיפות בגין משכנתאות לדיור
-	-	חשיפות בגין נכסים אחרים
24,413	86,998	סה"כ

להלן דרישות ההון בגין סיכון שוק על פי הנדבך הראשון (אלפי ש"ח):

סוג הסיכון	דרישת ההון
סיכון ריבית	664
סיכון מחירי מניות	-
סיכון שער חליפין	514
אופציות	-
סה"כ	1,178

במהלך הרבעון השני של שנת 2009 החל הבנק בתהליך לבחינת הנאותות ההונית שלו - ICAAP - Internal Capital Assessment Adequacy Process. זהו תהליך שוטף שבאמצעותו הבנק מזהה ומטפל בסיכונים הגלומים בפעילותו, בוחן את ההון הנדרש לתמיכה בסיכונים אלו ומוודא כי ההון בפועל עולה על דרישה זו. בניית תהליך זה בבנק מהווה חלק מרכזי בהיערכות הבנק לבאזל II ולדרישות בנק ישראל שבנדבך השני.

מטרת התהליך הינה הערכת הנאותות ההונית. תוצרי התהליך רוכזו במסמך ה- ICAAP אשר טיטא שלו הוגשה לבנק ישראל ביום 20 ביולי 2009. הבנק קיבל הערות לטיטא האמורה מבנק ישראל, והוא נערך ליישם הערות אלו במסמך הסופי, אשר היה אמור להיות מוגש עד לחודש יוני 2010. הבנק קיבל ארכה להגשת המסמך האמור עד לחודש אוגוסט 2010.

במקביל לתהליך ה- ICAAP, שהינו כאמור תהליך פנימי אותו מבצע הבנק, יבוצע גם על ידי המפקח על הבנקים תהליך סקירה והערכה. בתהליך הקרוי SREP - Supervisory Review and Evaluation Process נדרש הפיקוח לקבוע את הלימות הונו של תאגיד בנקאי ואת נאותות תהליך הערכת הלימות ההון שלו (ICAAP) ביחס לחשיפותיו לסיכון (פרופיל הסיכון) תוך התחשבות במסגרת הממשל התאגידי של הבנק. תהליך זה יסייע למפקח בגיבוש דעתו לגבי רמת ההון המתאימה, הצעדים הפיקוחיים ופעולות מפחיתות סיכון נוספות ביחס לנאותות ההונית של הבנק.

בדוחות אלו, בדומה לכלל המערכת הבנקאית, דווחו נתוני הלימות ההון על פי עקרונות הגישה הסטנדרטית בבאזל II. מינימום יחס הלימות ההון הנדרש מהמערכת הבנקאית תחת משטר באזל II הינו 9%, מזה 8% בגין הנדבך הראשון. יחד עם זאת, המפקח על הבנקים הוציא הנחייה האומרת כי עד להתאמת הוראות ניהול בנקאי תקין להמלצות העדכניות של באזל II, יאמצו הבנקים יעד ליחס הון הליבה ליום 31 בדצמבר 2010 בשיעור שלא יפחת מ- 7.5%. כמו כן הנחה הפיקוח כי עד להשלמת תהליך ה- SREP על כלל הבנקים לעמוד גם ביעדי ההון כפי שהוגדרו על ידם במונחי באזל I.

החלת כללי הגישה הסטנדרטית (נדבך ראשון) של באזל II על בנק ירושלים, מקטינה את נכסי הסיכון של הבנק, זאת בשונה ממערכת הבנקאות בכללותה. הפיקוח על הבנקים הנחה את הבנק כי עד להשלמת תהליך ה- ICAAP וקבלת יחס הון כולל מזערי נדרש על ידי המפקח על הבנקים, ידווח הבנק בביאור על יחס כאמור של 13%. החישוב של שיעור זה בוצע בצורה טכנית והוא התקבל מהמרת יחס ההון הכולל הנדרש מהבנק במונחי באזל I, שעמד על 10.5%, ליחס ההון הכולל במונחי באזל II שחושב ליום 31 בדצמבר 2009. ראוי להדגיש כי הן יעדי הלימות ההון של הבנק והן יחס הלימות ההון הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ייקבעו רק לאחר השלמת תהליך ה- ICAAP על ידי הבנק ותהליך ה- SREP על ידי הפיקוח.

הנהלת הבנק רואה חשיבות רבה בהיערכות לטיפול בנושא הסיכונים ובהתאם לכך הבנק נערך לשילוב עקרונות באזל II בפעילותו העסקית. יישום המלצות באזל II כרוך בהשקעת משאבים ניהוליים רבים ובעלויות שיתפרסו על פני מספר שנים.

סיכוני אשראי

מדיניות האשראי של הבנק מובאת אחת לשנה לדיון בדיסקוריון הבנק ומאושרת על ידו. במסגרת המדיניות נקבעו עקרונות וכללים להעמדת אשראי ולניהול תיק האשראי והבקרה עליו, אשר מתייחסים הן למשקי בית והן ללקוחות העסקיים, על פי סיווגם הענפי. מדיניות האשראי של הבנק נגזרת מהשינויים שחלו בו עם הפעלתו כבנק מסחרי, תוך התחשבות במגבלות האשראי ללווה בודד ולקבוצות לווים וכניסה מבוקרת לתחומי אשראי חדשים. במסגרת היערכות הבנק לשינויים בסביבה העסקית ומתוך רצון להקטין את חשיפת הבנק ללווים גדולים, צמצם דירקטוריון הבנק, מעבר למגבלה הרגולטורית, את המגבלות של לווה בודד, של מסגרת לקבוצת לווים ושל מסגרת לששת הלווים הגדולים.

המדיניות העסקית של הבנק בתחום זה שמה דגש על שיפור איכותי של תיק האשראי בכל תחומי הפעילות, תוך ניהול בקרה מתמדת וקביעת מדיניות של טיב הביטחונות. במטרה לצמצם את סיכון האשראי, פועל הבנק לפיזור תיק האשראי בין לווים רבים מענפי משק שונים.

תיק האשראי בבנק מנוהל בשני אגפים: אגף האשראי הקמעונאי והאגף העסקי, תוך חלוקה ברורה לסמכויות אשראי, סוגי אשראי, סוגי לקוחות וסכומי אשראי. תהליך החיתום של האשראי אף הוא מוגדר, וכל בקשת אשראי נבחנת ומאושרת על פי מדרג סמכויות אישור האשראי ובהתאם לעקרונות שאושרו על ידי דירקטוריון הבנק.

להלן טבלת סיכון האשראי הכולל בגין לווים בעייתיים (במיליוני ש"ח)

יתרה ליום 31 בדצמבר	יתרה ליום 30 ביוני		
2009	2009	2010	
חובות בעייתיים⁽¹⁾ לדיור			
78.2	84.2	86.7	שההפרשה בגינים היא לפי עומק הפיגור ⁽²⁾
71.0	63.9	65.8	שההפרשה בגינים אינה לפי עומק הפיגור
70.9	68.9	61.6	בפיגור זמני (פיגור מעל 3 חודשים עד 6 חודשים)
חובות בעייתיים⁽¹⁾ אחרים			
8.6	38.3	14.2	בהשגחה מיוחדת
64.0	52.3	85.9	בפיגור זמני
13.2	27.2	12.5	שאורגנו מחדש
36.1	39.4	29.8	שאינם נושאים הכנסה
342.0	374.2	356.5	סך כל האשראי המאזני ללווים בעייתיים⁽³⁾
47.4	40.3	50.4	סיכון האשראי החוץ מאזני בגין לווים בעייתיים ^{(3) (4)}
13.9	15.1	14.7	אגרות חוב בעייתיות
403.3	429.6	421.6	סיכון האשראי בגין לווים בעייתיים⁽³⁾

(1) החובות מוצגים בניכוי ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.

(2) כולל חובות בעייתיים שאורגנו מחדש ואינם נמצאים בפיגור.

(3) לא כולל חובות בעייתיים שמכוסים על ידי ביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה בודד ושל קבוצת לווים (הוראת ניהול בנקאי תקין סס' 313).

(4) כפי שחושב לצורך המגבלות על חבות של לווה בודד ושל קבוצת לווים, למטע בגין ערבויות שלוהו נתן להבטחת חבות של צד שלישי.

לעניין יחס הלימות הון ראה לעיל פרק "ההון העצמי" וכן ביאור 4 בדוחות הכספיים.

חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים על בסיס מאוחד ליום 30 ביוני 2010

סיכון אשראי במיליוני ש"ח		מספר מוסדות	דרוג לטווח קצר	דרוג אשראי חיצוני
כולל	מאזני			
21	21	1	F1 +	AA

עם פרוץ המשבר הפיננסי בשנת 2008, צמצם הבנק את הפקדותיו במוסדות פיננסיים בחו"ל, קבע מגבלות על ריכוזיות ההפקדות וקבע נהלים ובדיקות נדרשות טרם הפקדת כספים בבנקים זרים בחו"ל. הבנק מסתמך על דירוגים של חברות הדירוג - "Standard & Poors", "Moody's". דירוגים אלה רלוונטיים ביחס לפיקדונות אשר הופקדו בבנקים זרים בלבד.

החשיפה של הבנק למדינות זרות ליום 30 ביוני 2010 אינה מהותית.

סיכוני סליקה וצד נגדי

המקור העיקרי לחשיפת הבנק לסיכוני סליקה הינו סליקת עסקאות בנגזרים (OTC). הבנק פועל מול לקוחותיו במכשירים נגזרים הנסחרים בבורסות שונות, אך איננו פועל מולם בנגזרות OTC. הבנק פועל בנגזרות אלו עבור עצמו ורק לצורך גידור סיכונים וככלי נוסף המשמש אותו לשם ניהול הנכסים וההתחייבויות שלו. בנוסף, לבנק חשיפה לסיכוני סליקה הנובעת ממסחר בניירות ערך זרים המתבצע מול ברוקרים באמצעות תהליכי סליקה מסוג None-DVP.

לכן, עיקר חשיפות הבנק לסיכון צד נגדי מתהווה מול בנקים ומוסדות פיננסיים מוכרים בחו"ל בגין סליקת עסקאות בנגזרים (OTC) ומול ברוקרים ונותני שירות קסטודיאן בניירות ערך בגין סליקת עסקאות בניירות ערך זרים. מסגרות הפעילות איתם מאושרות לפחות אחת לשנה בדירקטוריון הבנק כחלק ממסגרות האשראי של אותן מוסדות שכן היקף הפעילות אינו מהותי.

סיכוני השוק

כללי

לבנק מערכת החולשת על תזרימי המזומנים של הבנק, הנגזרים ממגוון פעולותיו הפיננסיות. מערכת זו מאפשרת ניהול נכסים והתחייבויות ALM - (Asset and Liability Management) ובין היתר מאפשרת כימות של סיכוני השוק על פי מתודולוגית הערך הנתון לסיכון - VaR. בנוסף המערכת מאפשרת מעקב אחר מדדי סיכון נוספים כגון: חשיפות ריבית ובסיס ומבחני קיצון (Stress Testing).

ה-VaR אומד את ההפסד המקסימאלי הצפוי לבנק בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת בטחון סטטיסטית קבועה מראש על פי תנאי השוק שנצפו בעבר. החישוב בבנק מבוצע, אחת לחודש, לתקופת החזקה של 10 ימים וברמת מובהקות של 99%. הבנק מודד את הסיכון הכולל שלו באמצעות ה-VaR של סך התיק הבנקאי וכן את החשיפה לסיכון של התיק למסחר שלו באמצעות מערכת זו. בנוסף לניהול ובקרה באמצעות מודל ה-VaR, משתמש הבנק גם במודלים אחרים לכימות הסיכונים.

הבנק קבע מגבלות לערך הנתון לסיכון (ה-VaR הכלכלי): סך 18 - VaR מיליוני ש"ח. ביום 30 יוני 2010 עמד ערך ה-VaR על 15.5 מיליוני ש"ח לעומת 15.9 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009. הערך המרבי של ה-VaR הכלכלי (סופי חודש) היה במהלך התקופה הנסקרת 17.5 מיליוני ש"ח, לעומת ערך מרבי של 15.9 בשנת 2009.

סיכון הריבית

סיכון הריבית נובע מההבדל שבין רגישות הנכסים לשינויים לא צפויים בשיעורי הריבית לבין רגישות זו של ההתחייבויות - שינויים העלולים להביא לשחיקת ההון של הבנק. פעילות הבנק כמתווך פיננסי יוצרת חשיפה לסיכון זה, והבנק פועל להקטנתה. החשיפה העיקרית של הבנק היא במגזר הצמוד למדד, שכן במגזר זה מרבית הנכסים וההתחייבויות הם בריבית קבועה לטווח ארוך. ביתר המגזרים עיקר פעילותו של הבנק היא בריבית משתנה ולטווח קצר.

הבנק מנהל מעקב אחר התפתחות משך החיים הממוצע (המח"מ) של ההלוואות כנגד הפיקדונות, במטרה לנקוט מהלכים למזעור השפעה של שינוי אפשרי בשיעורי הריבית על שווי התזרים הפיננסי הנקי שלו. לשם כך הוא מנהל מדידה שוטפת של המח"מ הנגזר מהפעילות החדשה השוטפת, וכן עוקב אחר היקף הפירעונות המוקדמים בהלוואות שלהם השפעה מהותית על המח"מ האפקטיבי.

מדיניות הבנק, בניהולת החשיפה לסיכון ריבית, נקבעת בהתחשב בציפיות להתפתחות בשיעורי הריבית השונים, תוך בחינת העלויות לצמצום החשיפה לסיכון זה ובהתחשב באומדן שיעור הפירעון המוקדם בהלוואות ובגורמים המשפיעים עליו. ההערכה של שיעור הפירעון המוקדם מתבצעת על סמך נתוני העבר ועל בסיס הנחות הבנק על מספר גורמים המשפיעים על שיעור זה, ובהם בעיקר שיעור הריבית.

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לחשיפה לסיכון הריבית לפי מודל המח"מ, המודד את הטווחים לפירעון של הנכסים ושל ההתחייבויות. במגזר הצמוד למדד לשנת 2010 הוגבל פער המח"מ בין הנכסים להתחייבויות (בהתחשב בשיעור הצפוי של הפירעון המוקדם) ל- $0.6\pm$ שנה.

הבנק מודד את החשיפה האמורה באמצעות מודל חודשי, תוך מעקב שוטף אחר התפתחויות משמעותיות בפעילויות השונות העלולות להביא לחריגה במגבלות אלו. ביום 30 יוני 2010 עמד פער המח"מ המשוקלל בין הנכסים לבין ההתחייבויות של הבנק במגזר הצמוד למדד, על כ- 0.46 שנים על פי מודל המתחשב באומדן של שיעור הפירעון המוקדם, בהשוואה לפער של 0.53 שנים ביום 31 בדצמבר 2009. ממוצע נתון זה על פני התקופה (סופי חודש) היה 0.48 ופער המח"מ המרבי במהלך התקופה היה 0.53 שנים.

להערכת הבנק, בהתחשב בהיקף הפירעונות המוקדמים בשנים האחרונות ובריבית הנמוכה, החשיפה לסיכון כתוצאה משינוי לא צפוי של 1% בריבית במגזר צמוד למדד היא קטנה, יחסית לשווי התזרים הנקי המהוון של הבנק.

כמו כן, הבנק חשוף לסיכון הנובע מצמצום המרווחים בתחום המשכנתאות וזאת על רקע התחרות החריפה השוררת בתחום זה. אחת ממטרות התכנית האסטרטגית המגובשת בימים אלו בבנק היא להפחית את הסיכון ולצמצם את התלות של הבנק בתחום זה.

להלן סידע לגבי השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו ליום 30 ביוני 2010 (במיליוני ש"ח):

א. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות המאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (לפני שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית):

סה"כ	מטבע חוץ ⁽²⁾	מטבע ישראלי		
		צמוד סדד	לא צמוד	
9,538.1	1,245.8	3,344.2	4,948.1	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
447.0	-	410.7	36.3	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ⁽³⁾
9,015.8	1,126.3	3,910.0	3,979.5	התחייבויות פיננסיות
443.0	120.5	-	322.5	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ⁽³⁾
526.3	(1.0)	(155.1)	682.4	שווי הוגן נטו

ב. השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים:

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית					
שינוי בשווי הוגן	סה"כ	מטבע חוץ ⁽²⁾	מטבע ישראלי		השינוי בשיעורי הריבית
			צמוד סדד	לא צמוד	
					גידול מידי מקביל של אחוז אחד
(0.1)	(0.4)	525.9	0.5	(154.3)	679.7
					גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז
0.8	4.4	530.7	(1.2)	(151.0)	682.9
					קיטון מידי מקביל של אחוז אחד
2.3	12.2	538.5	(0.4)	(151.1)	690.0

- לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
- לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
- סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, כשהם מהווים בריביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן.

סיכון הבסיס

החשיפה לסיכון הבסיס נובעת משינויים בשיעורי הריבית, בשיערי החליפין ובקצב האינפלציה. מדיניות הבנק היא לנהל את הסיכונים הנובעים מחשיפת הבסיס באופן מבוקר, במסגרת המגבלות שקבע הדירקטוריון.

הבנק מנהל באופן שוטף את הפוזיציות במגזרי ההצמדה השונים באמצעות מגוון הכלים הפיננסיים שלרשותו, זאת תוך התחשבות בשינויים החלים בנתונים כלכליים רלוונטיים ובקרה שוטפת על הסיכונים הנובעים מחשיפה זו. המגבלות נקבעו תוך שמירה על גמישות הבנק ויכולתו לשנות את הפוזיציות השונות בתקופה קצרה בהתאם לתחזיות הכלכליות. כדי להגביל את החשיפה לסיכון זה, קבע דירקטוריון הבנק את שיעוריה המרביים בכל מגזר הצמדה.

להלן המגבלות על שיעורי החשיפה בכל מגזר הצמדה כפי שקבע הדירקטוריון (שאיננה בהכרח החשיפה החשבונאית). המגבלות הינן על סכומי העודף (הגרעון) של הנכסים על ההתחייבויות בכל מגזר:

במיליוני ש"ח ליום 30/06/10		באחוזים מההון הפיננסי ⁽¹⁾		
סכום מזערי	סכום מרבי	סכום מזערי	סכום מרבי	
-290	290	-50%	50%	הצמדה למדד
-37	37	\$ -10 מ'	\$ 10 מ'	במט"ח ובהצמדה למט"ח
290	870	50%	150%	לא צמוד

(1) ההון הפיננסי הינו ההון העצמי בניכוי נכסים לא כספיים במאוחד.

הבנק מודד את הפוזיציות שלו בבסיסי ההצמדה השונים מדי יום באמצעות מערכת המידע שלו. מידע זה מדווח ליחידות האחראיות על ניהול הפוזיציה והתאמתה למגבלות החלות עליה. המידע בדבר גובה הפוזיציות מדווח באופן שוטף בישיבות של הוועדה לניהול נכסים והתחייבויות, ובישיבות של פורומים אחרים הפעילים בניהול סיכונים.

להלן החשיפה הכלכלית (שאיננה בהכרח החשיפה החשבונאית) בפועל בכל מגזר הצמדה (במיליוני ש"ח):

חשיפה ליום 30/06/10 חשיפה במהלך התקופה הנסקרת ⁽²⁾				
ממוצעת	מזערית	מירבית	מיליוני ש"ח	
-80	-190	64	-42	הצמדה למדד
-1	-14	16	-9	במט"ח ובהצמדה למט"ח

(2) החשיפה במגזר הצמוד למדד הינה ב- 15 לכל חודש.

כחלק מהאסטרטגיה הכוללת של הבנק לניהול רמת החשיפה לסיכונים שוק, מבצע הבנק בין היתר עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים כדי להקטין את החשיפה שלו לסיכונים אלו. פעילות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים הינה כמתווך, סוחר או כמשתמש סופי. לבנק מכשירים פיננסיים נגזרים כגון עסקאות עתידיות להחלפה בין מטבעות (Swap) וחוזים עתידיים להגנה על שערי מטבע (Forward).

העסקאות במכשירים הפיננסיים הנגזרים נרשמות לפי שווי הוגן ושינויים בשווי ההוגן נרשמים באופן שוטף בדוח רווח והפסד. כמו כן, הבנק מתקשר בחוזים שבפני עצמם אינם מכשירים נגזרים אך הם מכילים נגזרים משובצים. מדיניות הבנק היא להימנע ככל האפשר מחשיפה לסיכונים שער החליפין בין מטבעות החוץ השונים. החשיפה הבין-מטבעית מנוהלת במסגרת מצומצמת ובגבולות שאושרו על ידי דירקטוריון הבנק.

סיכוי הנזילות

סיכון הנזילות נובע מאי-הוודאות לגבי זמינות המקורות והיכולת לגייסם (בלי להשפיע השפעה חריגה על המחירים) ולגבי היכולת לממש נכסים בזמן קצוב ובמחיר סביר. החשיפה נובעת ממתן הלוואות לזמן ארוך (אף אם ניתנו בריבית משתנה) שמומנו מפיקדונות לטווח קצר. סיכון הנזילות קיים גם כאשר גיוס הפיקדונות לטווח הקצר מתאים לתקופת שינוי הריבית בהלוואות, אף שבכך מצטמצמת החשיפה לסיכון הריבית.

הבנק חשוף לסיכון נזילות ולחשש מפני האטה ביכולת הגיוס של חוב סחיר או ממוסדיים עקב שינויים בשוק, שינוי חקיקה ו/או שינויים בטעמי המפקידים. במטרה להתמודד עם סיכון זה מפעיל הבנק מזה שנים מדיניות של הרחבת בסיס המפקידים והקטנת הישענות על מפקידים גדולים. בנוסף לכך מושם דגש על הארכת המח"מ של הפיקדונות ושמירה על רמת נזילות גבוהה.

מדיניות הבנק היא להתאים, ככל האפשר, את התקופות לפירעון של המקורות לאלו של השימושים בכל מגזר הצמדה. לאופי האשראי, לשיעורי הפירעונות המוקדמים במגזרי ההצמדה השונים וכן למידת המיחזור של הפיקדונות קצרי המועד יש השפעה מהותית על אומדן החשיפה לסיכון זה.

על פי הוראות בנק ישראל, חייב כל תאגיד בנקאי לקבוע מדיניות כוללת לניהול הנזילות שלו, ולקיים מערכת מידע לשליטה, בקרה ודיווח על מצב הנזילות ולמידתה. כן נקבע כי יחס הנכסים הנזילים להתחייבויות הנזילות שהבנק נדרש לקיים בתקופת פירעון של עד חודש (להלן: "יחס נכסים נזילים") לא יפחת מ-1.1. ניתן למדוד את החשיפה לסיכון הנזילות ואת יחס הנכסים הנזילים באמצעות מודל פנימי.

הבנק בוחן את מצב הנזילות שלו לפחות אחת לחודש באמצעות מודל נזילות פנימי (הבנק קבע את המצבים בהם תידרש הרצת המודל בתדירות גבוהה יותר). לצורך המודל אסף הבנק וממשיך לאסוף נתונים על שיעור הפירעונות המוקדמים, על עיתוים ועל שיעור המיחזור של הפיקדונות והחסכונות. בנוסף בוחן הבנק את מצב הנזילות שלו באמצעות שני תרחישי קיצון המבטאים: האחד תרחיש לחץ מערכתי (דוגמת כשל בכלל המערכת הבנקאית) העלול להשפיע על הבנק, והשני תרחיש לחץ פנימי המתרחש בבנק בלבד. התרחישים השונים נבדלים זה מזה בעיקר בשיעור המיחזור של הפיקדונות וביכולת המימוש של הנכסים הנזילים.

דירקטוריון הבנק קבע את עקרונות ניהול הנזילות, את מדרג האחריות והסמכות ואת מערך ההתראות והטיפול בחריגות מהמגבלות שנקבעו. קביעת המגבלות האמורות מביאה בחשבון הן התרחשות צפויה של אירועים בבנק ובסביבתו העסקית והן את האפשרויות העומדות בפני הבנק לגבי גיוס מקורות חלופיים במקרה הצורך ואת העלויות של מקורות אלו.

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות (על פי המודל הפנימי) על הפער שבין תזרים הפירעון של הנכסים לבין זה של ההתחייבויות לפי תקופות. כמו כן, קבע דירקטוריון הבנק מגבלות נוספות וביניהן מגבלה שיחס הנכסים הנזילים להתחייבויות (לתקופת פירעון של עד חודש) לא יפחת מ-1.5 כמגבלה וכמדיניות לא יפחת מ-1.8.

היחס האמור ליום 30 ביוני 2010 עמד על כ-2.5 בהשוואה ליחס של 2.2 ביום 31 בדצמבר 2009. ממוצע יחס זה במהלך התקופה היה 2.5 והשיעור הנמוך ביותר של יחס זה היה 2.1.

להערכת הבנק, בהתחשב בשיעורי מיחזור הפיקדונות בשנים האחרונות, החשיפה לסיכון האמור אינה גבוהה, בין היתר, משום שהבנק מגוון את מקורות המימון שלו, מקפיד להרחיב את בסיס המפקידים ולצמצם את מידת הישענות על מפקידים גדולים ולשמר כרית נזילות מספקת הבאה לידי ביטוי בכך שיחס הנכסים הנזילים גבוה מהיחס הנדרש.

סיכונים תפעוליים

סיכון תפעולי הוא סיכון להפסד הנובע מכשל או אי התאמה של תהליכים פנימיים ובכללן שיטות פגומות לעיבוד נתונים, הגורם האנושי כמו טעויות אנוש, מערכות הבנק כגון: העדר תהליכי מניעה ובקרה נאותים או אירועים חיצוניים. הגדרת הסיכון התפעולי כוללת סיכונים משפטיים אך היא איננה כוללת סיכונים אסטרטגיים או סיכונים מוניטין.

כאמור, בנק ישראל פרסם הוראת שעה המסדירה את חישוב הלימות ההון. בהתאם להוראה על הבנק יהיה להקצות הון בגין הסיכונים התפעוליים וזאת החל מיום כניסת ההוראות לתוקף.

בפעילותו השוטפת, חשוף הבנק, כמו כל מערכת פיננסית/בנקאית אחרת, לסיכונים תפעוליים ובכללם לסיכונים מעילה והונאה. על מנת להקטין את החשיפה להפסדים מהסיכונים התפעוליים פועל הבנק במספר מישורים:

- הקטנת החשיפה התפעולית באמצעות נקיטת אמצעי בקרה מתמשכים ודרישה לביצוע בקרה כפולה בכל תהליך בו קיים סיכון תפעולי מהותי.
- ביצוע בקרות מרכזיות על תחומי פעילות שונים בהתאם לסיכון הטמון בתהליך, תוך דגש על תהליכים בהם לא מתקיימת בקרה כפולה בתהליך.
- ביצוע סקרי סיכונים תפעוליים וסקר מעילות והונאות.
- שיפורים שוטפים בתהליכים בהתאם להערכת הסיכונים.
- אישור כל תהליך ומוצר חדשים בוועדה ייעודית לניטור סיכונים תפעוליים וסיכונים מעילה והונאה שבראשה עומד המנכ"ל.
- איסוף מידע על אירועי כשל תפעולי לצורך הפקת לקחים.

בבנק פועל מנהל סיכונים תפעוליים (רון שגיא, סמנכ"ל הבנק) הכפוף למנכ"ל ובנוסף קיימת פונקציה של בקרת סיכונים תפעוליים וועדת היגוי לניטור סיכונים תפעוליים כמצוין לעיל. הנהלת הבנק והדירקטוריון מקבלים דיווח שוטף על אירועי כשל תפעוליים ואירועים בהם היה פוטנציאל להפסד גם אם בפועל הפסד זה לא נגרם.

הבנק ביצע בשיתוף עם יועץ חיצוני, סקר סיכונים תפעוליים מקיף שבמסגרתו התבצע מיפוי, זיהוי, הערכה של רמת הסיכונים ואפקטיביות הבקורות בהתייחס לתהליכים העסקיים והתפעוליים המהותיים. כמו כן הסתיים סקר מעילות והונאות שבוצע על ידי הביקורת הפנימית. הבנק מכין תכנית פעולה להפחתת הסיכונים השיריים (הסיכונים הנותרים לאחר הפעלת בקורות) ברמת סיכון גבוה ובינוני שנמצאו בשני הסקרים שצוינו לעיל.

כן עורך הבנק סקר תשתיות בשיתוף עם יועצים חיצוניים הכולל שני נדבכים: הראשון - סקר לבדיקת התאמתם של נהלי וטפסי הבנק להוראות הצרכניות; השני - אופן יישומן של ההוראות הצרכניות בבנק. במסגרת זו נבדק האופן בו מנהל הבנק את הסיכון הנובע לבנק מההוראה, הבקורות הקיימות והסיכון שקיים (אם בכלל) עקב הניהול והבקורות הנ"ל. ממצאי סקר זה יהוו בסיס לתוכנית הציות שמטרתה הגברת קיום מכלול החובות החלות על הבנק בדגש על הוראות צרכניות.

בקרת אשראי וביטחונות על המסחר בניירות ערך

על פי הוראות הבורסה לניירות ערך ובנק ישראל פועל בבנק בקר אשראי וביטחונות, המבצע מעקב בזמן אמת על המסחר בניירות ערך. כמו כן, מפעיל הבנק מנגנוני חסימה והתרעה אוטומטיים במערכת המסחר ומעדכן בה את תוצאות הפעילות בניירות ערך הנסחרים בבורסות מחוץ לישראל, כנדרש בהוראות אלו.

עדכוני חקיקה והוראות בנק ישראל

הוראת המפקח על הבנקים בנושא המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

ביום 31 בדצמבר 2007 פרסם המפקח על הבנקים חוזר שכלל תיקונים להוראות הדיווח לציבור בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי", ההוראות החדשות נדונו בהרחבה בדוח השנתי לשנת 2007 בפרק "שונות". על פי החוזר הוראה זו תישם בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים החל מיום 1 בינואר 2010 ואילך. בהתאם להודעת בנק ישראל, נדחה יישום ההוראה ליום 1 בינואר 2011.

הנהלת הבנק נערכת ליישום ההוראות ופועלת על פי תוכנית מפורטת עם לוח זמנים ליישומה. להערכת הבנק ההשפעה הצפויה מיישום הראשונה של ההוראה הנ"ל ביום המעבר על ההון העצמי אינה מהותית.

מכתב המפקח על הבנקים בנושא סיכונים סביבתיים לתאגידים הבנקאיים

ביום 11 ביוני 2009 שלח המפקח על הבנקים מכתב לתאגידים הבנקאיים, בנושא סיכונים סביבתיים. במכתב הוגדר המונח "סיכון סביבתי" כסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן. התאגידים הבנקאיים הונחו על ידי המפקח להכיר בכך שזיהוי והערכת הסיכון הסביבתי הינם חלק מתהליך נאות של הערכת הסיכונים בתאגיד הבנקאי, ולפעול להטמעת ניהול הסיכון הסביבתי במכלול הסיכונים בקבוצה הבנקאית, וכן, לקבוע ולאשר בדירקטוריון הבנק קריטריונים ולוחות זמנים ליישום האמור במכתב המפקח. הבנק יישם את מכתב המפקח.

הצעת חוק ייעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע-2010

הצעת חוק ייעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע-2010 פורסמה ברשומות ביום 23 בפברואר, 2010. מטרת ההצעה הינן ליעל את האכיפה בשוק ההון, לקצר את משך הזמן שבין ביצוע הפרה לבין הטלת עונש, ולהתאים את עוצמת הענישה לעוצמת ההפרה. לשם הגשמת מטרת החוק מוצעים בהצעה שלושה ערוצי אכיפה מקבילים - הליך הטלת עיצום כספי על ידי הרשות; הליך אכיפה מנהלית והליך פלילי.

בנוסף, מוצע בהצעה, בין היתר, לקבוע מנגנון של הסדר הימנעות מנקיטת הליכים או הפסקת הליכים מותנית, להחמיר את העונשים הקבועים בסעיפי התרמית ואיסור השימוש במידע פנימי, ולהגדיל את סכומי העיצום הכספי המרבי שניתן להטיל על הפרת החוק. הוראות ההצעה יחולו על הבנק כחבר בורסה, חברה ציבורית, וגוף הנותן שירותי ני"ע ללקוחות ובכללם שירותי ברוקראז', ניהול תיקים (באמצעות חברה בשליטתו) ויעוץ להשקעות.

הבנק לומד את הוראותיו של תזכיר החוק.

תזכיר הצעת חוק המשכון, התש"ע-2010

תזכיר חוק שפורסם על-ידי משרד המשפטים, ביום 18 לינואר 2010, להערות הציבור. התזכיר בא להחליף את חוק המשכון, התשכ"ז-1967 בחוק מודרני העורך רפורמה בדיני השעבודים בישראל. בין היתר, עוסק התזכיר בנושאים הבאים:

מתן אפשרות ליחיד לשעבד את מכלול נכסיו, למעט נכסים לצריכה אישית, מתן אפשרות ליחיד לשעבד נכס עתידי שטרם הגיע לידי, ביטול מוסד השעבוד הצף, ביטול היכולת הנתונה למקבל שעבוד למנוע יצירת שעבודים נוספים על אותו הנכס, שינוי שיטת רישום משכונות.

הבנק לומד את עיקרי התזכיר. ככל שהתזכיר יתגבש לכדי חוק מחייב יהא בו כדי להשליך על אופן ניהול הבטוחות של הבנק ונהלי מתן האשראי לקוחותיו.

צו איסור הלבנת הון (שינוי התוספת הראשונה לחוק), התש"ע-2010

ביום 14 לפברואר 2010 נכנס לתוקף צו לתיקון התוספת הראשונה לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, במסגרתו הוספו לחוק עבירות המקור הבאות: שוד ים, ביצוע עבודה או שימוש במקרקעין בלא היתר או בסטייה מהיתר, עבירה לפי סעיף 14 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 ועבירה לפי סעיף 111 לפקודת המכרות.

הצעת חוק איסור הלבנת הון (תיקון מס' 7), התשס"ז-2007

הצעת חוק מטעם הממשלה שפורסמה ביום 11 ליולי 2007, עברה בקריאה ראשונה בכנסת ביום 16 ליולי 2007, ונמצאת בהכנה לקריאה שניה ושלישית. בהצעת החוק מוצעים תיקונים של החוק לאיסור הלבנת הון, התש"ס-2000 (להלן: "החוק"), בין היתר, בנושאים כדלקמן:

- החלת חובות זיהוי, רישום ודיווח, בנוגע לעסקאות הנעשות במזומנים, על מגזר הסוחרים באבנים יקרות.
- תיקון סעיף 3 לחוק שעניינו עבירת איסור הלבנת הון, תיקונים הנוגעים לחילוט רכוש וכן תיקונים הנוגעים להגבלות על גילוי זהות המדווח.
- הרחבת הגדרת המונח "שליטה" המופיעה בחוק.
- הרחבת מגזר נותני שירותי המטבע הנדרש לפעול בהתאם להוראות צו הלבנת הון.
- הרחבת רשימת העבירות על חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, שישמשו כעבירות מקור לפי החוק. הבנק נערך ליישום הצעת החוק.

טיטת תיקון לצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים), התשס"א-2001

ביום 30 לדצמבר 2009 הופצה טיטה מעודכנת לתיקון צו הלבנת הון החל על הבנקים. התיקון המוצע עוסק, בין היתר, בנושאים הבאים:

הוספת חובה כללית על הבנקים לנקוט בפעולות ל"הכרת הלקוח" טרם פתיחת חשבון וזאת בנוסף לחובה לזיהוי ורישום פרטים; אפשרות לאימות של העתק מתאים למקור גם על-ידי עורך דין ממדינות ה-OECD; הענקת אפשרות לאחראי על איסור הלבנת הון, בנסיבות מיוחדות, לשקול לקבוע דרכי זיהוי, אימות פרטים ודרישת מסמכים חלופיות של מקבל השירות; הטלת חובה על הבנקים לנקוט אמצעים סבירים לאימות פרטי הזיהוי כפי שהוצהרו בהצהרות על נהנים ובעלי שליטה; שינוי החובה לדווח על "פעולות בלתי רגילות", לחובה לדווח על "פעולות שקיים יסוד סביר להניח שהן קשורות להלבנת הון או למימון טרור".

במקביל לתיקון המוצע לצו פורסם ביום 24 לינואר 2010 תיקון להוראת ניהול בנקאי מס' 411 - (מניעת הלבנת הון ומימון טרור וזיהוי לקוחות) אשר מתאים תוכן ההוראה לתיקון לצו. תחולת ההוראה - החל מ-1 ליולי 2010.

הבנק לומד את התיקונים המוצעים לצו והתיקון להוראת ניהול בנקאי תקין.

חוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (תיקון מס' 13), התש"ע-2010

ביום 18 באפריל, 2010, נכנס לתוקפו תיקון מס' 13 לחוק הייעוץ (למעט פרק ב), שעניינו מתן שירותים בידי עוסקים זרים). במסגרת תיקון מס' 13 לחוק הייעוץ נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות:

- עוסקים זרים (יחידים או תאגידים זרים) המורשים במדינת מוצאם לעסוק ביעוץ השקעות, שיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, יוכלו להציע שירותים אלה ללקוחות בארץ, גם מבלי שיחויבו ברישיון ישראלי, ובתנאי שפעילותם זו תתבצע במסגרת חברה ישראלית בעלת רישיון מתאים בישראל, כאמור בהצעה.

- נקבעה קטגוריה חדשה של לקוחות כשירים, אשר להם יהיה ניתן לתת שירותי יעוץ השקעות, שיווק השקעות וניהול תיקי השקעות ללא רישוי.

- הוקנתה לרשות לניירות ערך הסמכות להרחיב את מערך הפיקוח שלה באמצעות ביקורות על בעלי רישיון, שיערכו על ידי הרשות לרבות באמצעות שירותי מיקור חוץ.

לתיקון לחוק לא תהיה השפעה מהותית על הבנק. הבנק מתאים את התנהלותו לאמור בתיקון.

חוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (תיקון מס' 14), התשע-2010

ביום 22 בפברואר, 2010, התקבל בכנסת תיקון מס' 14 לחוק הייעוץ, אשר תיקן את החוק בשני אופנים עיקריים:

- השווה את ההסדרה החלה לעניין יעוץ השקעות, שיווק השקעות וניהול תיקי השקעות בכל הנוגע לתעודות סל להסדרה הקיימת לגבי יחידות של קרנות נאמנות, ובמקביל הרחיבה גם לגבי מוצרי מדדים אחרים.

- ביטל את דרישת הביטוח כתנאי למתן רישיון ליחיד, תוך קביעה כי עמידה בתנאי הביטוח תהיה חובה החלה על בעל רישיון, בין שאר החובות החלות עליו.

התיקון נכנס לתוקף ביום 3 ביוני, 2010. הבנק התאים את התנהלותו לאמור בתיקון.

חוק בנק ישראל, התש"ע-2010

ביום 24 במרץ 2010 פורסם תיקון לחוק בנק ישראל, אשר בעיקרו מסדיר את יעדיו ותפקידיו של בנק ישראל. בין היתר נקבע בתיקון לחוק כי על מנכ"ל של תאגיד בנקאי חלה החובה לפקח על כך שהתאגיד הבנקאי ועובדיו אינם מפריים את הוראות החוק. במקרה של הפרה כאמור, מוסמך נגיד בנק ישראל להטיל עיצום כספי על המנכ"ל ואף להורות על הפסקת כהונתו.

מכתב המפקח על הבנקים בנושא התפתחויות בסיכונים בגין הלוואות לדיור

ביום 12 ביולי 2010 הוציא המפקח על הבנקים מכתב לבנקים, ובו נאמר כי לאור ההתפתחויות האחרונות בשוק הדיור העלולות להביא לכרסום באיכותו של תיק האשראי של הבנקים, נדרשים הבנקים לבחון מחדש את תיקי האשראי שלהם ואת מדיניות האשראי שלהם בנושא משכנתאות ולוודא כי מדיניותם תואמת את התיאבון לסיכון שלהם. כמו כן נקבע במכתב כי כל תאגיד בנקאי יחזיק הפרשה נוספת בשיעור של 0.75% בגין הלוואות לדיור העומדות בקריטריונים מסויימים. תוקף המכתב - 30 ביוני 2010. הבנק יישם את הוראות המכתב.

הוראת המפקח על הבנקים בנושא קבוצות רכישה

ב-25 במרץ 2010 הוציא המפקח על הבנקים הנחיה בנושא שינוי אופן סיווג האשראי אותו נותנים הבנקים לקבוצות רכישה. לפי הוראות החוזר, לאור הסיכונים הכרוכים במתן אשראי לקבוצות רכישה, נדרשים הבנקים לסווג את האשראי הניתן לקבוצת רכישה כחבות של תאגיד בענף הנדל"ן, וכן לשקללו בשיעור של 100% בחישוב הלימות ההון וזאת עד למסירת המפתח לרוכשים. תחולת הנחיה - יוני 2010. הבנק מיישם את הוראת המפקח.

חוק ניירות ערך (תיקון מס' 42) (זירת סוחר לחשבוננו העצמי), התש"ע-2010

ביום 8 ביוני, 2010 התקבל בכנסת בקריאה שניה ושלישית חוק ניירות ערך (תיקון מס' 42) (זירת סוחר לחשבוננו העצמי), התש"ע-2010, המסדיר את פעילותן של זירות מסחר ממוחשבות ואת הפיקוח עליהן. במסגרת התיקון, נקבעה בין היתר חובת קבלת רישיון לניהול "זירת סוחר" (להלן: "הזירה") מאת הרשות לניירות ערך לצורך פעילותה. הרישיון יציין את תחומי הפעילות בהם רשאית לעסוק הזירה, עיסוקיה הנוספים והמשקיעים מולם היא רשאית לפעול. כתנאי לקבלת הרישיון הזירה תידרש לעמוד בתנאים מסויימים, כגון: קיום הון מזערי, פיקדון ונכסים נזילים וקבלת היתר לעניין בעל שליטה בזירה. על הזירה יוטלו חובות מסויימים, לרבות חובות גילוי כלפי לקוחות וחובות דיווח לציבור ולרשות ניירות ערך. הבנק לומד את התיקון לחוק.

הצעת חוק החברות (תיקון מס' 12) (ייעול המימשל התאגידי), התש"ע-2010

ביום 10 במרץ, 2010 פורסמה ברשומות הצעת חוק החברות (תיקון מס' 12) (ייעול המימשל התאגידי), התש"ע-2010, המציעה לתקן את חוק החברות, תשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות") לענין אימוצם ויישומם של עקרונות מימשל תאגידי בישראל. במסגרת הצעת החוק מוצע, בין היתר:

לתקן את הגדרת המונח "דירקטור" כך שיובהר עקרון עצמאות שיקול דעתו של הדירקטור; להוסיף ולפרט בתוספת הראשונה לחוק החברות עקרונות ממשל תאגידי מומלצים, אשר על מנת שיחולו על חברות יהיה עליהן לעגן במפורש בתקנוניה; לתקן סעיפים שונים בחוק החברות המתייחסים לדירקטוריון וועדותיו; לתקן ולהוסיף סעיפים לענין תביעה נגזרת, וכן לענין הצעות רכש, חברות חוץ וסמכות ניירות ערך להטיל עיצום כספי לגבי שורה של הוראות חוק; לתקן סעיפים העוסקים בעסקאות של החברה הטעונות אישורים מיוחדים, ככל שהצעת החוק תתקבל יהא על הבנק לבדוק את התאמת המבנה הארגוני שלו ואת מסמכיו, לאמור בה.

תזכיר חוק החברות (תיקון מס' 13) (ממשל תאגידי לחברות אגרות חוב), התש"ע-2010

ביום 26 בינואר, 2010, פרסם משרד המשפטים את תזכיר חוק החברות (תיקון מס' 13) (ממשל תאגידי לחברות אגרות חוב), התש"ע-2010, להערות הציבור.

התזכיר מציע לתקן את חוק החברות כך שיקבעו בו הסדרים לענין חברת אג"ח (כהגדרתה בתזכיר) שהנפיקה אג"ח וניירות ערך שניתן לממשם במניות (אופציות), לציבור, לרבות לענין החלת כללי ממשל תאגידי על חברת אג"ח, בדומה לממשל התאגידי החל על חברות שגייסו כספים מן הציבור בדרך של הנפקת מניות, בשינויים המחוייבים. תחילתו של חוק זה תהיה 60 יום מיום פרסומו (יום התחילה), למעט מספר הוראות שנקבעו שתחולתן תהיה מאוחר יותר. ככל שתזכיר החוק יתקבל יהא על הבנק לבדוק את התאמת המבנה הארגוני של חברת הבת שלו, ואת מסמכיה, לאמור בו.

תזכיר חוק איסור שימוש בלתי הוגן במידע על ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התש"ע-2009

ביום 19 באוקטובר, 2009, פרסם משרד האוצר, על דעת רשות ניירות ערך, תזכיר חוק איסור שימוש בלתי הוגן במידע על ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התש"ע-2009, להערות הציבור. התזכיר מציע להכניס תיקונים בחוק ניירות ערך, חוק הייעוץ וחוק השקעות משותפות בנאמנות, כך שיוסדרו בהם, בין היתר, העניינים הבאים:

- קביעת איסור שימוש בלתי הוגן במידע, שנעשה תוך הפרת חובת נאמנות של עושה השימוש במידע כלפי מקור המידע, לצד האיסורים הקיימים היום על שימוש במידע פנים.
- מניעת ביצוע פעולות הטרמה על ידי מנהלי כספי אחרים ועובדיהם; יצירת הסדר אחיד ביחס להגבלות על החזקה ועשיית עסקאות בניירות ערך, הקבועות היום בחוק הייעוץ ובחוק השקעות משותפות בנאמנות; קביעת חובות פיקוח על תאגידים שהם מתווכים פיננסיים, המעסיקים מתווכים פיננסיים אחרים; תיקון סעיף 152 לחוק ניירות ערך, כך שיקבע כי מידע לא יחשב כמידע שאינו ידוע לציבור בחלוף 30 דקות ממועד שדווח במערכת המגנא, ותצומצם ההגנה של הפיכת מידע פומבי בחלוף יום פרסומו בדרך מקובלת אחרת, כך שתחול רק על מי שאינם אנשי פנים בתאגיד.

ככל שתזכיר החוק יתקבל יהא על הבנק לבדוק את התאמת התנהלותו להוראות החוק.

תקנות החברות (הודעה על אסיפה כללית ואסיפת סוג בחברה ציבורית) (תיקון), תש"ע-2010

ביום 28 בינואר, 2010, פורסמו תקנות החברות (הודעה על אסיפה כללית ואסיפת סוג בחברה ציבורית) (תיקון), תש"ע-2010 (להלן: "התיקון"), אשר נכנסו לתוקפן ביום 28 בפברואר, 2010.

התיקון קובע הגדרות חדשות למונחים הודעה ומודעה, וכללים לעניין המועד למסירת הודעה, המועד לפרסום מודעה, אופן פרסום מודעה, תוכנה וצורתה, ותיקון מצומצם לעניין תוכנה של הודעה במצב בו על סדר היום נושאים שחלות עליהם תקנות החברות (הצבעה בכתב והודעות עמדה), התשס"ו-2005.

הבנק מתאים את התנהלותו לאמור בתיקון.

תקנות החברות (הוראות ותנאים לעניין הליך אישור הדוחות הכספיים), תש"ע-2010

ביום 28 בינואר, 2010, פורסמו תקנות החברות (הוראות ותנאים לעניין הליך אישור הדוחות הכספיים), תש"ע-2010 (להלן: "התקנות"). בתקנות נקבעו הוראות ותנאים לעניין הליך בחינתם ואישורם של הדוחות הכספיים בחברה ציבורית, בטרם הבאת הדוחות הכספיים לאישור הדירקטוריון, על ידי ועדה לבחינת הדוחות הכספיים. הדוחות הכספיים של הבנק, הערוכים ליום כ"ד בטבת התשע"א (31 בדצמבר 2010) ואילך, ידרשו להיות מאושרים בהתאם לאמור בתקנות. הבנק מתאים את התנהלותו לאמור בתקנות.

תקנות ניירות ערך (מאשר חתימה)(תיקון), התש"ע-2010 ותקנות ניירות ערך (דואר אלקטרוני מאובטח), התש"ע-2010

ביום 9 במרץ, 2010, אישרה וועדת המדע והטכנולוגיה של הכנסת תיקון לתקנות ניירות ערך (מאשר חתימה), תשס"ג-2003, בעניין דואר אלקטרוני מאובטח וההתאמות הנדרשות מגורם מאשר חתימה לעניין דיווח אלקטרוני מאובטח.

בנוסף, ביום 4 במאי, 2010, אישרה וועדת הכספים של הכנסת את נוסח תקנות ניירות ערך (דואר אלקטרוני מאובטח), תש"ע-2010, בעניין דואר אלקטרוני מאובטח והפרוצדורות שגורם מפוקח נדרש לקיים על מנת שיוכל לקבל מסרים אלקטרוניים מהרשות לניירות ערך.

הבנק לומד את נוסח התקנות שאושרו, ויתאים את התנהלותו לאמור בהן, עם תחילתן.

תזכיר חוק סמכויות רשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התש"ע-2010

ביום 24 במאי, 2010 הפיצה רשות ניירות ערך את תזכיר החוק שבנדון. מטרתו של התזכיר למסד את מעמדה של הרשות לניירות ערך כגוף המקצועי האמון על הסדרת שוק ההון, ולחזק את עצמאותה ככזו. במסגרת התזכיר מוצע, בין היתר, לקבוע, כי מרבית ההסמכות הקבועות כיום בחוק ניירות ערך, חוק השקעות משותפות בנאמנות, וחוק היעוץ, והנתונות לשר האוצר להסדיר בתקנות (לרוב באישור וועדת הכספים), ישונו להסמכות של מליאת הרשות, להסדרה בדרך של הוראות מנהליות. בנוסף מוצע ליצור בהירות ביחס לתפקיד האורגנים השונים ברשות ניירות ערך, לאחד לתקנון אחיד את הכללים שעל פיהם פועלת היום הבורסה לניירות ערך בתל אביב, ולהסדיר את פעילותה של רשות ניירות ערך במתן מענה לפניות מקדמיות של הציבור. הבנק לומד את הוראות התזכיר.

תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים)(תיקון מס' 3), התש"ע-2010 ("תיקון מס' 3 לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים"), תקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטיטוט התשקיף – מבנה וצורה)(תיקון מס' 2), התש"ע-2010 ("תיקון מס' 2 לתקנות פרטי תשקיף"), ותקנות ניירות ערך (מועדי הגשת הודעה של בעל עניין או נושא משרה בכירה)(תיקון), התש"ע – 2010 ("תיקון תקנות הודעה של בעל עניין")

ביום 10 ביוני, 2010, פירסמה רשות ניירות ערך נוסח עדכני המונח לדיון על שולחן וועדת הכספים של הכנסת, של תיקון מס' 3 לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים, תיקון מס' 2 לתקנות פרטי תשקיף, ו תיקון תקנות הודעה של בעל עניין, אשר עניינם, בין היתר, דיווחים בנושא החזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה בתאגיד, שינויים במירשם בעלי המניות, אישור תוכנית רכישה על פי תוכנית, והחזקות באמצעות חברים בקבוצת דיווח מוסדית בשליטתו או בניהולו של בעל עניין. תחולת התקנות תהיה שלושים יום ממועד פרסומן, למעט התיקון לתקנה 33 לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים, שתחולתה תהיה ששים יום ממועד פרסום תיקון מס' 3 לתקנות דוחות

תקופתיים ומיידיים. הבנק לומד את הצעות התיקונים. ככל שהתיקונים יתקבלו יהא על הבנק לבדוק את התאמת התנהלותו להוראותיהם.

תזכיר חוק החוזים האחידים, התש"ע-2010

ביום 9 במאי 2010 פורסם על ידי משרד המשפטים להערות הציבור תזכיר חוק המבקש לשנות את חוק החוזים האחידים התשמ"ג-1982, בעיקר בנושאים הבאים:

- הוספת רשימת תנאים המופיעים בחוזה אחיד אשר חזקה כי הם מקפחים.
 - יצירת תהליך "בחינת קיומם של תנאים מקפחים" בחוזה אחיד, אשר יחליף את תהליך אישורו של חוזה אחיד הקיים כיום בחוק.
 - קביעה כי תנאי שבוטל על ידי בית הדין בשל היותו תנאי מקפח, יחשב כתנאי בטל בכל חוזה שנכרת על פי אותו חוזה אחיד, גם לפני מועד החלטתו של בית הדין.
- הבנק לומד את עיקרי התזכיר.

שונות <

הביקורת הפנימית

פרטים בדבר הביקורת הפנימית ובכלל זה הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, נכללו בדוח השנתי לשנת 2009. בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בפרטים אלה. בנוגע לתוכנית הביקורת לשנת 2010, זאת נסמכת על סקר סיכונים מקיף שערכה הביקורת הפנימית על כל יחידות הבנק, בסיוע של חברה חיצונית. תדירות הביקורת נגזרת מסתודולוגיה שיטתית של הערכת סיכונים ובקורות שנתקבל מהחברה ועל בסיסו נקבעה גם תדירות הביקורת בכל נושא ונושא. כך, בנושאים שהסיכון גבוה יותר התדירות תהיה גבוהה יותר. תדירות הביקורת שנקבעה למרבית נושאי הביקורת היא עד שלוש שנים, למעט חלק קטן יחסית של נושאים בעלי סיכון נמוך אשר לגביהן תדירות הביקורת היא ארבע שנים.

דוח סיכום שנתי, של המבקר הפנימי לשנת 2009, ודוח הביצוע מול תכנון של תכנית העבודה השנתית של המבקר הפנימי לשנת 2009, נדונו בועדת הביקורת ביום 27 באפריל 2010.

דוח המבקר הפנימי, על ביצוע תוכנית העבודה למחצית הראשונה של 2010, נדון בישיבת ועדת הביקורת שהתקיימה ביום 27 ביולי 2010.

תרומות

מדיניות התרומות של הבנק מבוצעת בהתאם להחלטת ההנהלה ובמסגרת תקציב הבנק. מדיניות זו כוללת קריטריונים לבחירת מוסדות ו/או עמותות.

במסגרת פרויקט "אמץ לוחם" שמפעילה האגודה למען החייל, אימץ בנק ירושלים את ביה"ס לתותחנות שדה בשבטה. ביה"ס לתותחנות שדה (ביסל"ת) בשבטה מיועד להכשיר ולהסמיך את הלוחמים והמפקדים בחיל התותחנים.

פרויקט "אמץ לוחם" קושר בין חברות עסקיות לגדודי לוחמים ע"י אימוץ ערכי, תומך ומסייע. אימוץ היחידה מעניק ללוחמים תחושת שייכות ומחזק את תחושת הקונצנזוס סביב שירותם הצבאי.

לבנק התחייבויות עתידיות למתן תרומות במסגרת פרויקט "אמץ לוחם" בסכום של כ- 100 אלפי ש"ח לשנה עד לשנת 2011.

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הכנת הדוחות הכספיים המאומדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים דורשת מההנהלה שימוש באומדנים והערכות המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות וכן על סכומי הכנסות והוצאות. התוצאות בפועל של אומדנים אלו עלולות להיות שונות מהאומדנים ו/או ההערכות.

האומדנים וההערכות מתבססים בדרך כלל על תחזיות כלכליות, הערכות לגבי השווקים השונים ונסיון העבר תוך הפעלת שיקול דעת ואשר ההנהלה מאמינה כי הינם סבירים בעת החתימה על הדוחות הכספיים.

בתקופה הנסקרת, לא חלו שינויים במדיניות החשבונאית בנושאים קריטיים לעומת אלו שתוארו בדוח השנתי לשנת 2009.

סניפי הבנק

הבנק פועל באמצעות 16 סניפים, הפזורים בכל רחבי הארץ. שניים מסניפיו - בתל אביב וירושלים - משמשים כסניפים מסחריים המשרתים לקוחות עסקיים ומשקי בית גם יחד. בשאר סניפיו מציע הבנק מגוון רחב של שירותים בנקאיים למשקי בית - בעיקר מתן משכנתאות והלוואות, חסכונות ופיקדונות, הנפקת כרטיסי אשראי וכן פעילויות שונות בשוק ההון.

בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים

הנהלת הבנק, בשיתוף עם המנכ"ל והחשבונאי הראשי של הבנק, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי של הבנק הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינן יעילות כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך התקופה הנסקרת, לא אירע כל שינוי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

הארגון בבנק האחראי על בקרת העל (כמשמעותה בהוראות ניהול בנקאי תקין מס' 303) הינו דירקטוריון הבנק. קודם לאישור הדוחות הכספיים על ידי הדירקטוריון, מועברת טיוטת הדוחות הכספיים, טיוטת דוח הדירקטוריון וטיטת הדוח התקופתי השנתי (בדוחות השנתיים בלבד), לועדת הביקורת. ועדת הביקורת מונה ארבעה דירקטורים, כאשר 3 מתוכם - דירקטורים חיצוניים. כמו כן, בישיבה נוכחים מנכ"ל הבנק, החשבונאי הראשי, מבקר פנים וכן נציגים של רואה החשבון המבקר החיצוני.

בישיבת הוועדה נדונים בפרוטרוט הדוחות הכספיים ומתקבלת החלטה על מתן המלצה לדירקטוריון לאשר את הדוחות הכספיים.

לאחר קבלת המלצת הוועדה לעיל לאישור הדוחות הכספיים, מועברת טיוטת הדוחות הכספיים, טיוטת דוח הדירקטוריון והדוח התקופתי השנתי (בדוחות שנתיים בלבד), לעיונם של כלל חברי הדירקטוריון. במהלך ישיבת הדירקטוריון, נסקרות התוצאות הכספיות, המצב הכספי ומוציגים נתונים על פעילות הבנק וניתנת תשובות לשאלות הדירקטורים.

בישיבה נוכח גם רואה החשבון המבקר החיצוני של הבנק אשר נותן את חוות דעתו המקצועית ביחס לדוחות הכספיים וכן ביחס לסוגיות חשבונאיות בקשר לדוחות הכספיים. עם סיום הדיון מחליט הדירקטוריון על אישור הדוחות הכספיים.

חוזר בעניין "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דוח כספי - 404 SOX ACT"

ב-5 בדצמבר 2005 פירסם המפקח על הבנקים חוזר המפרט הוראות ליישום דרישות סעיף 404 של ה-SOX Act. בסעיף 404 נקבעו על ידי ה-SEC וה-Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) הוראות באשר לאחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי.

הוראות המפקח בחוזר הנ"ל קובעות:

- תאגידי בנקאיים יישמו את דרישות סעיף 404 וכן את הוראות ה-SEC שפורסמו מכוחו.
 - בקרה פנימית נאותה מחייבת קיום מערך בקרה על פי מסגרת מוגדרת ומוכרת, ומודל ה-COSO עונה על הדרישות ויכול לשמש לצורך הערכת הבקרה הפנימית.
 - יישום דרישות ההוראה מחייב שדרוג ו/או הקמה של מערכת תשתית של בקורות פנימיות בבנק והליך פיתוח של מערכות אלה מחייב את הבנק להיערך ולקבוע שלבים ויעדי ביניים עד ליישומן המלא.
 - יש להשלים את הפרוייקט ואת ביקורת רואי החשבון המבקרים עד למועד הדיווח של דצמבר 2008.
- במסגרת יישום ההוראה, ביצע הבנק בשיתוף עם משרד רואי חשבון חיצוני, זיהוי של חשבונות ותהליכים עסקיים הקשורים לדיווח כספי ולגילוי נאות. בתהליכים אלו בוצע תיעוד והערכת סיכונים ובקורות תוך מיפוי הסיכונים והבקורות הפנימיות הקיימות ברמת התהליכים והעסקאות.

כמו כן, סיים הבנק את הערכת אפקטיביות הבקורות תוך תיעוד בדיקות של אפקטיביות הבקורות וניתוח פערים קיימים אל מול מודל הבקרה הפנימית.

הדוחות הכספיים לשנת 2009 כוללים את הצהרת ההנהלה על אחריותה לקיומם ולשמירתם של בקורות פנימיות נאותות ונהלים נאותים בנוגע לדיווח הפיננסי וכן הערכתה לגבי האפקטיביות של בקורות ונהלים אלו.

הנהלת הבנק בפקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2009, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commision (COSO). בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה כי ליום 31 בדצמבר 2009, הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

האפקטיביות של הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2009 בוקרה על ידי רואי החשבון המבקרים של הבנק "קוסט פורר גבאי את קסירר", כפי שצוין בדוח שלהם בעמוד 129 לדוח השנתי אשר בו נכללה חוות דעת בלתי מסויגת בדבר האפקטיביות של הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2009.

אורי פז
מנהל כללי

יונתן עירוני
יושב ראש הדירקטוריון

15 באוגוסט 2010

< נתונים עיקריים מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010 (בלתי מבוקרים)

נספח לדוח הדירקטוריון

לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		שיעור השינוי ב-%
2009	2010	

א. רווח ורווחיות

באחוזים			
14.4%	6.0%		
סכומים מדווחים מיליוני ש"ח			
108.3	84.2	-22%	2. רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
(4.7)	(0.7)	-85%	3. הפרשה לחובות מסופקים
103.6	83.5	-19%	4. רווח מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
41.0	43.2	5%	5. הכנסות תפעוליות ואחרות
(85.3)	(98.8)	16%	6. הוצאות תפעוליות ואחרות
59.3	27.9	-53%	7. רווח מפעולות רגילות לפני מיסים בסכומים מדווחים
(20.8)	(9.6)	-54%	8. הפרשה למיסים
38.5	18.3	-52%	9. רווח נקי

1. תשואת הרווח הנקי להון הממוצע ⁽¹⁾

ליום		
31 בדצמבר	30 ביוני	
2009	2010	

ב. יחסים פיננסיים עיקריים

באחוזים		
-0.02%	0.01%	
1.7%	1.6%	10. הפרשה לתקופה ⁽¹⁾
16.0%	15.4%	11. הפרשה מצטברת
13.0%	12.3%	12א. יחס הון לרכיבי סיכון (באזל II)
		12ב. יחס הון לרכיבי סיכון (באזל I)

ג. מאזן - סעיפים עיקריים

9,301	9,491	2%	
765	348	-55%	13. סך כל המאזן
1,083	1,366	26%	14. מזומנים ופיקדונות בבנקים
7,349	7,673	4%	15. ניירות ערך
7,116	7,075	-1%	16. אשראי לציבור
1,392	1,607	15%	17. פיקדונות הציבור
606	629	4%	18. תעודות התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
903	901	0%	19. הון עצמי
			20. הון לצורך יחס הון לרכיבי סיכון (באזל II)

ד. סעיפים חוץ-מאזניים

2,975	2,775	-7%	21. יתרת הלוואות מפיקדונות לפי מידת הגביה
505	492	-3%	22. יתרת ערבויות

(1) במונחים שנתיים אפקטיביים.

שיעורי הכנסה והוצאה על נכסים מאוחד (1)

סכומים מדווחים

תוספת א

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010			
שיעור הכנסה (הוצאה) ⁽⁵⁾⁽⁶⁾			
כולל השפעת נגזרים	ללא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת לתקופה ⁽²⁾
באחוזים		מיליוני ש"ח	
סבכ ישראל לא צמוד			
3.46	3.46	42.7	5,002.5
	(1.87)	(18.7)	4,035.1
		(3.7)	373.4
(2.05)		(22.4)	4,408.5
1.41	1.59		
פער הריבית			
סבכ ישראל צמוד סדד			
	9.63	74.6	3,208.7
		6.7	439.5
9.22		81.3	3,648.2
(9.14)	(9.14)	(81.9)	3,705.3
0.08	0.49		
פער הריבית			
סבכ חוץ - פעילות מקומית⁽³⁾			
	17.64	50.2	1,211.0
		7.4	230.3
16.97		57.6	1,441.3
	(13.55)	(34.4)	1,066.0
		(15.9)	296.4
(15.61)		(50.3)	1,362.4
1.36	4.09		
פער הריבית			
סך הכל			
	7.30	167.5	9,422.2
		14.1	669.8
7.39		181.6	10,092.0
	(6.27)	(135.0)	8,806.4
		(19.6)	669.8
(6.69)		(154.6)	9,476.2
0.70	1.03		
פער הריבית			

הערות: בסוף סקירת ההנהלה

שיעור הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך) ⁽¹⁾

סכומים מדווחים

תוספת א

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010	
הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת לתקופה ⁽²⁾
מיליוני ש"ח	
0.3	בגין מכשירים נגזרים אחרים
12.5	עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות ⁽⁴⁾
39.8	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחומ"ס
(0.6)	הפרשה לחובות מסופקים (לרבות כללית ונוספת)
39.2	רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחומ"ס
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון	
9,422.2	
13.7	נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽⁶⁾
18.1	נכסים כספיים אחרים ⁽⁷⁾
(5.9)	הפרשה כללית ונוספת לחומ"ס
9,448.1	סך כל הנכסים הכספיים
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון	
8,806.4	
8.5	התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים ⁽⁶⁾
39.6	התחייבויות כספיות אחרות ⁽⁷⁾
8,854.5	סך כל ההתחייבויות הכספיות
סך הכל עודף נכסים כספיים על ההתחייבויות הכספיות	
593.6	
59.1	נכסים לא כספיים
(29.1)	התחייבויות לא כספיות
623.6	סך כל האמצעים ההוניים

הערות: בסוף סקירת הנהלה

שיעור הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך) ⁽¹⁾

סכומים מדווחים

תוספת א

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2009			
שיעור הכנסה (הוצאה) ⁽⁵⁾			
כולל השפעת נגזרים	ללא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת לתקופה ⁽²⁾
באחוזים		פיליוני ש"ח	
סטבע ישראלי לא צמוד			
2.84	2.84	34.1	4,852.2
	(1.29)	(12.1)	3,762.0
		(1.3)	99.4
		(3.1)	227.7
(1.62)		(16.5)	4,089.1
1.22	1.55		
פער הריבית			
סטבע ישראלי צמוד סדד			
	13.25	102.7	3,249.8
		11.3	225.2
13.78		114.0	3,475.0
	(11.91)	(110.8)	3,883.7
		2.8	(99.4)
(11.91)		(108.0)	3,784.3
1.87	1.34		
פער הריבית			
סטבע חוץ - פעילות סקופית ⁽³⁾			
	(16.43)	(50.3)	1,146.5
		(5.5)	249.6
(15.05)		(55.8)	1,396.1
	17.26	49.3	1,065.9
		12.5	247.1
17.54		61.8	1,313.0
2.49	0.83		
פער הריבית			
סך הכל			
	3.79	86.5	9,248.5
		5.8	474.8
3.85		92.3	9,723.3
	(3.42)	(73.6)	8,711.6
		1.5	-
		9.4	474.8
(2.76)		(62.7)	9,186.4
1.09	0.37		
פער הריבית			

הערות: בסוף סקירת ההנהלה

שיעור הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך) ⁽¹⁾

סכומים מדווחים

תוספת א

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2009	
הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת לתקופה ⁽²⁾
מיליוני ש"ח	
0.3	בגין מכשירים נגזרים אחרים
17.3	עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות ⁽⁴⁾
47.2	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחומ"ס
(0.8)	הפרשה לחובות מסופקים (לרבות כללית ונוספת)
46.4	רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחומ"ס
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון	
9,248.5	נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽⁶⁾
17.7	נכסים כספיים אחרים ⁽⁷⁾
35.0	הפרשה כללית ונוספת לחומ"ס
(8.2)	
9,293.0	סך כל הנכסים הכספיים
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון	
8,711.6	התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים ⁽⁶⁾
5.7	התחייבויות כספיות אחרות ⁽⁷⁾
32.0	
8,749.3	סך כל ההתחייבויות הכספיות
סך הכל עודף נכסים כספיים על ההתחייבויות הכספיות	
543.7	נכסים לא כספיים
53.7	התחייבויות לא כספיות
(21.3)	
576.1	סך כל האמצעים ההוניים

הערות: בסוף סקירת ההנהלה

שיעור הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך) ⁽¹⁾

סכומים מדווחים

תוספת א

לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010			
שיעור הכנסה (הוצאה) ⁽⁵⁾			
כולל השפעת נגזרים	ללא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת לתקופה ⁽²⁾
באחוזים		פיליוני ש"ח	
מטבע ישראלי לא צמוד			
3.28	3.28	79.1	4,867.4
	(1.72)	(33.0)	3,864.0
		(6.7)	364.1
(1.89)		(39.7)	4,228.1
1.39	1.56		
פער הריבית			
מטבע ישראלי צמוד מדד			
	5.04	80.8	3,248.2
		6.4	379.3
4.87		87.2	3,627.5
(4.46)	(4.46)	(82.5)	3,738.0
0.41	0.58		
פער הריבית			
מטבע חוץ - פעילות מקומית ⁽³⁾			
	5.38	31.7	1,193.4
		(12.5)	295.1
2.60		19.2	1,488.5
	(0.77)	(4.2)	1,094.8
		(3.0)	310.3
(1.03)		(7.2)	1,405.1
1.57	4.61		
פער הריבית			
סך הכל			
	4.16	191.6	9,309.0
		(6.1)	674.4
3.75		185.5	9,983.4
	(2.77)	(119.7)	8,696.8
		(9.7)	674.4
(2.78)		(129.4)	9,371.2
0.97	1.39		
פער הריבית			

הערות: בסוף סקירת ההנהלה

שיעור הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך) ⁽¹⁾

סכומים מדווחים

תוספת א

לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010	
הכנסות מימון (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת לתקופה ⁽²⁾
מיליוני ש"ח	
0.5	בגין מכשירים נגזרים אחרים
27.6	עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות ⁽⁴⁾
84.2	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחומ"ס
(0.7)	הפרשה לחובות מסופקים (לרבות כללית ונוספת)
83.5	רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחומ"ס
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון	
9,309.0	
15.2	נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽⁶⁾
21.0	נכסים כספיים אחרים ⁽⁷⁾
(6.1)	הפרשה כללית ונוספת לחומ"ס
9,339.1	סך כל הנכסים הכספיים
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון	
8,696.8	
9.6	התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים ⁽⁶⁾
38.0	התחייבויות כספיות אחרות ⁽⁷⁾
8,744.4	סך כל ההתחייבויות הכספיות
סך הכל עודף נכסים כספיים על ההתחייבויות הכספיות	
594.7	
50.4	נכסים לא כספיים
(27.5)	התחייבויות לא כספיות
617.6	סך כל האמצעים ההוניים

הערות: בסוף סקירת הנהלה

שיעור הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך) ⁽¹⁾

סכומים מדווחים

תוספת א

לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2009			
שיעור הכנסה (הוצאה) ⁽⁵⁾			
כולל השפעת נגזרים	ללא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת לתקופה ⁽²⁾
באחוזים		פיליוני ש"ח	
סבוע ישראלי לא צמוד			
3.31	3.31	76.4	4,651.2
	(1.60)	(29.3)	3,674.5
		(2.9)	98.0
		(3.5)	135.3
(1.84)		(35.7)	3,907.8
1.47	1.71		
פער הריבית			
סבוע ישראלי צמוד סדד			
	6.99	120.5	3,506.8
		11.5	114.6
7.42		132.0	3,621.4
	(6.39)	(126.1)	4,006.1
		3.1	(98.0)
(6.39)		(123.0)	3,908.1
1.03	0.60		
פער הריבית			
סבוע חוץ - פעילות סקופית ⁽³⁾			
	11.02	61.1	1,138.4
		20.8	291.6
11.78		81.9	1,430.0
	(9.51)	(49.8)	1,072.2
		(2.5)	270.9
(7.94)		(52.3)	1,343.1
3.84	1.51		
פער הריבית			
סך הכל			
	5.63	258.0	9,296.4
		32.3	406.2
6.07		290.3	9,702.6
	(4.74)	(205.2)	8,752.8
		0.2	-
		(6.0)	406.2
(4.66)		(211.0)	9,159.0
1.41	0.89		
פער הריבית			

הערות: בסוף סקירת ההנהלה

שיעור הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך) ⁽¹⁾

סכומים מדווחים

תוספת א

לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2009	
הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת לתקופה ⁽²⁾
מיליוני ש"ח	
(3.3)	בגין אופציות
0.7	בגין מכשירים נגזרים אחרים
31.6	עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות ⁽⁴⁾
108.3	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחומ"ס
(4.7)	הפרשה לחובות מסופקים (לרבות כללית ונוספת)
103.6	רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחומ"ס
9,296.4	נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון
16.4	נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽⁶⁾
14.9	נכסים כספיים אחרים ⁽⁷⁾
(7.7)	הפרשה כללית ונוספת לחומ"ס
9,320.0	סך כל הנכסים הכספיים
8,752.8	התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון
6.3	התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים ⁽⁶⁾
44.6	התחייבויות כספיות אחרות ⁽⁷⁾
8,803.7	סך כל ההתחייבויות הכספיות
516.3	סך הכל עודף נכסים כספיים על ההתחייבויות הכספיות
57.7	נכסים לא כספיים
(21.5)	התחייבויות לא כספיות
552.5	סך כל האמצעים ההוניים

הערות: בסוף סקירת הנהלה

שיעור הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך) ⁽¹⁾

מסבך חוץ - נומינלי בדולר של ארה"ב

תוספת א (המשך)

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010			
שיעור הכנסה (הוצאה) ⁽⁵⁾			
כולל השפעת נגזרים	ללא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) סימון	יתרה ממוצעת לתקופה ⁽²⁾
באחוזים		מיליוני \$ ארה"ב	
פעילות סקוסית ⁽³⁾			
	2.54	2.0	318.4
		0.2	78.8
2.23		2.2	397.2
	(0.44)	(0.3)	273.9
		(0.1)	101.1
(0.43)		(0.4)	375.0
1.80		2.10	
פער הריבית			
נכסים ⁽⁷⁾			
השפעת נגזרי ALM ⁽⁸⁾			
סך כל הנכסים			
התחייבויות ⁽⁷⁾			
השפעת נגזרי ALM ⁽⁸⁾			
סך כל התחייבויות			
פער הריבית			
נכסים ⁽⁷⁾			
השפעת נגזרי ALM ⁽⁸⁾			
סך כל הנכסים			
התחייבויות ⁽⁷⁾			
השפעת נגזרי ALM ⁽⁸⁾			
סך כל התחייבויות			
3.97		4.53	
פער הריבית			

הערות: בסוף סקירת ההנהלה

שיעור הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך) ⁽¹⁾ מסבך חוץ - נומינלי בדולר של ארה"ב

תוספת א (המשך)

לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010			
שיעור הכנסה (הוצאה) ⁽⁵⁾			
כולל השפעת נגזרים	ללא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת לתקופה ⁽²⁾
באחוזים		מיליוני \$ ארה"ב	
פעילות סקומית ⁽³⁾			
	2.35	3.7	316.6
		0.2	113.3
1.82		3.9	429.9
	(0.43)	(0.6)	279.1
		(0.2)	119.4
(0.40)		(0.8)	398.5
1.42	1.92		פער הריבית
פעילות סקומית ⁽³⁾			
	4.94	7.1	291.0
		0.4	45.4
4.51		7.5	336.4
	(1.31)	(1.8)	276.6
		(0.3)	42.2
(1.32)		(2.1)	318.8
3.19	3.63		פער הריבית

- הערות:
- (1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ואחרי השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
 - (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מסבך ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים, ולאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים.
 - (3) לרבות מסבך ישראלי צמוד למסבך חוץ.
 - (4) לרבות רווחים והפסדים ממכירת השקעות באיגרות חוב ומהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר.
 - (5) האחוזים מחושבים על בסיס הנתונים באלפי ש"ח.
 - (6) יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).
 - (7) למעט מכשירים נגזרים.
 - (8) ALM - נגזרים מהוים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק (למעט אופציות), שלגביהם ניתן ליחס הכנסה (הוצאה) למגזר הצמדה.
- נתונים מלאים על שיעורי הכנסה והוצאה בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, ימסרו לכל מבקש.

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

תוספת ב

30 ביוני				
2010				
עם דרישה עד חודש	מעל חודש עד 3 חודשים	מעל חודש עד 3 חודשים	מעל חודש עד 3 חודשים	מעל 3 שנים עד 5 שנים
מיליוני ש"ח				
מטבע ישראלי לא צמוד				
2,688.7	865.2	1,112.0	64.1	132.2
36.3	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)				
2,725.0	865.2	1,112.0	64.1	132.2
סה"כ שווי הוגן				
2,600.2	759.5	291.5	129.6	185.9
-	-	73.2	249.3	-
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)				
2,600.2	759.5	364.7	378.9	185.9
סה"כ שווי הוגן				
מכשירים פיננסיים, נטו				
124.8	105.7	747.3	(314.8)	(53.7)
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר				
124.8	230.5	977.8	663.0	609.3
מטבע ישראלי צמוד למדד				
56.1	165.8	709.9	953.1	702.7
50.6	-	102.1	258.0	-
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)				
106.7	165.8	812.0	1,211.1	702.7
סה"כ שווי הוגן				
67.4	154.7	726.0	1,238.3	1,346.7
-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)				
67.4	154.7	726.0	1,238.3	1,346.7
סה"כ שווי הוגן				
מכשירים פיננסיים, נטו				
39.3	11.1	86.0	(27.2)	(644.0)
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר				
39.3	50.4	136.4	109.2	(534.8)
מטבע חוץ⁽²⁾				
1,084.5	50.4	71.0	9.2	5.3
-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)				
1,084.5	50.4	71.0	9.2	5.3
סה"כ שווי הוגן				
709.0	197.4	176.3	34.7	7.8
87.4	5.4	27.7	-	-
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)				
796.4	202.8	204.0	34.7	7.8
סה"כ שווי הוגן				
מכשירים פיננסיים, נטו				
288.1	(152.4)	(133.0)	(25.5)	(2.5)
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר				
288.1	135.7	2.7	(22.8)	(25.3)

(1) בטור "ללא תקופת פירעון" מוצגות יתרות מאזניות.

(2) פעילות מקומית, לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

הערות

- א. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר לפי סעיפי המאזן השונים יימסרו לכל מבקש.
- ב. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מציגים את הערך הנוכחי של זרמים עתידיים כשהם מהווים לפי שיעור הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בביאור 21 ג' בדוח הכספי, בעקביות להנחות שלפיהם חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן ראה ביאור 21 ג' בדוח הכספי השנתי.
- ג. שיעור תשואה פנימי היינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו בביאור 21 ג' בדוח הכספי השנתי.
- ד. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן שיגרם כתוצאה משינוי קטן בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.

31 בדצמבר					30 ביוני			
2009					2010			
משך חיים ממוצע	שיעור תשואה פנימי	משך חיים ממוצע	שיעור תשואה פנימי	סך הכל	ללא תקופת פירעון ⁽¹⁾	מעל 20 שנים	מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 שנים עד 10 שנים
שנים	%	שנים	%		מיליוני ש"ח			
0.50	3.57	0.45	4.50	4,948.0	-	-	0.4	85.4
-	-	-	-	36.3	-	-	-	-
0.50	3.57	0.45	4.50	4,984.3	-	-	0.4	85.4
0.70	1.60	0.36	3.15	3,979.5	-	-	-	12.8
-	-	-	-	322.5	-	-	-	-
0.70	1.60	0.36	3.15	4,302.0	-	-	-	12.8
(0.20)	1.97	0.09	1.35	682.3	-	-	0.4	72.6
				682.3	682.3	682.3	682.3	681.9
3.76	3.77	3.26	3.61	3,344.3	-	4.2	238.3	514.2
-	-	-	-	410.7	-	-	-	-
3.76	3.77	3.26	3.61	3,755.0	-	4.2	238.3	514.2
2.85	2.77	2.83	1.95	3,910.0	-	-	38.8	338.1
-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.85	2.77	2.83	1.95	3,910.0	-	-	38.8	338.1
0.91	1.00	0.44	1.66	(155.0)	-	4.2	199.5	176.1
				(155.0)	(155.0)	(155.0)	(159.2)	(358.7)
0.10	2.38	0.24	2.61	1,245.8	-	-	3.1	22.3
-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.10	2.38	0.24	2.61	1,245.8	-	-	3.1	22.3
0.24	0.95	0.23	1.24	1,126.3	-	-	0.8	0.3
-	-	-	-	120.5	-	-	-	-
0.24	0.95	0.23	1.24	1,246.8	-	-	0.8	0.3
(0.14)	1.43	0.01	1.37	(1.0)	-	-	2.3	22.0
				(1.0)	(1.0)	(1.0)	(1.0)	(3.3)

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק - מאוחד

תוספת ג

30 ביוני 2010								
יתרות חובות בעיתיים ⁽²⁾	ההוצאה בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים	סה"כ סיכון האשראי	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽¹⁾	סיכון אשראי מאזני כולל	נגזרים	אגרות חוב	אשראי	
			סיליוני ש"ח					
-	-	9.8	0.3	9.5	-	-	9.5	חקלאות
2.1	0.1	57.2	0.5	56.7	-	6.3	50.4	תעשייה
151.8	(1.0)	1,360.8	407.9	952.9	-	77.7	875.2	בינוי ונדל"ן
-	-	5.8	-	5.8	-	4.8	1.0	חשמל ומים
0.3	-	109.5	62.9	46.6	-	0.4	46.2	מסחר
-	0.1	9.6	0.9	8.7	-	-	8.7	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
-	0.1	84.6	2.2	82.4	-	-	82.4	תחבורה ואחסנה
-	0.1	18.6	0.1	18.5	-	13.8	4.7	תקשורת ושרותי מחשב
-	-	61.3	1.2	60.1	-	-	60.1	שרותים פיננסיים
7.8	(0.6)	177.7	5.7	172.0	-	49.0	123.0	שרותים עסקיים אחרים
1.9	-	67.5	20.2	47.3	-	1.5	45.8	שרותים ציבוריים וקהילתיים
214.1	1.0	6,371.4	582.2	5,789.2	-	-	5,789.2	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר
43.6	0.8	785.7	202.4	583.3	-	-	583.3	אנשים פרטיים - אחר
421.6	0.6	9,119.5	1,286.5	7,833.0	-	153.5	7,679.5	סך כל החשיפה לציבור
-	-	268.8	-	268.8	-	-	268.8	חשיפה לבנק מרכזי
-	-	146.1	-	146.1	12.8	59.0	74.3	חשיפה תאגידיים בנקאיים
-	-	1,153.9	-	1,153.9	-	1,153.9	-	חשיפה לריבונות
-	-	95.4	-	95.4	1.8	-	93.6	חשיפות אחרות
421.6	0.6	10,783.7	1,286.5	9,497.2	14.6	1,366.4	8,116.2	סה"כ החשיפה

(1) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(2) יתרות חובות בעיתיים בניכוי אשראי המכוסה בבטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.

31 בדצמבר 2009

ההוצאה בגין הפרשה	ספציפית לחובות מסופקים	סה"כ סיכון האשראי	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽¹⁾	סיכון אשראי מאזני כולל	נגזרים	אגרות חוב	אשראי	
יתרות חובות בעיתיים ⁽²⁾								
סיליוני ש"ח								
-	0.3	13.7	2.0	11.7	-	-	11.7	חקלאות
2.1	-	73.3	5.0	68.3	-	16.9	51.4	תעשייה
144.2	(0.6)	1,587.8	548.6	1,039.2	-	66.8	972.4	בינוי ונדל"ן
-	-	5.4	-	5.4	-	4.6	0.8	חשמל ומים
0.1	0.2	51.6	3.2	48.4	-	1.9	46.5	מסחר
-	0.6	11.2	1.3	9.9	-	-	9.9	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
-	0.4	82.4	0.2	82.2	-	14.5	67.7	תחבורה ואחסנה
-	-	15.4	0.1	15.3	-	10.2	5.1	תקשורת ושרותי מחשב
4.7	-	102.9	5.3	97.6	-	35.7	61.9	שרותים פיננסיים
4.2	0.2	167.7	25.4	142.3	-	7.1	135.2	שרותים עסקיים אחרים
0.3	-	91.3	44.0	47.3	-	1.4	45.9	שרותים ציבוריים וקהילתיים
220.2	(0.8)	5,796.4	389.5	5,406.9	-	-	5,406.9	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
27.5	(0.7)	679.3	139.1	540.2	-	-	540.2	אנשים פרטיים - אחר
403.3	(0.4)	8,678.4	1,163.7	7,514.7	-	159.1	7,355.6	סך כל החשיפה לציבור
-	-	549.4	-	549.4	-	-	549.4	חשיפה לבנק מרכזי
-	-	279.8	-	279.8	16.6	52.0	211.2	חשיפה תאגידיים בנקאיים
-	-	872.1	-	872.1	-	872.1	-	חשיפה לריבונות
-	-	91.7	-	91.7	7.0	-	84.7	חשיפות אחרות
403.3	(0.4)	10,471.4	1,163.7	9,307.7	23.6	1,083.2	8,200.9	סה"כ החשיפה

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק - מאוחד (המשך)

תוספת ג (המשך)

סמוצע לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010						
סה"כ סיכון האשראי	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽¹⁾	סיכון אשראי מאזני כולל	נגזרים	אגרות חוב	אשראי	
מיליוני ש"ח						
11.5	0.9	10.6	-	-	10.6	חקלאות
64.4	2.9	61.5	-	10.1	51.4	תעשייה
1,501.9	502.4	999.5	-	73.8	925.7	בינוי ונדל"ן
5.7	-	5.7	-	4.7	1.0	חשמל ומים
71.4	22.2	49.2	-	2.7	46.5	מסחר
10.2	1.1	9.1	-	-	9.1	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
85.9	1.9	84.0	-	8.5	75.5	תחבורה ואחסנה
18.4	0.1	18.3	-	13.4	4.9	תקשורת ושירותי מחשב
86.3	2.8	83.5	-	21.5	62.0	שירותים פיננסיים
161.1	13.8	147.3	-	20.0	127.3	שירותים עסקיים ואחרים
110.0	39.6	70.4	-	1.5	68.9	שירותים ציבוריים וקהילתיים
6,120.5	532.8	5,587.7	-	-	5,587.7	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
689.7	154.2	535.5	-	-	535.5	אנשים פרטיים - אחר
8,937.0	1,274.7	7,662.3	-	156.2	7,506.1	סך כל החשיפה לציבור
333.4	-	333.4	-	-	333.4	חשיפה לבנק מרכזי
195.5	-	195.5	13.7	44.4	137.4	חשיפה תאגידיים בנקאיים
1,081.1	-	1,081.1	-	1,081.1	-	חשיפה לריבונות
95.7	-	95.7	4.0	-	91.7	חשיפות אחרות
10,642.7	1,274.7	9,368.0	17.7	1,281.7	8,068.6	סה"כ החשיפה

(1) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

מסוצע לשנת 2009						
סה"כ סיכון האשראי	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽¹⁾	סיכון אשראי מאזני כולל	נגזרים	אגרות חוב	אשראי	
מיליוני ש"ח						
17.2	1.8	15.4	-	-	15.4	חקלאות
72.7	6.0	66.7	-	11.0	55.7	תעשייה
1,771.7	650.8	1,120.9	-	46.9	1,074.0	בינוי ונדל"ן
1.8	-	1.8	-	1.1	0.7	חשמל ומים
59.2	1.4	57.8	-	1.0	56.8	מסחר
21.9	0.6	21.3	-	-	21.3	בתי סלון, שירותי הארחה ואוכל
93.2	0.2	93.0	-	15.6	77.4	תחבורה ואחסנה
11.7	0.1	11.6	-	6.0	5.6	תקשורת ושירותי מחשב
108.3	8.0	100.3	-	31.1	69.2	שירותים פיננסיים
190.1	16.2	173.9	-	5.3	168.6	שירותים עסקיים ואחרים
65.7	14.5	51.2	-	1.1	50.1	שירותים ציבוריים וקהילתיים
5,438.5	172.4	5,266.1	-	-	5,266.1	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
642.8	92.6	550.2	-	-	550.2	אנשים פרטיים - אחר
8,494.8	964.6	7,530.2	-	119.1	7,411.1	סך כל החשיפה לציבור
487.6	-	487.6	-	-	487.6	חשיפה לבנק מרכזי
304.8	-	304.8	12.0	123.2	169.6	חשיפה תאגידיים בנקאיים
975.0	-	975.0	-	975.0	-	חשיפה לריבונות
91.5	-	91.5	6.0	-	85.5	חשיפות אחרות
10,353.7	964.6	9,389.1	18.0	1,217.3	8,153.8	סה"כ החשיפה

הצהרה (certification)

אני, אורי פז, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק ירושלים בע"מ (להלן: - "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2010 (להלן: - "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי של הבנק ותזרימי המזומנים לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי. וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשכונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדות הביקורת והמאזן של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

אורי פז

מנהל כללי

הצהרה (certification)

אני, ארנון זית, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק ירושלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2010 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי של הבנק ותזרימי המזומנים לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי. וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידיים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידיים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לראיה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדות הביקורת והמאזן של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת הנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

ארנון זית
חשבונאי ראשי

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק ירושלים בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק ירושלים בע"מ וחברות הבנות שלו, הכולל את המאזן התמציתי המאוחד ליום 30 ביוני, 2010 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על רווח והפסד, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים, לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאי הוודאויות הנובעות מהאמור בביאור 6(ג)2 לדוחות הכספיים ביניים.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

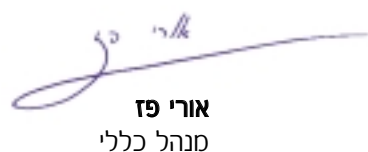
תל-אביב,
15 באוגוסט, 2010

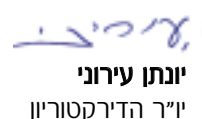
תמצית מאזן מאוחד ליום 30 ביוני 2010

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר	30 ביוני		
2009	2009	2010	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
נכסים			
765.1	843.6	348.1	מזומנים ופיקדונות בבנקים
1,083.2	1,194.2	1,366.4	ניירות ערך
7,349.3	7,383.9	7,673.1	אשראי לציבור
52.4	50.3	54.0	בניינים וציוד
51.4	45.0	49.2	נכסים אחרים
9,301.4	9,517.0	9,490.8	סך כל הנכסים
התחייבויות והון			
7,115.7	7,411.3	7,075.1	פיקדונות הציבור
103.9	124.1	97.2	פיקדונות מבנקים
5.4	3.9	2.5	פיקדונות הממשלה
-	200.0	-	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכם רכש חוזר
1,391.8	1,113.0	1,606.8	תעודות התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
78.7	75.4	80.4	התחייבויות אחרות
8,695.5	8,927.7	8,862.0	סך כל ההתחייבויות
605.9	589.3	628.8	הון עצמי
9,301.4	9,517.0	9,490.8	סך כל ההתחייבויות וההון

ארנון זית
 חשבונאי ראשי

אורי פז
 מנהל כללי

יונתן עירוני
 יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים:
 15 באוגוסט, 2010

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות רווח והפסד מאוחדים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2009	2010	2009	2010	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
180.5	108.3	84.2	47.2	39.8	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
(1.3)	4.7	0.7	0.8	0.6	הפרשה לחובות מסופקים
181.8	103.6	83.5	46.4	39.2	רווח מפעילות סימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
84.0	40.7	42.9	20.4	20.8	עמלות תפעוליות
-	-	(0.2)	-	(0.3)	הפסדים מהשקעות במניות, נטו
0.1	0.3	0.5	0.2	-	הכנסות אחרות
84.1	41.0	43.2	20.6	20.5	סך הכל הכנסות תפעוליות ואחרות
105.8	52.6	61.6	25.4	30.8	הוצאות תפעוליות ואחרות
27.9	13.8	14.7	7.0	7.3	משכורות והוצאות נלוות
39.9	18.9	22.5	9.7	11.0	אחזקה ופחת בניינים וציוד
173.6	85.3	98.8	42.1	49.1	הוצאות אחרות
92.3	59.3	27.9	24.9	10.6	סך הכל הוצאות תפעוליות ואחרות
33.6	20.8	9.6	7.2	3.4	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
58.7	38.5	18.3	17.7	7.2	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
					רווח נקי
					רווח נקי למניה (בש"ח)
0.83	0.55	0.26	0.25	0.10	רווח מפעולות רגילות

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על השינויים בהון העצמי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

סך הכל הון עצמי	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר			סך הכל הון	הון המניות הנפרע	קרנות הון מפרמיה	הון הנפרע
	עודפים	מזומנים	תזרים				
א. לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני לשנת 2010 ולשנת 2009 (בלתי סבוקר)							
623.2	396.5	-	4.1	222.6	95.3	127.3	יתרה ליום 31 במרץ 2010
7.2	7.2	-	-	-	-	-	רווח נקי
(0.9)	-	-	(0.9)	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
(2.2)	-	-	(2.2)	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
1.5	-	-	1.5	-	-	-	השפעת המס המתייחס
628.8	403.7	-	2.5	222.6	95.3	127.3	יתרה ליום 30 ביוני 2010
579.4	347.5	0.4	8.9	222.6	95.3	127.3	יתרה ליום 31 במרץ 2009
17.7	17.7	-	-	-	-	-	רווח נקי
2.9	-	-	2.9	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
(13.0)	-	-	(13.0)	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
2.3	-	-	2.3	-	-	-	השפעת המס המתייחס
589.3	365.2	0.4	1.1	222.6	95.3	127.3	יתרה ליום 30 ביוני 2009

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על השינויים בהון העצמי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

סך הכל הון עצמי	חוח (הפסד) כולל אחר מצטבר		התאמות בגין הצגת נייטע זמינים (הפסדים) בגין גידורי תזרים מזומנים		סך הכל הון המניות הנפרע וקרנות הון	קרנות הון מפרסיה	הון המניות הנפרע
	עודפים						
ב. לתקופות של ששה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני לשנת 2010 ולשנת 2009 (בלתי סבוקר)							
605.9	385.4	-	(2.1)	222.6	95.3	127.3	יתרה ליום 31 בדצמבר 2009 (סבוקר)
18.3	18.3	-	-	-	-	-	רווח נקי
14.4	-	-	14.4	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
(8.4)	-	-	(8.4)	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
(1.4)	-	-	(1.4)	-	-	-	השפעת המס המתייחס
628.8	403.7	-	2.5	222.6	95.3	127.3	יתרה ליום 30 ביוני 2010
ג. לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009 (סבוקר)							
519.9	326.7	(1.4)	(28.0)	222.6	95.3	127.3	יתרה ליום 31 בדצמבר 2008 (סבוקר)
38.5	38.5	-	-	-	-	-	רווח נקי
64.4	-	-	64.4	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
(18.5)	-	-	(18.5)	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
(16.8)	-	-	(16.8)	-	-	-	השפעת המס המתייחס
1.8	-	1.8	-	-	-	-	רווחים נטו בגין גידורי תזרים מזומנים
589.3	365.2	0.4	1.1	222.6	95.3	127.3	יתרה ליום 30 ביוני 2009
ג. לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009 (סבוקר)							
519.9	326.7	(1.4)	(28.0)	222.6	95.3	127.3	יתרה ליום 31 בדצמבר 2008
58.7	58.7	-	-	-	-	-	רווח נקי
77.9	-	-	77.9	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
(36.3)	-	-	(36.3)	-	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
(15.7)	-	-	(15.7)	-	-	-	השפעת המס המתייחס
1.4	-	1.4	-	-	-	-	רווחים נטו בגין גידורי תזרים מזומנים
605.9	385.4	-	(2.1)	222.6	95.3	127.3	יתרה ליום 31 בדצמבר 2009

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על תזרימי המזומנים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2009	2009	2010	2009	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
					תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
58.7	38.5	18.3	17.7	7.2	רווח נקי
					התאמות הדרושות כדי להציג את תזרימי המזומנים מפעולות:
(1.3)	4.7	0.7	0.8	0.6	הפרשה לחובות מסופקים
9.7	4.7	5.3	2.3	2.6	פחת
4.4	4.4	-	-	-	הפסד מהפרשה לירידת ערך שאינה זמנית
(50.5)	(27.6)	21.1	37.9	(48.2)	התאמות אחרות
					סכומים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת
21.0	24.7	45.4	58.7	(37.8)	
					תזרימי מזומנים מפעילות בנכסים
(2,063.2)	(1,204.4)	(969.5)	(397.5)	(411.2)	רכישת אגרות חוב זמינות למכירה
2,282.7	1,305.6	706.1	577.7	452.5	תמורה מפדיון ומכירת אגרות חוב זמינות למכירה
53.1	44.8	(26.0)	(5.8)	(9.3)	ניירות ערך למסחר, נטו
1.2	-	-	-	-	פיקדונות בבנקים, נטו
(1,069.2)	(411.2)	(880.5)	(210.1)	(405.1)	מתן אשראי לציבור - דיור
986.4	472.6	534.1	239.1	262.2	גביה מתוך האשראי לציבור - דיור
362.4	126.0	58.8	86.6	26.7	אשראי לציבור - מסחרי, נטו
(10.3)	(3.2)	(6.9)	(1.6)	(2.4)	רכישת בניינים וציוד
(10.6)	(9.9)	3.2	1.6	4.2	נכסים אחרים, נטו
					סכומים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) בנכסים
532.5	320.3	(580.7)	290.0	(82.4)	

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על תזרימי המזומנים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2009	2010	2009	2010	
	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
תזרימי סזומנים מפעילות בהתחייבויות ובהון					
(163.6)	132.0	(40.6)	55.1	229.6	פיקדונות הציבור, נטו
(35.6)	(15.4)	(6.7)	(9.1)	(0.7)	פיקדונות מבנקים, נטו
1.7	0.2	(2.9)	(0.9)	(10.2)	פיקדונות הממשלה, נטו
(50.0)	150.0	-	50.0	-	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכם רכש חוזר
349.4	8.1	301.6	2.3	42.7	הנפקת תעודות התחייבות וכתבי התחייבות נדחים, נטו
(246.7)	(131.7)	(125.2)	(66.9)	(107.0)	פידיון אגרות חוב, תעודות התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
6.9	4.6	(7.9)	(2.1)	(0.6)	התחייבויות אחרות, נטו
סזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) בהתחייבויות ובהון					
(137.9)	147.8	118.3	28.4	153.8	עליה (ירידה) במזומנים ופיקדונות בבנקים
415.6	492.8	(417.0)	377.1	33.6	יתרת סזומנים ופיקדונות בבנקים לתחילת התקופה
348.6	348.6	764.2	464.3	313.6	יתרת סזומנים ופיקדונות בבנקים לסוף התקופה
764.2	841.4	347.2	841.4	347.2	
דוחות תזרימי הסזומנים לא כוללים סידע על פעילות לפי סידת הגביה:					
12.9	7.4	2.7	2.0	1.5	מתן אשראי לדיור
3.7	1.7	3.1	0.5	1.2	מתן הלוואות עומדות ומענקים
405.1	193.4	211.9	99.1	108.2	גביה מאשראי לדיור

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית

א - כללי

דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 ביוני 2010 (להלן - "דוחות כספיים ביניים"). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2009 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולביאורים אשר נלוו אליהם.

ב - עיקרי המדיניות החשבונאית

1. הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות ולהוראות המפקח על הבנקים בעניין פרסום דוח רבעוני. עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים הביניים זהים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים האחרונים.

2. יישום לראשונה של תקני חשבונאות

תקן חשבונאות אמריקאי 166 בנושא העברות ושירות של נכסים פיננסיים ותקן חשבונאות אמריקאי 167 בנושא איחוד ישויות בעלות זכויות משתנות

בהתאם לחוזר פיקוח על הבנקים מיום 6 בספטמבר 2009 תאגיד בנקאי נדרש ליישם את הכללים שנקבעו ב-FAS 166 - העברות ושירות של נכסים פיננסיים, וב-FAS 167 איחוד ישויות בעלות זכויות משתנות, לרבות דרישות הגילוי שנקבעו בהם החל מיום 1 בינואר 2010 ואילך בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בתקנים אלו. ככלל, בהתאם להוראות מעבר אלה נדרש:

- ליישם את דרישות ההכרה והמדידה בתקן לגבי העברות של נכסים פיננסיים שיבוצעו ביום 1 בינואר 2010 ואילך.
 - לבחון ביום 1 בינואר 2010 ואילך האם נדרש לאחד בהתאם ל-FAS 167 ישויות שהוגדרו לפי הכללים הישנים כישויות כשירות למטרה מיוחדת.
- כמו כן, תאגיד בנקאי רשאי לא לתת גילוי למספרי השוואה לשנת 2009, לגבי דרישות גילוי שנוספו לראשונה בשל חוזר של הפיקוח על הבנקים.
- השפעת היישום לראשונה של התקנים הנ"ל אינה מהותית.

3. גילוי להשפעות תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישום:

א. תקן חשבונאות מספר 29 - אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)

בחודש יולי 2006 המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות פרסם את תקן חשבונאות מספר 29, "אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)" (להלן - "התקן"). התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ומחויבות לדיווח על פי תקנותיו, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות מיום 1 בינואר 2008. האמור אינו חל על תאגידים בנקאיים שדוחותיהם הכספיים ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)" אשר קובע אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על ידי תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי.

בהתאם לחוזר, תאריך היעד לדיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בהתאם לתקני ה-IFRS הינו:

1. בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - החל מיום 1 בינואר 2011. ממועד זה ואילך ידרשו התאגידים הבנקאים וחברות כרטיסי אשראי לעדכן את הטיפול החשבונאי בנושאים אלה באופן שוטף, בהתאם להוראות המעבר בתקנים הבינלאומיים חדשים שיפורסמו בנושאים אלה, ובהתאם להבהרות שימסרו על ידי הפיקוח על הבנקים.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

2. בנושאים בליבת העסק הבנקאי החל מיום 1 בינואר 2013, כאשר בכוונת הפיקוח על הבנקים לקבל כמהלך שנת 2011 החלטה סופית בנושא זה. ההחלטה הסופית תקבע בהתחשב בלוח הזמנים שיקבע בארה"ב ובהתקדמות תהליך ההתכנסות בין גופי התקינה הבינלאומית והאמריקאית.

בחוזר הובהר כי לאחר השלמת הליך התאמת ההוראות לתקנים הבינלאומיים תיוותר סמכותו של הפיקוח על הבנקים לקבוע הבהרות מחייבות לגבי אופן ישום הדרישות בתקנים הבינלאומיים, וכן לקבוע הוראות נוספות במקרים שבהם הדבר מתחייב לנוכח דרישות רשויות פיקוח במדינות מפותחות בעולם או בנושאים שלגביהם לא קיימת התייחסות בתקנים הבינלאומיים. בנוסף, הפיקוח על הבנקים ישמור על סמכותו לקבוע דרישות גילוי ודיווח.

לפיכך, עד לתאריכי היעד לאימוץ תקני ה-IFRS כאמור לעיל, דוחות כספיים של תאגיד בנקאי או חברת כרטיסי אשראי ימשיכו להיות ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. ביום 31 בדצמבר 2009 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בו, בין היתר, אומצו תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים המטפלים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי. בחוזר אומצו תקני דיווח כספי בינלאומיים בנושאים המפורטים להלן:

מדיניות חשבונאית, שינויים חשבונאים, שינויים בשער חליפין של מטבע חוץ, רווח למניה, תשלום מבוסס מניות, כלכלות היפר אינפלציוניות, דוחות ביניים, צירופי עסקים, דוחות מאוחדים, השקעות בחברות כלולות, ירידת ערך נכסים, חכירות, רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה.

על פי החוזר, ישמו תאגידים בנקאיים את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים המפורטים לעיל, מיום 1 בינואר 2011 ואילך.

היישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי אשר אומץ בחוזר זה, יבוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בתקן הדיווח הכספי הבינלאומי, כולל תיקון למפרע של מספרי השוואה אם נדרש בתקן הדיווח הכספי הבינלאומי.

מיום 1 בינואר, 2011 ואילך יעדכן תאגיד בנקאי באופן שוטף את הטיפול החשבונאי בנושאים המטופלים בחוזר בהתאם למועד התחילה והוראות המעבר שייקבעו בתקני דיווח כספי בינלאומיים חדשים שיפורסמו בנושאים אלה ובהתאם לעקרונות האימוץ והבהרות של הפיקוח על הבנקים. הבנק בוחן את השלכות אימוץ תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים על הדוחות הכספיים, ובשלב זה אין באפשרותו לאמוד את ההשפעה הצפויה מיישומם לראשונה.

ב. תקן חשבונאות מספר 23 - הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה

בחודש דצמבר 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 23 - "הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה" (להלן - "התקן"). התקן מחליף את תקנות ניירות ערך (הצגת פעולות בין תאגיד לבין בעל שליטה בו בדוחות הכספיים, התשנ"ו-1996) כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים וקובע כי נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה בין הישות לבין בעל השליטה בה ימדדו במועד העסקה לפי שווי הוגן וההפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה שנזקפה בעסקה ייזקף להון העצמי. הפרש בחובה מהווה במהותו דיביזנד ולכן מקטין את יתרת העודפים. הפרש בזכות מהווה במהותו השקעת בעלים ולכן יוצג בסעיף נפרד בהון העצמי שייקרא "קרן הון מעסקה בין ישות לבין בעל השליטה בה". התקן דן בשלוש סוגיות הנוגעות לעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה, כדלקמן: העברת נכס

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

לישות מבעל השליטה, או לחילופין, העברת נכס מהישות לבעל השליטה; נטילת התחייבות של הישות כלפי צד שלישי, במלואה או בחלקה, על ידי בעל השליטה, שיפוי הישות על ידי בעל השליטה בה בגין הוצאה, וויתור בעל השליטה לישות על חוב שמגיע לו מהישות, במלואו או בחלקו; והלוואות שניתנו לבעל השליטה או הלוואות שהתקבלו מבעל השליטה. כמו כן קובע התקן את הגילוי שיש לתת בדוחות הכספיים בנוגע לעסקאות בין הישות לבין בעל השליטה בה במהלך התקופה.

בחודש מאי 2008 הופץ מכתב המפקח על הבנקים בו צוין כי נערכת בחינה מחודשת של הכללים שיחולו על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי לגבי הטיפול בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה. על פי המכתב, בכוונת הפיקוח על הבנקים לקבוע כי על עסקאות בין תאגיד בנקאי וחברות כרטיסי אשראי לבין בעל שליטה בהם ועל עסקאות בין תאגיד בנקאי לבין חברה בשליטתו יחולו הכללים הבאים:

1. תקני הדיווח הכספי הבין-לאומיים;
 2. בהיעדר התייחסות ספציפית בתקני הדיווח הכספי הבינלאומיים, ייושמו כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב החלים על תאגידים בנקאיים בארה"ב, בתנאי שהם לא סותרים את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים;
 3. בהיעדר התייחסות בכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב יש ליישם את החלקים בתקן, בתנאי שאינם סותרים את תקני הדיווח הכספי הבין-לאומיים וגם את הכללים המקובלים בארה"ב כאמור לעיל.
- לתאריך פרסום הדוחות טרם פורסמו הוראות סופיות של המפקח על הבנקים בנוגע לאימוץ כללים ספציפיים בנושא ולגבי אופן יישומם לראשונה.

ג. מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

ביום 31 בדצמבר 2007 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא: "המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" (להלן - "החוזר" או "ההוראה"). חוזר זה מבוסס, בין היתר, על תקני חשבונאות בארה"ב ועל הוראות רגולטוריות מתייחסות של מוסדות הפיקוח על הבנקים ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב. העקרונות המנחים שבבסיס החוזר, מהווים שינוי מהותי ביחס להוראות הנוכחיות בנושא סווג חובות בעייתיים ומדידת הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות אלו.

על פי החוזר נדרש התאגיד הבנקאי לקיים הפרשה להפסדי אשראי ברמה מתאימה (appropriate) כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים (estimated) בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף לאמור לעיל, על פי החוזר נדרש לקיים, כחשבון התחייבותי נפרד, הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ מאזניים, כגון התקשרויות לסתן אשראי וערבויות. ההפרשה הנדרשת לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי תוערך, באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" ו"הפרשה קבוצתית". לעניין זה, "הפרשה פרטנית להפסדי אשראי" - תיושם עבור כל חוב שיתרתו החוזית (ללא ניכוי מחיקות חשבונאיות, ריבית שלא הוכרה, הפרשות להפסדי אשראי ובטחונות) הינה 1 מיליון ש"ח או יותר וכן לגבי החובות האחרים שמזוהים על ידי התאגיד הבנקאי לצורך הערכה פרטנית ואשר ההפרשה לירידת ערך בגינם אינה נכללת ב"הפרשה ספציפית להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי".

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי תוערך בהתבסס על תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהוונים בשיעור הריבית האפקטיבי של החוב, או, כאשר החוב הינו מותנה בכיטחון או כאשר התאגיד הבנקאי קובע שצפויה תפיסת נכס, על פיה שווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו אשראי.

"הפרשה ספציפית להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי" - תיושם עבור הפרשות לירידת ערך של קבוצות גדולות של חובות קטנים והומוגניים (כגון: חובות ככרטיסי אשראי, הלוואות לדיור וחובות צרכניים הנפרעים בתשלומים) וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שהם אינם פגומים. ההפרשה הספציפית להפסדי אשראי בגין חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, למעט הלוואות לדיור לגביהם חושבה הפרשה ספציפית מזערית לפי עומק הפיגור, תחושב בהתאם לכללים שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקאי: FAS 5 Accounting for Contingencies (להלן - "FAS 5"), בהתבסס על אומדן עדכני של שיעור הפסדי העבר בגין כל אחת מהקבוצות ההומוגניות של חובות בעלות מאפייני סיכון דומים. ההפרשה הנדרשת בהתייחס למכשירי האשראי החוץ מאזניים תוערך בהתאם לכללים שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקאי FAS 5.

בנוסף לכך, נקבעו בהוראה הגדרות וסיווגים שונים של סיכון אשראי מאזני חוץ מאזני, כללי הכרה בהכנסות ריבית מחובות פגומים וכן כללי מחיקה חשבונאית של חובות בעייתיים. בין היתר נקבע בחוזר כי יש למחוק חשבונאית כל חוב המוערך על בסיס פרטני שנחשב שאינו בר גביה (Uncollectible) ובעל ערך נמוך עד כדי כך שהותרו כנכס אינה מוצדקת או חוב בגינו מנהל התאגיד הבנקאי מאמצי גביה ארוכי טווח. לגבי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי, נקבעו כללי המחיקה בהתבסס על תקופת פיגור שלהם והכל כתלות בהיותם של החובות מובטחים על ידי דירת מגורים, למעט הלוואות לדיור בגינן נערכת הפרשה מזערית לפי עומק הפיגור, חובות שמובטחים בכיטחון שאינו דירת מגורים, חובות שאינם מובטחים, חובות של לווים בפשיטת רגל וחובות שנוצרו במרמה.

על פי החוזר הנ"ל הוראה זו תיושם בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי, החל מהדוחות ליום 1 בינואר 2011 (להלן - "מועד היישום לראשונה") ואילך. ההוראה לא תיושם למפרע בדוחות הכספיים לתקופות קודמות.

בכל הקשור לבנק למשכנתאות, אשר מיישם את שיטת עומק הפיגור לכל תיק האשראי, ההוראה אימצה את חוזר המפקח מיום 1 בינואר 2006 בנושא הפרשות לפי עומק פיגור.

להערכת הבנק ההשפעה הצפויה מיישום לראשונה של התקנים הנ"ל ביום המעבר על ההון העצמי אינה מהותית.

ד. תקן חשבונאות אמריקאי 157 בנושא סדידת שווי הוגן

ביום 31 בדצמבר 2009 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בו אימץ, בין היתר, את תקן חשבונאות אמריקאי 157, בנושא מדידות שווי הוגן (להלן - התקן).

התקן מגדיר שווי הוגן וקובע מסגרת עבודה עקבית למדידת שווי הוגן על ידי הגדרת טכניקות הערכת שווי הוגן לגבי נכסים והתחייבויות וקביעת מדרג שווי הוגן והנחיות יישום מפורטות. כמו כן, התקן מרחיב את דרישות הגילוי למדידות שווי הוגן.

התקן יחול מיום 1 בינואר 2011 ואילך למעט מספר מכשירים פיננסיים אשר יישמו במתכונת מוגבלת של יישום למפרע בהם במועד היישום לראשונה, ההפרש בין היתרות המאזניות של המכשירים

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

הפיננסיים המסויימים לבין ערכי השווי ההוגן של אותם מכשירים יוכר כהשפעה מצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים ליום 1 בינואר 2011, אשר תוצג בנפרד. לצורך יישום התקן לראשונה, התאגיד הבנקאי יידרש לבחון מחדש את שיטות ההערכה המיושמות על ידו למדידת שווי הוגן. הבנק בוחן את השלכות אימוץ התקן על הדוחות הכספיים, ובשלב זה אין באפשרותו לאמוד את ההשפעה הצפויה מיישום לראשונה של התקן.

ה. תקן חשבונאות אמריקאי 159, בנושא חלופת השווי ההוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות ביום 31 בדצמבר 2009 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בו אימץ, בין היתר, את תקן חשבונאות אמריקאי 159, בנושא חלופת השווי ההוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות (להלן - התקן).

התקן יאפשר לתאגיד בנקאי למדוד בשווי הוגן מכשירים פיננסיים ופריטים מסוימים אחרים (הפריטים הכשירים), אשר בהתאם להוראות הדיווח לציבור לא נדרש למדוד אותם בשווי הוגן. רווחים והפסדים שטרם מומשו בגין השינויים בשווי ההוגן של הפריטים לגביהם נבחרה חלופת השווי ההוגן, וכן עמלות ועלויות עסקה ידווחו בדוח רווח והפסד ככל מועד דיווח עוקב. בחירת יישום חלופת השווי ההוגן תיעשה לגבי כל מכשיר בנפרד ואינה ניתנת לביטול.

בנוסף, התקן קובע דרישות הצגה וגילוי המיועדות לסייע להשוואה בין תאגידים בנקאיים הבוחרים בבסיסי מדידה שונים לסוגים דומים של נכסים והתחייבויות.

למרות האמור לעיל, בחוזר הובהר כי תאגיד בנקאי לא יבחר בחלופת השווי ההוגן, אלא אם פיתח מראש ידע, מערכות, נהלים ובקורות ברמה גבוהה שיאפשרו לו למדוד את הפריט ברמה גבוהה של מהימנות.

התקן יחול מיום 1 בינואר 2011 ואילך. יישום באימוץ למפרע או יישום באימוץ מוקדם אסורים. כמו כן נקבעו הוראות מעבר המתייחסות ליישום לגבי פריטים כשירים הקיימים במועד התחילה וכן לניירות ערך זמינים למכירה וניירות ערך מוחזקים לפדיון.

הבנק בוחן את השלכות אימוץ התקן על הדוחות הכספיים, ובשלב זה אין באפשרותו לאמוד את ההשפעה הצפויה מיישום לראשונה של התקן.

ביאור 2 - ניירות ערך

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 ביוני 2010					
	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ⁽¹⁾	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן	
(בלתי מבוקר)					
ניירות ערך זמינים למכירה -					
	1,073.8	2.9	1,072.6	1,073.8	אגרות חוב ומלוות ממשלתיים
	203.5	6.0	200.9	203.5	של אחרים
	0.7	0.2	0.9	0.7	מניות
	1,278.0	9.1⁽²⁾	1,274.4	1,278.0	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
ניירות ערך למסחר -					
	80.2	-	78.0	80.2	אגרות חוב ומלוות ממשלתיים
	6.0	-	5.9	6.0	של אחרים
	2.2	0.2	2.4	2.2	קרנות נאמנות
	88.4	0.2 ⁽³⁾	86.3	88.4	סך הכל ניירות ערך למסחר
	1,366.4		1,360.7	1,366.4	סך הכל ניירות ערך
30 ביוני 2009					
	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן ⁽¹⁾	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן	
(בלתי מבוקר)					
ניירות ערך זמינים למכירה -					
	787.5	1.9	788.6	787.5	אגרות חוב ומלוות ממשלתיים
	337.6	10.6	334.7	337.6	של אחרים
	0.1	-	0.1	0.1	מניות
	1,125.2	12.5⁽²⁾	1,123.4	1,125.2	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
ניירות ערך למסחר -					
	65.1	-	64.0	65.2	אגרות חוב ומלוות ממשלתיים
	3.9	-	3.6	3.8	של אחרים
	69.0	- ⁽³⁾	67.6	69.0	סך הכל ניירות ערך למסחר
	1,194.2		1,191.0	1,194.2	סך הכל ניירות ערך

ביאור 2 - ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2009				
הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן ⁽¹⁾	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן	
(מבוקר)				
ניירות ערך זמינים למכירה -				
815.6	8.0	5.5	818.1	815.6
אגרות חוב ומלוות ממשלתיים				
207.2	7.5	7.5	207.2	207.2
של אחרים				
1,022.8	15.5 ⁽²⁾	13.0 ⁽²⁾	1,025.3	1,022.8
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה				
ניירות ערך למסחר -				
56.5	0.4	0.1	56.8	56.5
אגרות חוב ומלוות ממשלתיים				
3.9	-	-	3.9	3.9
של אחרים				
60.4	0.4 ⁽³⁾	0.1 ⁽³⁾	60.7	60.4
סך הכל ניירות ערך למסחר				
1,083.2			1,086.0	1,083.2
סך הכל ניירות ערך				

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בהון העצמי "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

(3) נזקפו לדוח רווח והפסד.

הערה:

לבנק ירושלים אין פעילות מהותית במכשירים פיננסיים מגובי נכסים אשר יכולים לגרום להפסדים משמעותיים בתחום זה.

ביאור 3 - הפרשה לחובות מסופקים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010					
הפרשה ספציפית					
הלוואות לדיור ⁽¹⁾					
סך הכל	הפרשה נוספת ⁽³⁾	קבלנים ואחרים ⁽²⁾	אחרת ⁽²⁾	לפי עומק פיגור	
(בלתי מבוקר)					
132.1	7.3	48.2	3.1	73.5	יתרת הפרשה לתחילת התקופה
5.5	0.7	0.8	0.6	3.4	הפרשה במהלך התקופה
(4.9)	(0.2)	(1.8)	-	(2.9)	הקטנת הפרשה
0.6	0.5	(1.0)	0.6	0.5	סכום שנזקף לדוח רווח והפסד
(1.5)	-	(0.6)	-	(0.9)	מחיקות
131.2	7.8	46.6	3.7	73.1	יתרת הפרשה לסוף התקופה
1.9	1.4	0.5	-	-	מזה - יתרת הפרשה שלא נכתה מסעיף אשראי לציבור

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2009					
הפרשה ספציפית					
הלוואות לדיור ⁽¹⁾					
סך הכל	הפרשה נוספת ⁽³⁾	קבלנים ואחרים ⁽²⁾	אחרת ⁽²⁾	לפי עומק פיגור	
(בלתי מבוקר)					
145.2	9.6	50.2	7.2	78.2	יתרת הפרשה לתחילת התקופה
5.9	0.1	2.3	-	3.5	הפרשה במהלך התקופה
(5.1)	(1.4)	(0.6)	(0.4)	(2.7)	הקטנת הפרשה
0.8	(1.3)	1.7	(0.4)	0.8	סכום שנזקף לדוח רווח והפסד
(2.9)	-	(1.6)	-	(1.3)	מחיקות
143.1	8.3	50.3	6.8	77.7	יתרת הפרשה לסוף התקופה
1.9	1.4	0.5	-	-	מזה - יתרת הפרשה שלא נכתה מסעיף אשראי לציבור

(1) לא כולל ריבית בגין החוב שבפיגור.

(2) לא כולל הפרשה בגין ריבית על חובות מסופקים לאחר שהחובות נקבעו כמסופקים.

(3) כולל הפרשה כללית לחובות מסופקים.

ביאור 3 - הפרשה לחובות מסופקים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010					
הפרשה ספציפית					
הלוואות לדיור ⁽¹⁾					
סך הכל	הפרשה נוספת ⁽³⁾	קבלנים ואחרים ⁽²⁾	אחרת ⁽²⁾	לפי עומק פיגור	
(בלתי מבוקר)					
133.7	7.7	47.6	3.0	75.4	יתרת הפרשה לתחילת התקופה
14.0	0.8	1.6	0.7	10.9	הפרשה במהלך התקופה
(13.3)	(0.7)	(2.0)	-	(10.6)	הקטנת הפרשה
0.7	0.1	(0.4)	0.7	0.3	סכום שנזקף לדוח רווח והפסד
(3.2)	-	(0.6)	-	(2.6)	מחיקות
131.2	7.8	46.6	3.7	73.1	יתרת הפרשה לסוף התקופה
1.9	1.4	0.5	-	-	מזה - יתרת הפרשה שלא נוכתה מסעיף אשראי לציבור

לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2009					
הפרשה ספציפית					
הלוואות לדיור ⁽¹⁾					
סך הכל	הפרשה נוספת ⁽³⁾	קבלנים ואחרים ⁽²⁾	אחרת ⁽²⁾	לפי עומק פיגור	
(בלתי מבוקר)					
144.1	8.6	51.5	6.7	77.3	יתרת הפרשה לתחילת התקופה
17.0	1.4	3.6	0.5	11.5	הפרשה במהלך התקופה
(12.3)	(1.7)	(1.6)	(0.4)	(8.6)	הקטנת הפרשה
4.7	(0.3)	2.0	0.1	2.9	סכום שנזקף לדוח רווח והפסד
(5.7)	-	(3.2)	-	(2.5)	מחיקות
143.1	8.3	50.3	6.8	77.7	יתרת הפרשה לסוף התקופה
1.9	1.4	0.5	-	-	מזה - יתרת הפרשה שלא נוכתה מסעיף אשראי לציבור

- (1) לא כולל ריבית בגין החוב שבפיגור.
 (2) לא כולל הפרשה בגין ריבית על חובות מסופקים לאחר שהחובות נקבעו כמסופקים.
 (3) כולל הפרשה כללית לחובות מסופקים.

ביאור 3 - הפרשה לחובות מסופקים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

פרטים על אופן חישוב ההפרשה הספציפית בהלוואות לדיור

30 ביוני 2010					
יתרת הפרשה ספציפית					
סה"כ	אחרת	לפי עומק הפיגור ⁽⁴⁾	סכום הפיגור ⁽³⁾	יתרת חוב בעייתית ⁽²⁾	אשראי
(בלתי מבוקר)					
					הלוואות לדיור שחובה לחשב בגינן את ההפרשה לפי עומק הפיגור
73.1	-	73.1	75.4	148.3	4,198.3
					הלוואות "גדולות" ⁽¹⁾
3.2	3.2	-	8.4	65.1	1,400.6
					הלוואות אחרות
0.5	0.5	-	0.1	0.7	190.3
76.8	3.7	73.1	83.9	214.1	5,789.2
סה"כ					

30 ביוני 2009					
יתרת הפרשה ספציפית					
סה"כ	אחרת	לפי עומק הפיגור ⁽⁴⁾	סכום הפיגור ⁽³⁾	יתרת חוב בעייתית ⁽²⁾	אשראי
(בלתי מבוקר)					
					הלוואות לדיור שחובה לחשב בגינן את ההפרשה לפי עומק הפיגור
77.7	-	77.7	81.4	153.1	3,920.4
					הלוואות "גדולות" ⁽¹⁾
6.7	6.7	-	13.8	63.2	1,105.6
					הלוואות אחרות
0.1	0.1	-	-	0.7	181.2
84.5	6.8	77.7	95.2	217.0	5,207.2
סה"כ					

31 בדצמבר 2009					
יתרת הפרשה ספציפית					
סה"כ	אחרת	לפי עומק הפיגור	סכום הפיגור ⁽³⁾	יתרת חוב בעייתית ⁽²⁾	אשראי
(מבוקר)					
					הלוואות לדיור שחובה לחשב בגינן את ההפרשה לפי עומק הפיגור
75.4	-	75.4	77.4	149.1	4,041.7
					הלוואות "גדולות" ⁽¹⁾
2.8	2.8	-	11.9	70.2	1,205.2
					הלוואות אחרות
0.2	0.2	-	0.1	0.8	160.0
78.4	3.0	75.4	89.4	220.1	5,406.9
סה"כ					

- (1) הלוואות לדיור שיתרת כל אחת מהן בניטרול ריבית פיגורים עולה על 0.9 מיליוני ש"ח (ב-30 ביוני 2009 - דומה).
- (2) לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים, וללא ניכוי הפרשה כללית ונוספת.
- (3) כולל ריבית פיגורים.
- (4) כולל יתרת הפרשה ספציפית מעבר למתחייב לפי עומק הפיגור בסך 0.8 מיליוני ש"ח (ב-30 ביוני 2009 - 1.3 מיליוני ש"ח).

ביאור 4 - הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הלימות הון באזל I מחושב בהתאם להוראות המפקח על הבנקים מספר 311 ו-341 בדבר "יחס הון מזערי" ו"הקצאת הון בגין החשיפה לסיכוני שוק".
הלימות הון באזל II מחושב על פי הוראת השעה בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון".

א - הון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר		30 ביוני		
2009	2009	2010		
באזל II	באזל I	באזל II		
605.6	588.2	626.3		הון רובד 1, לאחר ניכויים
297.1	294.7	274.6		הון רובד 2, לאחר ניכויים
902.7	882.9	900.9		סך הכל ההון הכולל

ב - יתרות משוקללות של נכסי סיכון

5,141.7	6,910.7	5,348.1		סיכון אשראי
11.5	150.0	14.7		סיכוני שוק
495.3	-	488.9		סיכון תפעולי
5,648.5	7,060.7	5,851.7		סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון

ג - יחס ההון לרכיבי סיכון

באחוזים			
10.7	8.3	10.7	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
16.0	12.5	15.4	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
13.0	10.5	13.0	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

ביאור 5 - דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 ביוני 2009						
מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי			
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	אחר	דולר של ארה"ב	צמוד למדד	לא צמוד	
(בלתי מבוקר)						
						נכסים
843.6	-	21.1	79.5	2.1	740.9	מזומנים ופיקדונות בבנקים
1,194.2	0.1	-	24.9	310.7	858.5	ניירות ערך
7,383.9	-	182.0	825.5	2,975.0	3,401.4	אשראי לציבור
50.3	50.3	-	-	-	-	בניינים וציוד
45.0	10.2	3.7	2.3	13.7	15.1	נכסים אחרים
9,517.0	60.6	206.8	932.2	3,301.5	5,015.9	סך הכל נכסים
						התחייבויות
7,411.3	-	180.0	783.3	2,893.6	3,554.4	פיקדונות הציבור
124.1	-	-	47.2	76.9	-	פיקדונות מבנקים
3.9	-	-	-	0.6	3.3	פיקדונות הממשלה
200.0	-	-	-	-	200.0	ני"ע שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכם רכש חוזר
1,113.0	-	-	6.5	998.4	108.1	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
75.4	22.2	3.7	1.7	-	47.8	התחייבויות אחרות
8,927.7	22.2	183.7	838.7	3,969.5	3,913.6	סך הכל התחייבויות
589.3	38.4	23.1	93.5	(668.0)	1,102.3	הפרש
						מכשירים נגזרים סגדרים
-	-	-	-	96.7	(96.7)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
						מכשירים נגזרים שאינם סגדרים
-	-	(17.6)	1.9	265.8	(250.1)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
589.3	38.4	5.5	95.4	(305.5)	755.5	סך הכל כללי

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

ביאור 5 - דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2009						
			מטבע ישראלי		מטבע חוץ ⁽¹⁾	
	פריטים שאינם כספיים	סך הכל	דולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים	לא צמוד	
(מבוקר)						
נכסים						
	765.1	-	25.4	101.3	0.9	637.5
מזומנים ופיקדונות בבנקים						
	1,083.2	0.1	-	17.1	335.0	731.0
ניירות ערך						
	7,349.3	-	171.7	844.4	2,919.3	3,413.9
אשראי לציבור						
	52.4	52.4	-	-	-	-
בניינים וציוד						
	51.4	9.9	0.2	5.4	13.7	22.2
נכסים אחרים						
סך הכל נכסים	9,301.4	62.4	197.3	968.2	3,268.9	4,804.6
התחייבויות						
	7,115.7	-	230.4	908.9	2,745.3	3,231.1
פיקדונות הציבור						
	103.9	-	-	31.9	72.0	-
פיקדונות מבנקים						
	5.4	-	-	-	0.5	4.9
פיקדונות הממשלה						
	-	-	-	-	-	-
ני"ע שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכם רכש חוזר						
	1,391.8	-	-	6.1	937.6	448.1
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים						
	78.7	25.6	0.3	5.2	0.4	47.2
התחייבויות אחרות						
סך הכל התחייבויות	8,695.5	25.6	230.7	952.1	3,755.8	3,731.3
הפרש	605.9	36.8	(33.4)	16.1	(486.9)	1,073.3
מכשירים נגזרים שאינם סגורים						
	-	-	34.1	69.8	320.9	(424.8)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
סך הכל כללי	605.9	36.8	0.7	85.9	(166.0)	648.5

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

ביאור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א - מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ⁽¹⁾

31 בדצמבר 2009	30 ביוני 2010	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:		
631.4	727.6	התחייבויות בלתי חוזרות שאושרו ועדיין לא ניתנו
320.0	338.1	ערבויות לרוכשי דירות
97.8	78.8	ערבויות להבטחת אשראי
86.8	74.9	ערבויות אחרות
70.4	77.5	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
140.2	164.3	מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
0.3	-	אשראי תעודות

(1) היתרות הנ"ל הינן לפני הפרשה כללית והפרשה נוספת לחובות מסופקים וללא שקלול.

ב - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

31 בדצמבר 2009	30 ביוני 2010	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
11.8	11.5	חוזי שכירות לזמן ארוך

ג - תביעות

1. כללי

במהלך העסקים השוטף הוגשו תביעות משפטיות שונות נגד הבנק. לדעת הנהלת הבנק, בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים באשר לסיכויי התביעות, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, נכללו הפרשות נאותות בדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בגין הפסדים צפויים הנובעים מתביעות תלויות כנגד הבנק.

2. כנגד הבנק תלויות ועומדות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות כפי שמפורט לקמן. להלן פירוט תביעות אלה:

א. בחודש יולי 1997 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תביעה נגד הבנק ונגד ארבעה בנקים אחרים למשכנתאות בסכום כולל של מעל מיליארד ש"ח, וכן הוגשה בקשה להכיר בתביעה זו כתובענה ייצוגית. בתביעה ובבקשה נטען, בין היתר, כי הבנקים הנ"ל גבו מהלווים עמלות ביטוח חיים וביטוח נכסים שלא כדין, וכי הלווים זכאים להשבת סכומי עמלות אלה. התביעה והבקשה לא כללו את אופן חישוב הסכום האמור, ולא פורט בהן איזה חלק ממנו מיוחס לבנק. בחודש נובמבר 1997 החליט בית המשפט המחוזי, לדחות את התביעה במתכונת של תובענה ייצוגית על פי חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 וחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988. עם זאת, פסק בית המשפט כי ניתן לדון בתובענה זו כעתירה לסעד הצהרתי בלבד ולא כספי במסגרת

ביאור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

תקנה 29 לתקנות סדר הדין האזרחי. בחודש דצמבר 1997 הגיש הבנק לבית המשפט העליון בקשת רשות לערער על ההחלטה הנ"ל וכן בקשה לעיכוב ההליכים עד לקבלת פסיקתו בענין זה. בקשת עיכוב ביצוע ההליכים נענתה על ידי בית המשפט העליון, וזאת עד להחלטה בעניין הבקשה לערער. בפברואר 2008 הועברה תביעה זו לגישור בפני כב' המשנה לנשיא (בדימוס) תיאודור אור, והצדדים דנים באפשרות לגבש הסכם פשרה.

לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, לא ניתן בשלב זה להעריך האם התביעה תוכר כתביעה ייצוגית, וכן את סיכויי התביעה אם לא יצליחו הליכי הגישור.

אם תתקבל התביעה יביא הדבר להקטנה משמעותית בהכנסות הבנק.

ההכנסות משירותים בנקאיים הניתנים ללווים בקשר עם ביטוחי חיים וביטוחי דירות כאמור לעיל, לפני ניכוי עלויות, הסתכמו כדלהלן:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2009	2009	2010	2009	
מיליוני ש"ח					
(מבוקר)			(בלתי מבוקר)		
מביטוח חיים					
12.4	6.2	5.9	3.0	3.0	לפני השפעת מס
7.9	4.0	3.8	1.9	1.9	לאחר השפעת מס
מביטוח דירות					
5.9	3.1	2.6	1.5	1.2	לפני השפעת מס
4.4	2.3	2.0	1.1	1.0	לאחר השפעת מס

ב. ביום 3 בינואר 2010 הוגשה תביעה בבית המשפט המחוזי בירושלים כנגד הבנק, וכן הוגשה בקשה להכיר בתביעה זו כתובענה ייצוגית. התובעים לא נקבו בסכום התובענה הייצוגית. בתביעה נטען כי הבנק נתן ללקוחותיו הלוואות דולריות עם "ריצפה", וכי קביעת שער ריצפה בהלוואות הינו תנאי מקפח בחוזה אחיד שדינו להתבטל.

לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, לא ניתן בשלב מוקדם זה להעריך האם התביעה תוכר כתביעה ייצוגית וכן את סיכויי התביעה.

ג. ביום 12 ביולי 2010 הוגשה תביעה בבית המשפט המחוזי בירושלים כנגד הבנק, וכן הוגשה בקשה להכיר בתביעה זו כתובענה ייצוגית בסך כולל של 10,692,200 ש"ח לכלל הקבוצה המיוצגת. בתביעה נטען כי הבנק לא הסיר את כל רישומי השעבודים הרשומים על שמו להבטחת הלוואות שכבר סולקו במלואן ע"י הלווים. לפיכך, נתבע כי הבנק יסיר רישומים אלו ויפצה לקוחות שהסירו רישומים אלו על חשבונם.

לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, לא ניתן בשלב מוקדם זה להעריך האם התביעה תוכר כתובענה ייצוגית ואת סכום התביעה.

ביאור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד

סכום נקוב של מכשירים נגזרים

30 ביוני 2010				
סך הכל	חוזים בגין סניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
			שקל - DTD	אחר
(בלתי מבוקר)				
א. נגזרים ALM⁽²⁾				
356.3	-	356.3	-	-
				חוזי Forward
400.0	-	-	-	400.0
				Swaps
756.3	-	356.3	-	400.0
סה"כ				
ב. נגזרים אחרים⁽¹⁾				
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה				
310.6	299.3	11.3	-	-
אופציות שנכתבו				
310.6	299.3	11.3	-	-
אופציות שנקנו				
621.2	598.6	22.6	-	-
סה"כ				
ג. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ				
ספוט				
85.7	-	85.7	-	-
חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט				
1,463.2	598.6	464.6	-	400.0
סך כל הסכום הנקוב				

שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

א. נגזרים ALM⁽²⁾				
12.8	-	2.8	-	10.0
שווי הוגן ברוטו חיובי				
8.8	-	8.3	-	0.5
שווי הוגן ברוטו שלילי				
ב. נגזרים אחרים⁽¹⁾				
1.8	1.5	0.3	-	-
שווי הוגן ברוטו חיובי				
1.8	1.5	0.3	-	-
שווי הוגן ברוטו שלילי				
14.6	1.5	3.1	-	10.0
סך הכל ברוטו חיובי				
10.6	1.5	8.6	-	0.5
סך הכל ברוטו שלילי				

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

סכום נקוב של מכשירים נגזרים

30 ביוני 2009				
סך הכל	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
			שקל - מדד	אחר
(בלתי מבוקר)				
א. נגזרים מגדרים				
95.0	-	-	-	95.0
Swaps				
ב. נגזרים ALM⁽¹⁾⁽²⁾				
241.7	-	241.7	-	-
חוזי Forward				
297.4	-	3.9	23.5	270.0
Swaps				
539.1	-	245.6	23.5	270.0
סה"כ				
ג. נגזרים אחרים⁽³⁾				
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה				
251.0	205.9	45.1	-	-
אופציות שנכתבו				
251.0	205.9	45.1	-	-
אופציות שנקנו				
502.0	411.8	90.2	-	-
סה"כ				
ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ				
ספוט				
118.8	-	118.8	-	-
חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט				
1,254.9	411.8	454.6	23.5	365.0
סך כל הסכום הנקוב				

שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

א. נגזרים מגדרים				
3.4	-	-	-	3.4
שווי הוגן ברוטו חיובי				
ב. נגזרים ALM⁽¹⁾⁽²⁾				
15.2	-	5.7	0.8	8.7
שווי הוגן ברוטו חיובי				
4.1	-	4.1	-	-
שווי הוגן ברוטו שלילי				
ג. נגזרים אחרים⁽³⁾				
2.9	1.8	1.1	-	-
שווי הוגן ברוטו חיובי				
2.9	1.8	1.1	-	-
שווי הוגן ברוטו שלילי				
21.5	1.8	6.8	0.8	12.1
סך הכל ברוטו חיובי				
7.0	1.8	5.2	-	-
סך הכל ברוטו שלילי				

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.

(2) נגזרים המהווים חלק מסערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. היקף הפעילות על בסיס סאוחד (המשך)

סכום נקוב של מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2009				
סך הכל	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ (מבוקר)	חוזי ריבית	
			שקל - TDD	אחר
א. נגזרים ALM⁽¹⁾				
514.8	-	514.8	-	-
חוזי Forward				
323.8	-	3.8	-	320.0
Swaps				
838.6	-	518.6	-	320.0
סה"כ				
ב. נגזרים אחרים⁽²⁾				
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה				
553.8	513.9	39.9	-	-
אופציות שנכתבו				
553.8	513.9	39.9	-	-
אופציות שנקנו				
1,107.6	1,027.8	79.8	-	-
סה"כ				
ג. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט				
חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט				
14.9	-	14.9	-	-
סך כל הסכום הנקוב				
1,961.1	1,027.8	613.3	-	320.0

שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

א. נגזרים ALM⁽¹⁾				
16.6	-	5.1	-	11.5
שווי הוגן ברוטו חיובי				
4.0	-	3.6	-	0.4
שווי הוגן ברוטו שלילי				
ב. נגזרים אחרים⁽²⁾				
7.0	4.6	2.4	-	-
שווי הוגן ברוטו חיובי				
7.0	4.6	2.4	-	-
שווי הוגן ברוטו שלילי				
23.6	4.6	7.5	-	11.5
סך הכל ברוטו חיובי				
11.0	4.6	6.0	-	0.4
סך הכל ברוטו שלילי				

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.

(2) נגזרים המהווים חלק מסערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד

30 ביוני 2010			
סך הכל	בנקים	בורסות	
(בלתי מבוקר)			
14.6	12.8	1.8	שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים
14.6	12.8	1.8	מזה העומדים בפני עצמם
14.6	12.8	1.8	יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים
87.6	84.2	3.4	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים
102.2	97.0	5.2	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

30 ביוני 2009			
סך הכל	בנקים	בורסות	
(בלתי מבוקר)			
21.5	18.6	2.9	שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים
21.5	18.6	2.9	מזה העומדים בפני עצמם
21.5	18.6	2.9	יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים
77.1	75.3	1.8	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים
98.6	93.9	4.7	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2009			
סך הכל	בנקים	בורסות	
(מבוקר)			
23.6	16.6	7.0	שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים
23.6	16.6	7.0	מזה העומדים בפני עצמם
23.6	16.6	7.0	יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים
89.1	85.3	3.8	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים
112.7	101.9	10.8	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

ביאור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות על בסיס מאוחד

30 ביוני 2010				
סך הכל	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
(בלתי מבוקר)				
400.0	250.0	100.0	50.0	חוזי ריבית (שקל- מדד)
-	-	-	-	חוזי ריבית (אחר)
464.6	-	5.8	458.8	חוזי מטבע חוץ
598.6	-	-	598.6	חוזים בגין סכומים
1,463.2	250.0	105.8	1,107.4	סך הכל

30 ביוני 2009				
סך הכל	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
(בלתי מבוקר)				
365.0	150.0	215.0	-	חוזי ריבית (שקל- מדד)
23.5	-	-	23.5	חוזי ריבית (אחר)
454.6	-	4.0	450.6	חוזי מטבע חוץ
411.8	-	-	411.8	חוזים בגין סכומים
1,254.9	150.0	219.0	885.9	סך הכל

31 בדצמבר 2009				
סך הכל	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
(מבוקר)				
320.0	150.0	170.0	-	חוזי ריבית (שקל- מדד)
-	-	-	-	חוזי ריבית (אחר)
613.3	-	22.9	590.4	חוזי מטבע חוץ
1,027.8	-	-	1,027.8	חוזים בגין סכומים
1,961.1	150.0	192.9	1,618.2	סך הכל

ביאור 8 - רווח מאוד מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים

כסומים מדווחים במיליוני ש"ח

לששת החודשים		לשלושת החודשים		
שהסתיימו ביום 30 ביוני		שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2009	2010	2009	2010	
(בלתי מבוקר)				
א. בגין נכסים				
216.7	170.4	78.1	148.7	מאשראי לציבור
0.4	1.0	0.3	0.4	מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים
5.3	2.0	(4.6)	3.9	מפיקדונות בבנקים
35.3	18.0	12.6	14.4	מאגרות חוב
0.1	0.2	(0.1)	0.1	מנכסים אחרים
257.8	191.6	86.3	167.5	
ב. בגין התחייבויות				
*(155.3)	(78.3)	*(36.6)	(98.8)	על פיקדונות הציבור
(5.9)	(2.8)	0.8	(3.0)	על פיקדונות מבנקים
(0.1)	(0.1)	(0.1)	(0.1)	על פיקדונות הממשלה
				על נירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
(0.1)	-	-	-	
(43.6)	(38.5)	(36.3)	(33.1)	על תעודות התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
(205.0)	(119.7)	(72.2)	(135.0)	
ג. בגין מכשירים פיננסיים נגזרים				
*26.4	(15.8)	*15.5	(5.5)	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ⁽¹⁾
(2.5)	0.5	0.3	0.3	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
23.9	(15.3)	15.8	(5.2)	
ד. אחרות				
2.6	2.3	1.3	1.1	עמלות מעסקי מימון
				רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות של אגרות חוב למסחר, נטו
3.0	4.0	(0.6)	2.8	
18.5	8.4	13.0	2.2	רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה, נטו ⁽²⁾
7.5	12.9	3.6	6.4	הכנסות מימון אחרות
31.6	27.6	17.3	12.5	
108.3	84.2	47.2	39.8	סך הכל רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
4.3	(1.0)	(6.3)	0.6	מזה: הפרשי שער, נטו

פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הרווח מפעולות מימון

0.1	-	1.4	-	הכנסות מימון בגין התחייבויות
-----	---	-----	---	------------------------------

* סווג מחדש.

(1) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(2) כולל הפרשה לירידת ערך שאינה בעלת אופי זמני

4.4	-	4.4	-	
-----	---	-----	---	--

ביאור 9 - מגזרי פעילות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010						
סה"כ	סכומים שלא הוקצו והתאמות	ניהול פיננסי	עסקי	בנקאות פרטית	משקי בית	
						רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:
39.8	-	7.5	8.8	4.2	19.3	מחיצוניים
-	-	(8.0)	2.2	0.8	5.0	בין מיגזרי
						הכנסות תפעוליות ואחרות:
20.5	-	(0.3)	3.7	1.3	15.8	מחיצוניים
60.3	-	(0.8)	14.7	6.3	40.1	סך הכנסות
(0.6)	-	-	1.1	-	(1.7)	הפרשה לחובות מסופקים
7.2	-	(1.2)	5.8	0.7	1.9	רווח נקי

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2009*						
סה"כ	סכומים שלא הוקצו והתאמות	ניהול פיננסי	עסקי	בנקאות פרטית	משקי בית	
						רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:
47.2	-	16.2	9.9	3.7	17.4	מחיצוניים
-	-	(5.0)	1.5	0.4	3.1	בין מיגזרי
						הכנסות תפעוליות ואחרות:
20.6	-	-	2.7	1.3	16.6	מחיצוניים
67.8	-	11.2	14.1	5.4	37.1	סך הכנסות
(0.8)	-	-	0.5	-	(1.3)	הפרשה לחובות מסופקים
17.7	-	7.1	5.2	0.6	4.8	רווח נקי

* סווג מחדש.

ביאור 9 - מגזרי פעילות (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010					
סה"כ	סכומים שלא הוקצו והתאמות	ניהול פיננסי	עסקי	בנקאות פרטית	משקי בית
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
84.2	-	17.8	18.1	8.7	39.6
-	-	(11.9)	3.3	1.2	7.4
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
43.2	0.5	(0.1)	7.2	2.9	32.7
127.4	0.5	5.8	28.6	12.8	79.7
הפרשה לחובות מסופקים					
(0.7)	-	-	1.4	-	(2.1)
18.3	0.3	2.1	9.0	1.1	5.8

לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2009*					
סה"כ	סכומים שלא הוקצו והתאמות	ניהול פיננסי	עסקי	בנקאות פרטית	משקי בית
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
108.3	-	43.5	20.4	7.9	36.5
-	-	(7.3)	2.3	0.5	4.5
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
41.0	-	-	5.8	2.4	32.8
149.3	-	36.2	28.5	10.8	73.8
הפרשה לחובות מסופקים					
(4.7)	-	-	-	0.2	(4.9)
38.5	-	21.8	8.8	1.5	6.4

* סווג מחדש.

ביאור 9 - מגזרי פעילות (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009*					
סה"כ	סכומים שלא הוקצו והתאמות	ניהול פיננסי	עסקי	בנקאות פרטית	משקי בית
					רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:
180.5	-	57.5	35.3	16.7	71.0
-	-	(20.1)	5.9	1.8	12.4
					הכנסות תפעוליות ואחרות:
84.1	-	-	12.4	4.9	66.8
264.6	-	37.4	53.6	23.4	150.2
					סך הכנסות
1.3	-	-	3.8	0.3	(2.8)
					הפרשה לחובות מסופקים
58.7	-	20.0	16.3	3.2	19.2
					רווח נקי

* סווג מחדש.

ביאור 10 - אירועים מהותיים בתקופה הדוח

- א. ביום 24 במרץ 2010, הנפיקה חברת "ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ" (חברה בת של הבנק) על פי דוח הצעת מדף מיום 23 במרץ 2010, שפורסם ע"פ תשקיף מדף מיום 17 ביוני 2009, אגרות חוב (סדרה ז') בע.ג. כולל של 250 מיליוני ש"ח בתמורה ל- 250.3 מיליוני ש"ח.
- ב. ביום 7 באפריל 2010, ביצעה חברת "ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ" (חברה בת של הבנק) הנפקה פרטית למשקיע מסווג של אגרות חוב (סדרה ז') בע.ג. של 40 מיליוני ש"ח, בתמורה ל- 39.9 מיליוני ש"ח.
- ג. בישיבת הדירקטוריון מיום 1 במרץ 2010 החליט דירקטוריון הבנק על סיום העסקתו של מנכ"ל הבנק מר אבי בזורה ועל מינויו של מר אורי פז, לתפקיד מנכ"ל הבנק, בימים אלה מתנהלים מגעים לסיכום תנאי פרישתו של מר אבי בזורה. בדוחות הכספיים נכללה הפרשה בסעיף הוצאות השכר בסך 2.3 מיליון ש"ח בשל תנאי פרישתו של מר אבי בזורה על פי חוזה העסקתו.
- ביום 14 באפריל, 2010 החל מר אורי פז (להלן: "מר פז" או "המנכ"ל") ככהונתו כמנכ"ל הבנק לאחר שהתקבל אישור בנק ישראל למינוי. דיווח מיידי מפורט של הבנק בקשר לתנאי ההעסקה של המנכ"ל ניתן ביום 15 במרץ, 2010.
- להלן עיקרי תנאי ההעסקה של המנכ"ל:
1. מר פז יועסק על ידי הבנק בתפקיד מנכ"ל הבנק במעמד של חבר הנהלה, לתקופת התקשרות בת 4 שנים. על אף האמור לעיל, כל צד רשאי לסיים את ההתקשרות בהודעה מוקדמת, בכתב, של ששה חודשים.
 2. משכורתו של מר פז כמנכ"ל הבנק תהיה בסך 120,000 ש"ח ברוטו לחודש עבודה במשרה מלאה, צמוד לשיעור עליית המדד. בנוסף זכאי המנכ"ל לתנאים סוציאליים והטבות המפורטים בהסכם.
 3. עם תחילת עבודתו בבנק יקבל המנכ"ל מענק הצטרפות חד פעמי בגובה של שתי משכורות ברוטו, אשר ישולם יחד עם המשכורת הראשונה שתשולם לו. בנוסף לכך, במהלך שנת עבודתו הראשונה יהיה זכאי המנכ"ל למענק בגובה שתי משכורות ברוטו, בהתקיים תנאים שנקבעו בהסכם.
 4. בנוסף לכך, במהלך שנת עבודתו הראשונה יהיה זכאי המנכ"ל למענק חד פעמי מיוחד בגובה שתי משכורות ברוטו, אם במהלך 12 חודשים ממועד תחילת עבודתו בפועל כמנכ"ל הבנק, התקיימה הנפקה הנית של מניות הבנק (פרטית או לציבור), לפי שווי המשקף 120% משווי ההון העצמי של הבנק, בתנאי שיעבוד בבנק במועד התגבשות הזכאות לתשלום המענק.
 5. המנכ"ל יהיה זכאי למענק שנתי, בהתאם לתוכנית מענקים שנתית הנגזרת מהמוצע של התשואה להון ושל שיעור הגידול בהון של הבנק והמוגבלת לגובה 24 משכורות חודשיות ברוטו. המענק יהיה החל מגובה של 3 משכורות חודשיות ברוטו (במוצע תשואה להון וגידול בהון של 9%) ועד לגובה של 24 משכורות חודשיות ברוטו (במוצע של 15%). תשלום כל מענק שנתי יתפרס על פני 3 שנים (50% בשנה הראשונה ו- 25% בשנים השנייה והשלישית), כאשר תשלום כל חלק מהמענק מותנה בהמשך עמידה ביעדים בשנה הקבועה לתשלום.
 6. א. המנכ"ל יהיה זכאי לאופציות משני סוגים - יחידות מסוג A ויחידות מסוג B. כמות יחידות האופציות מסוג A תשתנה בהתאם לתשואת מניית הבנק כמפורט להלן: החל מ- 70,518 יחידות לכל מנה, במקרה שתשואת מניית הבנק ממועד תחילת ההעסקה עד מועד מימוש יחידת האופציה תשקף תשואה שנתית בשיעור של עד וכולל 6.5% מעל למחיר מניה בסיסי של 8.6 ש"ח למניה, ועד ל- 423,106 יחידות לכל מנה, במקרה שתשואת מניית הבנק ממועד תחילת ההעסקה עד מועד מימוש יחידת האופציה תשקף תשואה שנתית בשיעור שמעל 9% מעל למחיר מניה בסיסי של 8.6 ש"ח למניה. כמות יחידות האופציות מסוג B תהיה 282,071 יחידות לכל מנה.

ביאור 10 - אירועים מהותיים בתקופה הדוח (המשך)

- ב. האופציות יבשילו ויהיו ניתנות למימוש ב- 5 מנות שנתיות, אשר הראשונה שבהן מבשילה במועד תחילת עבודתו של המנכ"ל בבנק והחמישית מבשילה 4 שנים לאחר מועד תחילת עבודתו של המנכ"ל בבנק. האופציות יהיו ניתנות למימוש למשך תקופה של 72 חודשים ממועד ההבשלה של כל מנה, כפוף להוראות ההסכם.
- ג. תוספת המימוש לכל יחידת אופציה מסוג A תהיה בטווח שבין 8.6 ש"ח למנה הראשונה ועד 10.8 ש"ח למנה החמישית, נושא ריבית דריבית בשיעור שנתי של 4% ממועד ההבשלה ועד למועד המימוש ותוספת המימוש לכל יחידת אופציה מסוג B תהיה בטווח שבין 10.3 ש"ח למנה הראשונה ועד 12.5 ש"ח למנה החמישית, נושא ריבית דריבית בשיעור שנתי של 3% ממועד ההבשלה ועד למועד המימוש, הכל כפוף להתאמות שפורטו בהסכם.
- ד. כל יחידת אופציה תקנה למנכ"ל את הזכות לקבל לידי, לאחר מימושה, תמורה המשקפת את ההפרש שבין ממוצע מחיר מניית הבנק ב- 30 ימי העסקים שקדמו למועד המימוש לבין תוספת המימוש.
- ה. במקרה של ניתוק יחסי עובד-מעביד בין הבנק למנכ"ל, יהיו האופציות שהבשילו ניתנות למימוש תוך 180 יום ממועד ניתוק יחסי עובד-מעביד, שאם לא כן יפקעו.
- ו. עד למועד אישור הדוחות הכספיים טרם החליט דירקטוריון הבנק על אופן הענקת האופציות למנכ"ל הבנק, בין אם במסגרת תכנית המסולקת במכשירים הוניים עם חלופת סילוק במזומן ובין אם במסגרת תכנית המסולקת במזומן.
- ז. בדוחות הכספיים של הבנק נרשמו הוצאות בגין אופציות למנכ"ל הבנק בסך של כ- 1.5 מיליון ש"ח. האומדן לשוויין הכלכלי של האופציות אשר חושב על ידי מעריך חיצוני תוך שימוש במודל הבינומי מוערך בכ- 5.2 מיליון ש"ח.
- חישוב אומדן השווי הכלכלי התבסס על הפרמטרים העיקריים הבאים:
- סטיית תקן של התשואה השנתית: בין 27.39% ל- 30.42%.
 - שיעור הריבית חסרת סיכון: בין 3.9% ל- 4.72%.
 - מחיר מניה: 6.767 ש"ח.
7. בסיום העסקה, למעט בנסיבות בהן ניתן לפטר ללא פיצויי פיטורין כולם או חלקם, יהיה המנכ"ל זכאי למענק הסתגלות בשיעור של 3-12 חודשי שכר, בהתייחס לפרמטרים של פיטורין / התפטרות, משך ההעסקה, ועבודה בפועל בתקופת הודעה מוקדמת.

ביאור 11 - אירועים לאחר תאריך המאזן

ביום 12 ביולי 2010 הוגשה תביעה בבית המשפט המחוזי בירושלים כנגד הבנק, וכן הוגשה בקשה להכיר בתביעה זו כתובענה ייצוגית בסך כולל של כ- 10.7 מיליוני ש"ח. לפרטים בדבר התביעה ראה ביאור 6 לדוחות הכספיים.

סניפי הבנק וחברות בנות

ההנהלה המרכזית

רח' הרברט סמואל 2, ירושלים 91022

האגף העסקי

קריית המדע 5, הר חוצבים, ירושלים

סניף בנקאות פרטית

רח' קרן היסוד 18, ירושלים 92149

סניף ירושלים

רח' הרברט סמואל 2, ירושלים 91022

סניף גאולה

רח' יעקב מאיר 10, ירושלים 95513

סניף תל אביב

רח' אחד העם 21, ת"א 65151

סניף באר שבע

רח' הדסה 90, באר שבע 84221

סניף חיפה

רח' פל-ים 9 (בית צים), חיפה 33095

סניף בני ברק

רח' חזון איש 2, בני ברק 51512

סניף אשקלון

רח' הרצל 5, אשקלון 78601

סניף אשדוד

רח' שבי ציון 118, אשדוד 77273

סניף ראשון לציון

רח' הרצל 63, ראשל"צ 75267

סניף חולון

רח' סוקולוב 28, חולון 58256

סניף פתח תקוה

רח' ההגנה 10, פ"ת 49591

סניף נתניה

רח' הרצל 45, נתניה 42401

סניף מודיעין עילית
אבני נזר 18, מודיעין עילית

סניף קיריון
דרך עכו 192, קרית ביאליק 27000

סניף נצרת
מרכז אל ריאד 6092/50, נצרת 16000

החברה לנאמנות של בנק ירושלים בע"מ
רח' קרן היסוד 18, ירושלים 91079

ירושלים ניהול תיקי השקעות בע"מ
רח' אחד העם 21, ת"א 65151

ירושלים חיתום והנפקות בע"מ
רח' אחד העם 21, ת"א 65151

ירושלים סיסון והנפקות (2005) בע"מ
רח' הרברט סמואל 2, ירושלים 91022

כתובתינו באינטרנט:

www.bankjerusalem.co.il